

ยุทธศาสตร์

ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน
แก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร.....	ง
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
๑. ความเป็นมาและหลักการ	๑
๒. กระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism and Proliferation of Weapon of Mass Destruction - AML/CFT)	๓
๓. ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐	๔
๓.๑ ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔.....	๔
๓.๒ ข้อบกพร่องจากรายงานการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	๗
๓.๓ สภาพการณ์และรูปแบบด้านฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง	๑๐
๓.๔ แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง.....	๒๖
๓.๕ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)	๔๐
บทที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐	๔๔
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้าน AML/CFT ของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล.....	๔๖
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้าน AML/CFT ทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	๕๒
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT.....	๕๕

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบ ธุรกิจแบบใหม่ เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้าน AML/CFT ในรูปแบบดิจิทัล.....	๖๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลด้าน AML/CFT สู่ภาคประชาสังคม.....	๖๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาการองค์กรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้าน AML/CFT ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ	๖๕
บทที่ ๓ การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและปัจจัยความสำเร็จ.....	๖๙
ภาคผนวก ก ผลการรวบรวมและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis).....	๘๐
ภาคผนวก ข รายชื่อหน่วยงาน จำแนกตามภารกิจ	๙๖
ภาคผนวก ค อภิธานศัพท์ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	๙๙
ภาคผนวก ง แบบฟอร์มการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR).....	๑๐๑

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ ๑	กรอบการประเมินผลแบบ Logical Framework	๗๐
แผนภาพที่ ๒	แสดงความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ	๗๔
แผนภาพที่ ๓	ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๑)	๗๕
แผนภาพที่ ๔	ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๒)	๗๖
แผนภาพที่ ๕	ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๓)	๗๗
แผนภาพที่ ๖	ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๔)	๗๘
แผนภาพที่ ๗	ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๕)	๗๙

บทสรุปผู้บริหาร

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism and Proliferation of Weapon of Mass Destruction - AML/CFT) พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ซึ่งใช้เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อเป็นการยกระดับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทย และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการจัดทำให้สอดคล้องกับความเสี่ยงและสภาพการณ์ด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Money Laundering, Terrorism Financing and Proliferation Financing - ML/TF/PF) ที่เปลี่ยนแปลงไปและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล โดยยึดหลักการดำเนินงานร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปราม ML/TF/PF ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเสี่ยงและมาตรฐานสากล

ทั้งนี้ ขั้นตอนของการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ เริ่มจากการรวบรวมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT ทั้งผลการประเมินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติการด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ผลการประเมินด้าน AML/CFT ของประเทศไทยตามระเบียบวิธีวิทยาและข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (The Financial Action Task Force – FATF) รายงานผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ความเสี่ยงด้าน ML/TF ระดับชาติ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีกระบวนการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ เพื่อชี้แจงโครงการ แนวทางการดำเนินงาน และรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT และมีการชี้แจงกระบวนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามต่อระบบ AML/CFT ของประเทศไทย และครั้งที่ ๒ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ รวมถึงการจัดทำโครงการตามร่างแผนปฏิบัติการด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ นอกจากนี้ยังได้มีการสนทนากลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ โดยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มครอบคลุม ๖ ภูมิภาค และ ๑ กลุ่มจังหวัด และการสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อสอบถามความพึงพอใจและความคาดหวังที่มีผลต่อการบริการและการดำเนินงานด้าน AML/CFT ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเครือข่ายต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๘๐๐ คน จำแนกเป็น ๗ ภูมิภาค

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ มีดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นเลิศด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างมีมาตรฐานสากล

พันธกิจ

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒. เสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๓. ส่งเสริมการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT

๔. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล

๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดประเด็นทางสังคมด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสู่ภาคประชาสังคม

๖. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรและทุนมนุษย์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้มีประสิทธิผลตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ภายใต้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ คือ

๑) ประเทศไทยมีผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ที่ดีขึ้น และได้ปรับระดับจากกลุ่มติดตามแบบเฝ้าระวัง (Enhanced Follow-up) เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลในระดับดี (Regular Follow-up) โดยมีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมายอย่างน้อย จำนวน ๓๓ ข้อจาก ๔๐ ข้อ และด้านประสิทธิผลอย่างน้อย จำนวน ๕ ด้านจาก ๑๑ ด้าน และ ๒) ประมาณการมูลค่าทรัพย์สินจากการยึดทรัพย์สินคดีที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ ได้แก่

๑.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF และสามารถนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการกำหนดนโยบาย มาตรการหรือกลไก ในการกำกับดูแล และปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับนโยบายด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

๑.๒ ส่งเสริมมาตรการเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง

๑.๓ หน่วยข่าวกรองทางการเงินและหน่วยข่าวกรองด้านความมั่นคงมีการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งต่อข้อมูล ข่าวสาร และผลการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ มีการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายควบคู่ไปกับการสืบสวนทางการเงิน ทั้งในและต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ

๑.๕ มีการสืบสวนและดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

๑.๖ มีการดำเนินการกับทรัพย์สินในการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ ได้แก่

๒.๑ เครือข่ายความร่วมมือครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และภาคประชาสังคม

๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความร่วมมือและประสานเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศอย่างเหมาะสมในการดำเนินการด้าน AML/CFT

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT

เป้าประสงค์ ได้แก่

๓.๑ หน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีระบบการกำกับที่สอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF

๓.๒ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีความเข้าใจลักษณะและระดับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF เป็นอย่างดี

๓.๓ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงโดยสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF

๓.๔ หน่วยงานกำกับดูแลมีระบบป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทาง ML/TF/PF

๓.๕ องค์กรไม่แสวงหากำไรมีความตระหนักและมีความเข้าใจความเสี่ยง และสามารถปฏิบัติตามแนวทางด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๖ องค์กรไม่แสวงหากำไรมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงโดยสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF

๓.๗ นิติบุคคล และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักและมีความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF

๓.๘ มาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้นิติบุคคลและเป็นช่องทางด้าน ML/TF/PF

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนางองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล

เป้าประสงค์ ได้แก่

๔.๑ มีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงานหรือขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ

๔.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายสามารถนำความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสู่ภาคประชาสังคม

เป้าประสงค์ ได้แก่

๕.๑ ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจด้าน AML/CFT

๕.๒ ประชาชนมีความตื่นตัวและร่วมมือในด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาองค์กรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล

เป้าประสงค์ ได้แก่

- ๖.๑ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีโครงสร้างที่สอดคล้องและเหมาะสมกับภารกิจด้าน AML/CFT
- ๖.๒ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอัตรากำลังที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT
- ๖.๓ บุคลากรทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการกิจงานด้าน AML/CFT ได้
- ๖.๔ มีฐานข้อมูลเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT ที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในระดับนโยบายได้
- ๖.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคง ปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัยได้จริง
- ๖.๖ มีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย แนวปฏิบัติ นโยบายและมาตรการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

สำหรับการติดตามและประเมินผลในภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ มีการนำแนวทางของดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard มาใช้เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อใช้ในการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานสุดท้ายของยุทธศาสตร์ ทั้งนี้สามารถแบ่งระยะเวลาได้ ดังนี้

ก่อนดำเนินการ

(๑) สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร และภาคประชาชน และสร้างความตระหนักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ร่วมกัน

(๒) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจความจำเป็นในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีการสื่อสารไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ในรายไตรมาสและรายปีงบประมาณ

(๓) สำนักงาน ปปง. วางแผนการดำเนินการติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ในรายไตรมาสและรายปีงบประมาณอย่างจริงจัง และแจ้งให้หน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงานมายังสำนักงาน ปปง. โดยผ่านระบบการติดตามและประเมินผล

(๔) มีการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถส่งต่อข้อมูลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานกลับไปยังหน่วยงานเพื่อให้รับทราบผลการดำเนินงาน อันประกอบด้วย ความสำเร็จและอุปสรรคปัญหาระหว่างการดำเนินงาน เพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนทิศทางหรือรูปแบบในการดำเนินงานที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระหว่างดำเนินการ

(๑) หน่วยงานรายงานผลการดำเนินงาน โครงการ ตัวชี้วัดรายไตรมาสและรายปี โดยมีการประเมินผลการดำเนินงาน อาทิ การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) มายังสำนักงาน ปปง. ผ่านระบบการติดตามและประเมินผล

(๒) ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(๓) มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระยะครั้งแรกของยุทธศาสตร์โดยบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นมืออาชีพทำหน้าที่ในการติดตามประเมินผล เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังดำเนินการ

(๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของหลังสิ้นสุดยุทธศาสตร์ เพื่อเสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

(๒) ประเมินผลการดำเนินงานความสำเร็จของการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนปัจจัยความสำเร็จในขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

(๓) จัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ในช่วงระยะถัดไปร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์และการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยตั้งวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายในระยะ ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) ไว้ที่คำสำคัญอันสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการในสองมิติ คือ การบริหารจัดการงานด้านดังกล่าวนี้ต้องมี “ความเป็นเลิศ” และ “มีมาตรฐานสากล” นั้น เป็นการกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ในลักษณะที่ต้องการการปรับเปลี่ยนไปสู่ “การทำงานในเชิงรุก” ซึ่งหมายถึงความถึงการที่น้ำหนักและความสำคัญของยุทธศาสตร์จะอยู่ที่การใช้ข้อได้เปรียบและจุดแข็งที่มีอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องของกลไกภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีความเข้มแข็ง สร้างความร่วมมือบนฐานการใช้ข้อมูลร่วมกัน และความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการทำให้การมองเห็นความเสี่ยง และสามารถดำเนินการจัดการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งใจนั้น สามารถดำเนินการได้ หากแต่ในการกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์เช่นนี้ ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ หากจุดแข็งของการดำเนินการไม่อยู่ที่หน่วยงานหลักในการดำเนินการด้วย นั่นคือหน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานความมั่นคงและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งต้องการการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารยุทธศาสตร์ และระบบการปฏิบัติงานที่มีความยืดหยุ่นตัวมากขึ้นตามไปด้วย

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ที่จัดทำขึ้นมาในครั้งนี้ นั้น ยังอยู่บนพื้นฐานของการพยายามมียุทธศาสตร์เข้าไปจับพันธกิจทั้ง ๖ ด้านอย่างชัดเจน ในมิติหนึ่งมีข้อดีที่ทำให้เห็นว่าพันธกิจแต่ละด้านมีเป้าหมายข้างหน้าอย่างไร หากแต่การมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงรุก ควรจะมีการปรับบทบาทและกลไกภายใต้หน่วยงานแต่ละกลุ่มที่ดำเนินพันธกิจทางด้านนี้ให้มีการทำงานที่แนบแน่น และสร้างกลไกของการประสานการกำกับดูแลที่สามารถปลดล็อกการดำเนินงานทางด้านนี้ให้มากกว่า การดำเนินการภายใต้การสร้างเข้าใจและโครงการจัดทำความร่วมมือ หากแต่หน่วยงานกลางควรต้องทำหน้าที่ในการเป็นหมุดเชื่อมที่มีความเข้าใจต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ จนสามารถเข้าใจและทำให้เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของภาคส่วนเหล่านั้น บรรลุไปพร้อมกับเป้าหมายร่วมกันด้วย

การเลือกตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ในเชิงรุก ควรหมายถึงการปรับบทบาทให้เป็นผู้ริเริ่มกระทำในการสร้างความร่วมมือ มิใช่เพียงเป็นผู้ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือ (Collaborator not Facilitator) กล่าวคือ ดำเนินยุทธศาสตร์ในการสร้างกลไกความร่วมมือ อาทิเช่น การพัฒนาโลกที่วิเคราะห์สถานการณ์ร่วมระหว่างหน่วยงาน และปลดล็อกกระเปาะกติกาคือความร่วมมือ รวมทั้งการประสานการปฏิบัติในเชิงกฎหมาย (Regulatory Enabler) ผ่านการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ควบคุมความเป็นปรกติ ให้เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจข้อติดขัดและข้อจำกัดของการปฏิบัติ อาทิเช่น การพัฒนาโลกการติดตามและประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ (Monitoring and Evaluation - M&E) เพื่อให้หน่วยงานสามารถติดตามแก้ไข ปรับเปลี่ยน และปรับแก้การดำเนินการในเชิงสถาบันได้หากจำเป็น ตลอดจนเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล และการสร้างความสามารถในการวิเคราะห์ร่วมกัน (Analytic Risk Knowledge Sharing) ผ่านกิจกรรม อาทิ การสร้างคลินิก AML/CFT เพื่อการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานหลักต่าง ๆ และกับภาคประชาสังคม มากไปกว่าการรณรงค์เผยแพร่ประเด็นที่สังคมรู้สึกว่ามีภัย

ບຸກຄົນ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมาและหลักการ

การฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ถือเป็นเรื่องที่มีความท้าทายในประเทศไทย และสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อเป็นการยกระดับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism and Proliferation of Weapon of Mass Destruction Financing - AML/CFT) ของประเทศไทย และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลอย่างเป็นระบบ ประเทศไทยจึงต้องมีกลยุทธ์เพื่อพัฒนางานด้าน AML/CFT^๑ และเพื่อรองรับการประเมินครั้งต่อไป กอปรกับตามข้อแนะนำที่ ๒ ของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force – FATF) กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ต้องจัดทำนโยบายหรือยุทธศาสตร์ระดับชาติด้าน AML/CFT และมีการทบทวนนโยบายหรือยุทธศาสตร์ดังกล่าวตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Money Laundering, Terrorism Financing and Proliferation Financing - ML/TF/PF)^๒ ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ภัยคุกคามด้าน ML/TF/PF ยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจเสถียรภาพทางการเงิน ตลอดจนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ได้จัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งสิ้นสุดลงในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยผลการดำเนินงานพบว่า สามารถบรรลุตามเป้าประสงค์และตัวชี้วัดได้ทุกยุทธศาสตร์ ทำให้ยุทธศาสตร์สามารถบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ได้อย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในด้านกรอบกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลที่พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับการยกระดับผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้นจำนวน ๕ ข้อ จากระดับสอดคล้องบางส่วน (Partially Compliant - PC) เป็นระดับสอดคล้องส่วนใหญ่ (Largely Compliant - LC) จำนวน ๔ ข้อ ได้แก่ มาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินตัวแทน ข้อกำหนดในการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อกำหนดในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และการดำเนินการกับประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและก่อการร้าย และจากระดับ LC เป็นระดับสอดคล้องอย่างสมบูรณ์

^๑ หลังจากนั้นใช้คำว่า AML/CFT

^๒ หลังจากนั้นใช้คำว่า ML/TF/PF

(Compliant - C) จำนวน ๑ ข้อ เรื่องความร่วมมือภายในประเทศ ทั้งนี้ ระดับที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๔ ข้อ จากระดับ PC เป็น LC หรือ C ส่งผลให้มีระดับความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลดีขึ้น จาก ๒๗ ข้อ เป็น ๓๑ ข้อ จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ

ในหลายประเด็นยังอยู่ในช่วงของการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เช่น การจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการตรวจทานคุณสมบัติของผู้บริหาร ผู้เป็นเจ้าของ หรือบุคคลที่มีอำนาจบริหารจัดการ หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ รวมถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง (Fit and Proper) เป็นต้น เมื่อพิจารณาในระดับการประเมินประสิทธิผลหรือผลลัพธ์ระยะสั้นทั้ง ๑๑ ด้าน พบว่าผลการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยังมีความสอดคล้องต่อผลลัพธ์ระยะสั้นทั้ง ๑๑ ด้าน อย่างไรก็ตามครบถ้วนทุกประเด็นทั้งในเชิงประเด็นผลลัพธ์และลักษณะของระบบที่มีประสิทธิผล เนื่องจากไม่มีการพัฒนาในเชิงผลลัพธ์เท่าที่ควรซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินตัวชี้วัดข้างต้น อีกทั้ง เมื่อพิจารณาที่ตัวชี้วัดส่วนใหญ่เป็นตัวชี้วัดในเชิงผลผลิตมากกว่าผลลัพธ์ทำให้ไม่สามารถสะท้อนประสิทธิผลการดำเนินงานได้ ฉะนั้นในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ จึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในเชิงประสิทธิผลของการดำเนินงานอันจะส่งผลให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT สามารถที่จะบรรลุเป้าหมายของผลลัพธ์ ๑๑ ด้านได้อีกด้วย

ดังนั้น สำนักงาน ปปง. จึงได้ทบทวนสภาพการณ์ต่าง ๆ และจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เพื่อกำหนดมาตรการ แผนงาน และโครงการให้สอดคล้องกับการยกระดับข้อบกพร่องตามผลประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ระดับชาติ สภาพการณ์ด้าน ML/TF/PF ที่เปลี่ยนแปลงไป และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล อาทิ การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การฟอกเงิน การก่อการร้าย และการทุจริต อีกทั้งเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามด้าน ML/TF/PF ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒. กระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๒.๑ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT ดังนี้

๑) ผลการประเมินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติการด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมถึงปัญหา อุปสรรค การดำเนินกิจกรรม/โครงการ ตามแผนปฏิบัติการด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๒) รายงานผลการประเมินประเทศไทยด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามข้อเสนอแนะ FATF ๔๐ ข้อ และระเบียบวิธีเพื่อการประเมินการปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF และประสิทธิผลของระบบ AML/CFT และวิเคราะห์ข้อบกพร่องจากการประเมินฯ เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาปรับใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์

๓) รายงานผลการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF ระดับชาติ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงแผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ จัดสัมมนา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒ ครั้ง โดยมีคณะผู้ให้คำแนะนำปรึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อชี้แจงโครงการ แนวทางการดำเนินงาน และรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT และมีการชี้แจงกระบวนการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามต่อระบบ AML/CFT ของประเทศไทย

๒) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ จากภาครัฐและเอกชนต่อผลการประเมินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และร่างยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ รวมถึงร่างแผนปฏิบัติการด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๒.๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT โดยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มครอบคลุม ๖ ภูมิภาค และ ๑ กลุ่มจังหวัด อย่างน้อยภูมิภาคละ ๓๐ คน ซึ่งครอบคลุมผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และกลุ่มองค์กรภาคประชาสังคม หรือประชาชนทั่วไปรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๒๑๐ คน และผลการสำรวจข้อมูลภาคสนามเพื่อสอบถามความพึงพอใจและความคาดหวังที่มีผลต่อการบริการและการดำเนินงานด้าน AML/CFT ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเครือข่ายต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT จำนวนทั้งสิ้น ๒,๘๐๐ คน จำแนกเป็น ๗ ภูมิภาค

๓. ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ได้มีการรวบรวมและประมวลข้อมูลปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

จากการประเมินผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ในภาพรวมทั้ง ๘ ยุทธศาสตร์ พบว่า โดยส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงาน เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และโครงการรองรับกับยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ พบว่ามีการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดและเป้าประสงค์ แม้ว่าผลการดำเนินงานในบางยุทธศาสตร์ยังไม่สามารถบรรลุตามตัวชี้วัดได้แต่ทั้งนี้สังเกตเห็นได้ว่าในอนาคตมีแนวโน้มที่จะบรรลุตามตัวชี้วัด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบข้อสังเกตที่สำคัญของการดำเนินยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ คือ การกำหนดเป้าประสงค์ และตัวชี้วัดในระดับยุทธศาสตร์ ส่วนใหญ่จะเป็นการกำหนดเป้าประสงค์ที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ในเชิงผลผลิตของการดำเนินยุทธศาสตร์มากกว่าการคำนึงถึงผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ ซึ่งส่งผลให้การกำหนดตัวชี้วัดไม่สะท้อนถึงผลที่เกิดขึ้นในมิติของผลลัพธ์และผลกระทบเช่นกัน อีกทั้งเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นเป้าประสงค์เชิงผลผลิตยังไม่สามารถสะท้อนถึงประสิทธิผลตามมาตรฐานสากลหรือผลลัพธ์ระยะสั้นทั้ง ๑๑ ด้านได้ กล่าวได้ว่าการดำเนินงานของโครงการภายใต้กลยุทธ์สามารถบรรลุตัวชี้วัดและเป้าหมายและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ได้ในบางประเด็น และมีแนวทางที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล แต่ไม่สามารถบรรลุประสิทธิผลตามมาตรฐานสากลกำหนด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการ พบว่ามี ๓ ปัจจัยสำคัญ ดังนี้

การให้ความสำคัญในการดำเนินการด้าน AML/CFT

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมามีหน่วยงานทุกภาคส่วนภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ทั้งหน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้าน AML/CFT ในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การแลกเปลี่ยนและส่งต่อข้อมูล ตลอดจนการสัมมนาและประชุมต่าง ๆ เพื่อการขับเคลื่อนงานด้าน AML/CFT ของประเทศ โดยเฉพาะหน่วยงานกำกับดูแลที่มีความร่วมมือในเชิงบูรณาการสืบสวนสอบสวนร่วมกันกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้การดำเนินงานด้าน AML/CFT ได้รับความร่วมมือ และมีการขับเคลื่อนมากขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

การมีประสิทธิภาพของหน่วยข่าวกรองทางการเงิน

จากผลการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมาพบว่า ทางสำนักงาน ปปง. ได้มีการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาระบบข่าวกรองทางการเงิน โดยมีหน่วยข่าวกรองทางการเงิน (Financial Intelligence Unit – FIU) คือ สำนักงาน ปปง. ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งชาติในการรับและวิเคราะห์ รายงานธุรกรรมการเงิน ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับ ML/TF/PF โดยมี การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดทำผลการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงิน การส่งต่อ การแจ้งกลับรายงาน และผลการวิเคราะห์ธุรกรรม รายงานข่าวกรองทางการเงินเชิงยุทธศาสตร์ที่นำไปกำหนดนโยบายและมาตรการ การตรวจสอบวิเคราะห์ สืบสวน รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายฟอกเงิน และกฎหมายอื่น ๆ แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการข่าว และแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินการกับหน่วยงานภายใน และต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนได้จากผลการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF ของประเทศไทย (National Risk Assessment – NRA) ที่พบว่า ประเด็นด้านข่าวกรองทางการเงินไม่มีจุดเปราะบาง และมีการให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการยกระดับเพื่อสนับสนุนงานด้าน AML/CFT อย่างต่อเนื่อง

การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบ AML/CFT

จากการพิจารณาประเด็นข้อบกพร่องด้านกรอบกฎหมายที่ได้มีการดำเนินการในยุทธศาสตร์ ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมาพบว่า ได้มีการผลักดันการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย แนวปฏิบัติ นโยบาย และมาตรการ ด้าน AML/CFT ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับการยกระดับด้านกรอบกฎหมาย มาตรฐานสากลดีขึ้นจาก ๒๗ ข้อ เป็น ๓๑ ข้อ จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ และสำหรับข้อแนะนำที่ไม่สอดคล้อง กับมาตรฐานสากลซึ่งมีระดับความสอดคล้องปานกลาง (Partially Compliant - PC) หรือสอดคล้องน้อยที่สุด หรือไม่สอดคล้อง (Non-Compliant - NC) จำนวน ๙ ข้อ สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ มีแนวทางการดำเนินการปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในการดำเนินงานในอนาคตควรที่จะให้ความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย แนวปฏิบัติ นโยบาย และมาตรการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของการดำเนินการ พบว่ามี ๖ ปัจจัยสำคัญ ดังนี้

ระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนงานด้าน AML/CFT ไม่ครอบคลุมและรวดเร็ว

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมาพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความพยายามที่จะพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สนับสนุนการดำเนินงานด้าน AML/CFT ทั้งด้านข้อมูลความเสี่ยง หรือด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ ทั้งภายในองค์กร และข้อมูลที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน ระหว่างองค์กร เช่น ข้อมูลข่าวกรองทางการเงิน ข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ข้อมูลของบุคคลที่มีสถานภาพ ทางการเมือง อย่างไรก็ตามในการพัฒนาระบบต่าง ๆ ยังประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลซึ่งยังไม่ครอบคลุมและ การปรับปรุงข้อมูลยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควรซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาข้อมูลไม่เพียงพอต่อการดำเนินการและ การส่งต่อข้อมูลที่รวดเร็ว ทั้งนี้ ในการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ฉบับต่อไปควรที่จะมุ่งเน้น พัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT ที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในระดับ

นโยบายได้เช่น Big Data /Data Analytics เป็นต้น เพื่อที่สามารถบูรณาการข้อมูลและใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน ในการดำเนินงานด้าน AML/CFT

การบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ มีช่องว่าง

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมา แม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงาน และให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การบูรณาการของหน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาสังคมยังมีช่องว่างความร่วมมือหลายประการ ทั้งยังมีข้อจำกัดเรื่องความเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องด้าน ML/TF/PF ของหน่วยงานโดยเฉพาะภาคประชาสังคม และองค์กรไม่แสวงหากำไร อีกทั้งบางหน่วยงานไม่เข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหากไม่มีการบริหารจัดการด้าน AML/CFT อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ทำให้หน่วยงานยังไม่มีบูรณาการในการทำงาน ทั้งในการดำเนินการร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูล การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อยับยั้งความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่อาจจะเกิดขึ้น อีกทั้งบางหน่วยงานยังมีข้อจำกัดในการดำเนินงานที่จะสามารถดำเนินการตามเป้าหมายให้ได้ตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT โดยมุ่งเน้นเฉพาะภารกิจเฉพาะหน่วยงานนั้น ๆ รวมถึงนโยบายของแต่ละหน่วยงานอาจมิได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT

การดำเนินคดีหรือสืบสวนการกระทำความผิดตามความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ในเชิงรับมากกว่าเชิงรุก

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมา พบว่าการดำเนินคดีหรือสืบสวนการกระทำความผิดตามความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF มีลักษณะการดำเนินการตามหน้าที่เน้นการทำงานตามเบาะแสหรือ สำนวนมากกว่าการทำงานในเชิงรุก อีกทั้งการดำเนินคดีหรือสืบสวนการกระทำความผิดตามความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ยังเป็นกระบวนการใช้ดุลยพินิจที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะทำให้เป้าหมายของการดำเนินงานต่างกัน เช่น สำนักงาน ปปง. เน้นการดำเนินคดีจากมูลฐานความผิด ซึ่งอาจจะต้องมีการหาข้อมูลเพื่อดำเนินคดี ในขณะที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายจำเป็นที่จะต้องให้เกิดความผิดตามกฎหมายเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินคดีต่าง ๆ กับผู้กระทำผิดได้ เป็นต้น อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้าน AML/CFT มีจำนวนมากและมีความละเอียดค่อนข้างมาก ทำให้การดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF จึงเป็นไปได้ยากภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากรและการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ

การติดตามและประเมินผลตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมาพบว่า แม้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT จะมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อย่างมีประสิทธิภาพ แต่กระบวนการและระบบติดตามและประเมินผลตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่มีประสิทธิภาพยังไม่เพียงพอที่สามารถสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์หรือเป้าประสงค์ใดที่บรรลุผลการดำเนินการหรือไม่บรรลุผลการดำเนินการ และควรมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร

การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT

พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมา พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจบทบาทของตนเกี่ยวกับด้าน AML/CFT ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะหน่วยงานภาคเอกชนและผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันทางการเงินขนาดเล็ก เช่น ธุรกิจค้าของเก่า ธุรกิจค้าทองคำ ธุรกิจอัญมณีไทยและเครื่องประดับ เป็นต้น ที่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้าน AML/CFT ให้เพียงพอต่อรูปแบบความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การดำเนินงานร่วมกันเพื่อยับยั้งความเสี่ยงดังกล่าวมีไม่มากพอ

การสร้างผู้เชี่ยวชาญด้าน AML/CFT และความต่อเนื่องในการทำงาน

จากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ที่ผ่านมาพบว่า ในปัจจุบัน บุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจด้าน AML/CFT ไม่เพียงพอ ถึงแม้ว่าสำนักงาน ปปง. จะได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน AML/CFT มาโดยตลอด นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ก็พบว่ายังขาดการถ่ายทอดความรู้ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อมีการโยกย้ายงานหรือการลาออก ซึ่งทำให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ ข้อบกพร่องจากรายงานผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของประเทศไทย

จากผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่ามีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย (Technical Compliance) อยู่ที่ ๒๗ ข้อจากทั้งหมด ๔๐ ข้อ และด้านประสิทธิผลการดำเนินงาน (Effectiveness) อยู่ที่ ๔ ด้านจากทั้งหมด ๑๑ ด้าน ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับการยกระดับผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านกรอบกฎหมายเพิ่มขึ้น ๕ ข้อ จากระดับสอดคล้องบางส่วน (Partially Compliant - PC) เป็นระดับสอดคล้องส่วนใหญ่ (Largely Compliant - LC) จำนวน ๔ ข้อ ได้แก่ มาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินตัวแทน ข้อกำหนดในการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ข้อกำหนดในการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยและการดำเนินการกับประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและก่อการร้าย และจากระดับ LC เป็นระดับสอดคล้องอย่างสมบูรณ์ (Compliant - C) จำนวน ๑ ข้อ เรื่องความร่วมมือภายในประเทศ ทั้งนี้ ระดับที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๔ ข้อ จากระดับ PC เป็น LC หรือ C ส่งผลให้มีระดับความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลดีขึ้นจาก ๒๗ ข้อ เป็น ๓๑ ข้อ จากจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ ข้อ

สำหรับข้อแนะนำที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลซึ่งมีระดับความสอดคล้องบางส่วน (Partially Compliant - PC) หรือสอดคล้องน้อยที่สุด (Non-Compliant - NC) จำนวน ๙ ข้อ ได้แก่ **ข้อแนะนำที่ ๑** การประเมินความเสี่ยงและการดำเนินการตามความเสี่ยง ซึ่งสำนักงาน ปปง. ได้ประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ของประเทศไทยเพื่อนำไปประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ **ข้อแนะนำที่ ๘** การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร (NPOs) ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ

การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. **ข้อแนะนำที่ ๒๒** การปฏิบัติตามข้อกำหนด การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence) ของธุรกิจและผู้ประกอบ วิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Designated Non-Financial Businesses and Professions - DNFBPs) และ **ข้อแนะนำที่ ๒๓** การปฏิบัติตามข้อกำหนด AML/CFT อื่น ๆ สำหรับ DNFBPs ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดให้ทนายความหรือ ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีเป็นผู้มีหน้าที่รายงานและสามารถปฏิบัติตามมาตรการ ด้าน AML/CFT ได้ครบถ้วน **ข้อแนะนำที่ ๒๔** การส่งเสริมความโปร่งใสและเจ้าของผู้รับประโยชน์ ที่แท้จริงของนิติบุคคล และ**ข้อแนะนำที่ ๒๕** การส่งเสริมความโปร่งใสและเจ้าของผู้รับประโยชน์ที่แท้จริงของ บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ ที่แท้จริง พ.ศ. **ข้อแนะนำที่ ๒๖** กฎเกณฑ์และการกำกับดูแลสถาบันการเงินซึ่งอยู่ระหว่างการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายการตรวจทานคุณสมบัติของผู้บริหาร ผู้เป็นเจ้าของ หรือบุคคลที่มีอำนาจบริหารจัดการ หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ รวมถึงผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง (Fit and Proper) **ข้อแนะนำที่ ๒๘** การกำกับดูแล DNFBPs ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดให้ทนายความหรือที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ทำบัญชี หรือผู้สอบบัญชี เป็นผู้มีหน้าที่รายงานและ สามารถปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT ได้ครบถ้วน และ**ข้อแนะนำที่ ๓๕** บทลงโทษ ซึ่งอยู่ระหว่าง การจัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลาย ล้างสูง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้มีการกำหนดบทลงโทษให้ที่เหมาะสม รวมถึงมีการกำหนดบทโทษทางปกครอง

ทั้งนี้ ถึงแม้ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในด้านกรอบกฎหมาย ของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น อย่างไรก็ตามจะต้องมีการพิจารณาด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ด้าน AML/CFT หรือผลลัพธ์ระยะสั้น (Immediate Outcomes) ให้สอดคล้องทั้ง ๑๑ ด้าน ซึ่งจาก ผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลของประเทศไทยครั้งที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ประเทศไทย มีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง (Substantial Level) จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ **ผลลัพธ์ระยะสั้น ด้านที่ ๑** ความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF และการดำเนินการประสานภายในประเทศเพื่อต่อต้าน ML/TF/PF **ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๒** ความร่วมมือระหว่างประเทศนำมาซึ่งข้อมูลข่าวกรองทางการเงิน หลักฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการต่อต้านอาชญากรรมและทรัพย์สินของอาชญากร **ผลลัพธ์ระยะสั้น ด้านที่ ๖** หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ใช้ข่าวกรองทางการเงินและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เพื่อสืบสวนการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และ**ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๘** การริบทรัพย์สินและเครื่องมือที่ได้มาจาก/ใช้เพื่อก่ออาชญากรรม โดยจะพบว่ายังมีผลลัพธ์ระยะสั้นอยู่ในระดับ ปานกลาง (Moderate Level) และระดับต่ำ (Low Level) ที่ต้องมีการดำเนินการ จำนวน ๗ ด้าน ซึ่งมีประเด็นจุดอ่อนที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๓ การกำกับตรวจสอบและกำหนดกฎเกณฑ์ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสมกับความเสี่ยง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังขาดประเด็นการประเมินความเสี่ยง และการกำกับดูแลตามความเสี่ยงที่เหมาะสม

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๔ การปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT ของสถาบันการเงินและผู้ประกอบวิชาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินอย่างสอดคล้องกับความเสี่ยง ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งยังขาดประเด็นการสร้าง ความเข้าใจความเสี่ยงของภาคธุรกิจ และขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๕ การเสริมสร้างความโปร่งใสของนิติบุคคลและบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายและข้อมูลผู้รับประโยชน์ที่แท้จริง ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งยังขาดมาตรการกำหนดให้แจ้งข้อมูลผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง รวมถึงขาดมาตรการในการกำกับดูแลทรัพย์สินต่างชาติที่มาดำเนินการในประเทศไทย

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๗ การดำเนินคดีอาญาฐานฟอกเงินผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังขาดประเด็นการดำเนินคดีอาญาฐานฟอกเงินและไม่สอดคล้องกับความเสี่ยง โดยเฉพาะคดีทุจริต มีการดำเนินการสืบสวนอาญาฟอกเงินควบคู่กับคดีมูลฐานค่อนข้างน้อย และเจ้าหน้าที่ก็ยังขาดความเชี่ยวชาญในการสืบสวนทางการเงิน

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๙ การสืบสวนและดำเนินคดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังขาดประเด็นการส่งเสริมการดำเนินคดีสนับสนุนเงินแก่การก่อการร้าย และขาดการใช้การสืบสวนทางการเงินประกอบการดำเนินคดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๑๐ การดำเนินมาตรการป้องกันการก่อการร้ายและป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไร (NPOs) ถูกใช้ในการกระทำความผิด ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังขาดประเด็นการกำกับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่เพียงพอและเหมาะสมกับความเสี่ยง รวมถึงขาดมาตรการดำเนินการกับองค์กรไม่แสวงหากำไรที่ไม่จดทะเบียน โดยยังต้องมีการส่งเสริมความรู้ด้าน AML/CFT เป็นอย่างมาก

ผลลัพธ์ระยะสั้นด้านที่ ๑๑ การดำเนินมาตรการยับยั้งการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งพบว่าการกำกับดูแลผู้มีหน้าที่รายงานยังไม่เพียงพอและขาดแนวปฏิบัติเรื่องมาตรการลงโทษทางการเงินของแต่ละธุรกิจที่ชัดเจนให้แก่ผู้มีหน้าที่รายงาน และต้องมีการส่งเสริมความรู้ด้านความเสี่ยงและมาตรการด้านการป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงแก่ผู้มีหน้าที่รายงาน และธุรกิจอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง

จากผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลเพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการเร่งรัดปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเร็ว เนื่องจากประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มถูกติดตามแบบเฝ้าระวัง (Enhanced Follow – up) และยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อยกระดับการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง

๓.๓ สถาปัตยกรรม และรูปแบบด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๓.๓.๑ ภาพรวมสถานการณ์ด้าน ML/PF/TF

จากข้อมูลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund - IMF) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ชี้ให้เห็นถึงข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบจากสถานการณ์อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับ ML/TF/PF ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบทางการเงิน เศรษฐกิจทั่วโลก และกระแสการหมุนเวียนการลงทุนระหว่างประเทศ อีกทั้ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโยงโลกทั้งใบเข้าหากันอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เมื่อประเทศหนึ่งประเทศใดมีการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับ ML/TF/PF เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ เป็นวงกว้างตามมาอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะประเทศที่มีระบบกลไกด้าน AML/CFT ที่อ่อนแอ การขาดซึ่งกลไกเครื่องมือระบบกฎหมายและการกำกับตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพยิ่งเป็นปัจจัยดึงดูดให้เป็นเป้าหมายสำคัญของกลุ่มอาชญากรข้ามชาติ กลุ่มก่อการร้ายใช้เป็นฐานในการกระทำความผิด หรือใช้เป็นแหล่งในการฟอกเงินผ่านช่องทางในการทำธุรกรรมของสถาบันการเงิน และภาคธุรกิจต่าง ๆ อีกทั้ง ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๕) ทั่วโลกต้องประสบปัญหาในการดำรงชีวิตอันเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ผู้คนต้องหันมาใช้ชีวิตแบบเว้นระยะห่าง (Social Distance) และพึ่งพาเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันมากขึ้นเพื่อการติดต่อสื่อสารทั่วไป การทำงาน การทำธุรกรรมทางการเงิน การซื้อสินค้าและบริการ และการค้าการลงทุน ทั้งนี้ จากการพึ่งพาเทคโนโลยีของผู้คนที่มากขึ้นแฝงมาด้วยโอกาสของอาชญากรที่เกี่ยวข้องกับ ML/TF/PF อาศัยช่องทางดังกล่าวในการกระทำความผิด ดังจะเห็นได้จากข้อมูลผลการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ด้านความมั่นคงโดยสำนักงาน ปปง. และข้อมูลการสืบสวนอาชญากรรมไซเบอร์ด้วย Big Data โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษพบว่า อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีมีแนวโน้มที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เทคโนโลยีได้ทำให้รูปแบบการประกอบอาชญากรรมเปลี่ยนแปลงไปจากแบบพบหน้าเป็นการกระทำโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เช่น การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนเพียงเครื่องเดียวผสมกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถเชื่อมโยงกับแอปพลิเคชันหรือซอฟต์แวร์และเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบอาชญากรรมได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น พื้นที่ของการเกิดอาชญากรรมจึงเปลี่ยนแปลงไป อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารได้กลายเป็นสถานที่เกิดเหตุ และหลักฐานข้อมูลประกอบอาชญากรรมได้ถูกเก็บไว้บนพื้นที่ที่ปลอดภัยที่สุด คือ ระบบซอฟต์แวร์คลาวด์นับเป็นภัยคุกคามที่อาชญากรซึ่งใช้ชีวิตแฝงอยู่ในสังคมและมีลักษณะการกระทำความผิดที่ลึกลับและซับซ้อนอันเป็นความท้าทายสำคัญที่สำนักงาน ปปง. ในฐานะหน่วยงานหลักในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนต้องบูรณาการการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันและปราบปรามให้เท่าทันรูปแบบของการกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อยับยั้งและตัดช่องทางโอกาสของอาชญากรให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

จากการที่โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นเศรษฐกิจแบบเปิดมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีขนาดเศรษฐกิจค่อนข้างใหญ่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงมีการเติบโตของภาคธุรกิจท่องเที่ยวมีเงินทุนหมุนเวียนภายในประเทศและการค้าชายแดนจำนวนมาก ซึ่งกลายเป็นปัจจัยดึงดูดให้เกิดการเคลื่อนย้ายสิ่งผิดกฎหมายเข้ามาในประเทศและอาจเป็นช่องว่างให้อาชญากร ประกอบธุรกิจผิดกฎหมายข้ามไปมาระหว่างประเทศ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบขนาดค่อนข้างใหญ่ซึ่งอาจมีความเสี่ยงของธุรกิจผิดกฎหมายและการฟอกเงินมากขึ้นตามขนาดของเศรษฐกิจนอกระบบสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือผลกระทบต่อภาคธุรกิจจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออาชญากรรม เช่น การเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคท่องเที่ยวจากธุรกิจที่ปิดกิจการไปสู่การก่ออาชญากรรม การเดินทางเข้าประเทศยากลำบากขึ้นซึ่งอาจมีผลให้อาชญากรรมข้ามชาติมีน้อยลง การทำงานผ่านระบบออนไลน์อาจทำให้อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์มีความรุนแรงมากขึ้น

อีกทั้งระบบเทคโนโลยีมีการพัฒนาไปอย่างมากจากนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ชัดเจนและมีการกระตุ้นให้เกิดความนิยมในการใช้งานเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการทางเทคโนโลยี (Platform) ซึ่งอาจใช้เป็นสื่อกลางของการก่ออาชญากรรม เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือ Dark Web ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มไม่เปิดเผยให้บุคคลภายนอก มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินรูปแบบใหม่ไม่ว่าจะเป็น “เงินเสมือน” (Virtual Currency) หรือ “เงินดิจิทัล” (Digital Currency) การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบใหม่ที่มีความสะดวกในการใช้งานและอาจใช้เป็นเครื่องมือในการฟอกเงินของกลุ่มอาชญากรได้ง่ายขึ้น

จากสถานการณ์ดังกล่าวเหล่านี้เป็นที่น่าเชื่อว่าประเทศไทยมีความเสี่ยงที่มีการก่อเหตุอาชญากรรมต่าง ๆ ทั้งอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดขึ้นคาบเกี่ยวกับประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงมีอาชญากรที่ใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการกระทำผิดหรือใช้เป็นทางผ่านเพื่อไปก่อการยังประเทศเป้าหมายอื่น เป็นที่ทราบดีว่าลักษณะของอาชญากรรมเหล่านี้มักจะมีการรวมกลุ่มเป็นองค์กรอาชญากรรมและมีเป้าหมายสำคัญคือการแสวงหารายได้จากอาชญากรรม รายได้จากอาชญากรรมดังกล่าวมีมูลค่ามหาศาลจนสามารถชักจูงคนให้เข้ามามีส่วนร่วมในอาชญากรรมได้จำนวนมากทำให้อาชญากรรมต่าง ๆ เหล่านี้แพร่ขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว องค์กรประกอบสำคัญที่ช่วยให้การกระทำผิดเหล่านี้ประสบความสำเร็จและขยายตัวได้อย่างรวดเร็วคือ ‘การฟอกเงิน’ หรือที่เรียกว่าเป็นกระบวนการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบให้เป็นเสมือนแหล่งเงินที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการปกปิดแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินที่สามารถลวงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อการสะสมทรัพย์สินหรือนำทรัพย์สินกลับมาใช้หมุนเวียนในการขยายกระบวนการอาชญากรรมต่อไป เป็นที่เชื่อว่ามูลค่าทรัพย์สินที่ได้จากอาชญากรรมในประเทศไทยและทรัพย์สินจากการกระทำผิดในต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยนั้นมีมูลค่าสูงด้วยสภาพที่ตั้ง ขนาดเศรษฐกิจของประเทศ และการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการท่องเที่ยวของภูมิภาค ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ เหล่านี้อย่างจริงจัง

ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดอาชญากรรมต่าง ๆ ให้ได้ผลจำเป็นจะต้องมีระบบและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้ได้ผลและสืบสวนสอบสวนเชื่อมโยงการกระทำผิดกับแหล่งเงินที่ได้มาจากการกระทำผิดเพื่อสามารถตรวจจับการกระทำผิดเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมาประเทศไทยมีระบบกระบวนการยุติธรรมและระบบกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีมาตรฐานและมีการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีกฎหมายและป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและมีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นการเฉพาะ^๓ มีการกำหนดความผิดมูลฐานการฟอกเงินครอบคลุมถึงอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ที่อาจนำรายได้จากอาชญากรรมมาฟอกเงิน กำหนดมาตรการในการริบทรัพย์สินทางแพ่ง (Civil Forfeiture) ที่ให้อำนาจทำการริบทรัพย์สินของคนร้ายได้โดยไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับผลคดีอาญาโดยเป็นภาระของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องทำการแสดงหลักฐานว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด และมีมาตรการทางกฎหมายในเชิงป้องกัน เช่น การกำกับดูแล สถาบันการเงินและภาคธุรกิจ การรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน การจัดให้ลูกค้าแสดงตน การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และการเก็บรักษาข้อมูล โดยปัจจุบันระบบการยึด/ริบทรัพย์สินตามกฎหมายไทยเป็นแบบเจาะจงทรัพย์สิน (Property-Based Confiscation) แต่เริ่มมีการนำระบบการริบทรัพย์สินตามมูลค่า (Value Confiscation) มาใช้กับบางมูลฐานความผิดที่เป็นนโยบายสำคัญ เช่น ทูจริตคอร์รัปชัน ยาเสพติด และมีการพัฒนาระบบการลงโทษทางแพ่งในความผิดเกี่ยวกับความไม่ป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์อันเป็นการออกคำสั่งให้ผู้กระทำผิดจ่ายค่าปรับในเชิงลงโทษรวมกับการเรียกคืนผลประโยชน์โดยคำนวณมูลค่าตามผลประโยชน์ที่ผู้กระทำผิดที่ตรวจสอบพบอันเป็นการลงโทษผู้กระทำผิดในทำนองเดียวกับการริบทรัพย์สินตามมูลค่า รวมถึงมีการพัฒนากฎหมายการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงซึ่งเป็นเรื่องใหม่ให้สอดคล้องตามมาตรฐานสากลทั้งในส่วนของมาตรการแทรกแซงทางการเงินแก่บุคคลกลุ่มบุคคล องค์กรที่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงและการกำหนดมาตรการในการควบคุมการนำเข้าส่งออกสินค้าที่อาจเกี่ยวข้องหรืออาจนำไปใช้ในการผลิตหรือพัฒนาอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง^๔

๓.๓.๒ สถานการณ์อาชญากรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน

จากผลการประเมินความเสี่ยงระดับชาติด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงของประเทศไทย (National Risk Assessment-NRA) ครั้งที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕) พบอาชญากรรมตามความผิดมูลฐานฟอกเงินที่สำคัญ

^๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีการจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว

^๔ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยพิจารณาจากโอกาสในการเกิดเหตุและผลกระทบด้านการฟอกเงินซึ่งมีความเสี่ยงสูง ได้แก่ ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ยาเสพติด การพนัน อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฉ้อโกงประชาชน การลักลอบหนีศุลกากรและหนีภาษี การค้ำมนุษย์ ความผิดเกี่ยวกับภาษี การลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฉ้อโกง ยักยอก และความผิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ มีอาชญากรรมซึ่งยังไม่ได้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงิน และมีลักษณะร้ายแรงและมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วที่ควรเฝ้าระวัง เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความมั่นคง สังคม หรือระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ การค้าสื่อลามกอนาจารเด็กโดยเฉพาะในช่องทางออนไลน์ที่มีการแพร่กระจายไปทั่วโลก รวมทั้ง ความผิดเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงภาษีที่ถูกยกเลิกตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ^๔ ซึ่งควรมีการกำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินในส่วนของการหลบเลี่ยงภาษีอากรที่มีพฤติกรรมร้ายแรง (Serious Tax Crime) การบังคับแรงงานในความผิดค้ำมนุษย์ซึ่งปัจจุบันกำหนดแต่การบังคับแรงงานที่เหยื่อได้รับอันตรายสาหัสหรือเสียชีวิต ไม่ได้ครอบคลุมถึงการบังคับแรงงานทั่วไป การลักลอบขนคนข้ามแดนซึ่งเป็นความผิดที่พบบ่อยและมีผลประโยชน์จากอาชญากรรมจำนวนมากและเป็นความผิดเกี่ยวเนื่องที่ทำให้เกิดความผิดการค้ำมนุษย์ตามมา การรับจ้างตั้งครุฑแทน (อุ้มบุญ) ที่มีการขยายตัวขึ้นมากและมีฐานการก่ออาชญากรรมสำคัญในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน และการปล่อยเงินกู้นอกระบบซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจนอกระบบในประเทศไทยและมีผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ภัยคุกคามด้านการฟอกเงินของประเทศไทยพบภัยคุกคามที่มาจากอาชญากรรมสำคัญ ดังนี้

(๑) ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การทุจริตประพฤติมิชอบมีลักษณะทั้งการทุจริตระดับนโยบายของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง รวมถึงหน่วยงานส่วนท้องถิ่น การทุจริตระดับนโยบายมีการทำในหลายรูปแบบ เช่น การซื้อขายตำแหน่งระดับสูงในวงราชการ หรือการใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อเอื้อประโยชน์ทางนโยบาย การให้เงินกู้ต่างประเทศแล้วไปรับเหมากับต่างประเทศที่ได้รับเงินกู้ อีกทอดหนึ่ง การออกนโยบายของรัฐซึ่งเปิดให้มีช่องว่างในการทุจริต หรือแสวงหาประโยชน์ได้ง่าย การฮั้วประมูลหรือการให้สิทธิสัมปทานโครงการของรัฐโดยไม่มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม การทุจริตในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การเรียกรับสินบนเป็นค่าตอบแทนแลกกับได้รับเหมาหรือได้สิทธิดำเนินการโครงการของรัฐ ทั้งนี้ การทุจริตในหน่วยงานระดับท้องถิ่นมักจะเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการเรียกผลประโยชน์จากการบรรจุเป็นข้าราชการท้องถิ่น และยังพบในส่วนของการทุจริตของเจ้าหน้าที่ทางปกครองในการเอื้อประโยชน์ให้กับ

^๔ การหลบเลี่ยงภาษีอากรได้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานการฟอกเงินตามมาตรา ๓๗ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๕) พ.ศ.๒๕๖๐ แต่ปัจจุบันมีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๔ ว่าประมวลรัษฎากรมีมาตรการทางภาษีทั้งทางแพ่งและทางอาญาในการดำเนินการกับผู้หลีกเลี่ยงภาษีหรือผู้ค้างชำระภาษีที่เพียงพออยู่แล้ว การกำหนดความผิดตามประมวลรัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานฟอกเงินจึงเป็นบทบัญญัติเพิ่มภาระและจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วนและขัดต่อหลักนิติธรรม อนึ่ง หากมีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของ FATF ให้กำหนดเป็นความผิดมูลฐานในมาตรา ๓ ของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คนบางกลุ่ม การเรียกรับสินบนตอบแทนแลกเปลี่ยนในการพิจารณาใช้อำนาจทางการปกครอง และการทุจริตเกี่ยวกับงบประมาณและโครงการก่อสร้าง นอกจากนี้ยังมีกรณีความเสี่ยงการฟอกเงินเกี่ยวกับการทุจริตที่มีความเชื่อมโยงกับธุรกิจข้ามชาติซึ่งพบการฟอกเงินจากการรับสินบนทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้ชื่อบุคคลอื่นหรือมีการใช้ธุรกิจบังหน้าเพื่อรับสินบนเพื่อแลกกับผลประโยชน์ทั้งที่เป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากการจัดซื้อจัดจ้างหรือทำสัญญากับหน่วยงานรัฐหรือการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม

(๒) ยาเสพติด ยังคงเป็นภัยอาชญากรรมที่แพร่หลายที่สุดของประเทศไทยโดยมีคดียาเสพติดจำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ส่วนมากเป็นความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือครอบครองเพื่อจำหน่าย อีกทั้งฐานการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำมีแนวโน้มการขยายตัวขึ้นมากจากการขยายตัวของตลาดการค้ายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อันเป็นผลจากความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคประกอบกับการลักลอบซื้อขายยาเสพติด และการส่งมอบเงินหรือทรัพย์สินผ่านทางช่องทางการค้าชายแดนสามารถทำได้ และมีตัวแทนรับแลกเปลี่ยนเงินอิสระตามชายแดนสำหรับการค้าชายแดนที่ซื้อขายผ่านเงินสดจำนวนมาก ทั้งนี้ เครือข่ายยาเสพติดมักจะใช้วิธีการหลบเลี่ยงการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินโดยมีวิธีการต่าง ๆ เช่น การโอนเงินผ่านบัญชีหลายทอด การว่าจ้างให้บุคคลเปิดบัญชีเงินฝาก การโอนเงินโดยใช้วิธีอำพรางว่าเป็นการสั่งซื้อสินค้าที่ค้าขายกันตามแนวชายแดน และการถอนเงินสดแล้วให้ตัวแทนบุคคลมารับเงินแล้วขนเงินสดข้ามประเทศ การเปิดธุรกิจบังหน้า อาทิ ร้านค้าทอง ธุรกิจรถยนต์หรู ธุรกิจซื้อขายน้ำมัน และผลผลิตทางการเกษตรในลักษณะการค้าชายแดน รวมถึงการใช้สโมสรฟุตบอลเป็นแหล่งฟอกเงิน นอกจากนี้ กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดมีการใช้ช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการส่งยาเสพติดผ่านบริการจัดส่งพัสดุภัณฑ์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้การกระจายตัวของการค้ายาเสพติดรายย่อยขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การที่เงินสกุลดิจิทัลเริ่มเป็นที่นิยมและใช้กันอย่างแพร่หลายในภูมิภาค จากข้อมูลทางการข่าวเชื่อว่าจะมีการซื้อขายยาเสพติดผ่านเว็บไซต์ลับเฉพาะกลุ่มหรือที่เรียกกันว่า Dark Web และมีการใช้เงินสกุลดิจิทัล (Cryptocurrency) ในการซื้อขายยาเสพติดและฟอกเงินมากขึ้น

(๓) การพนัน เป็นสิ่งผิดกฎหมายและไม่มีการอนุญาตให้จัดตั้งกาสิโนหรือบ่อนการพนัน จึงมีการลักลอบเล่นและเดินทางไปเล่นการพนันตามกาสิโนในบริเวณชายแดนกัมพูชา ลาว และเมียนมาจำนวนมาก รวมถึงมีการประกอบธุรกิจนำเที่ยวโดยนำนักพนันจากประเทศไทยไปเล่นการพนันในกาสิโนในประเทศเพื่อนบ้าน และมีกลุ่มทุนจากประเทศไทยส่วนหนึ่งไปร่วมลงทุนธุรกิจการพนันในต่างประเทศ จึงเป็นการยากในการเคลื่อนย้ายเงินผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการพนันเข้าและออกในประเทศ ด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงฟอกเงินจากการพนันที่ค่อนข้างสูงรวมถึงการพนันเป็นช่องทางในการถ่ายโอนทรัพย์สินจากการกระทำผิด และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น การพนันออนไลน์จึงเป็นที่นิยมเนื่องจากสามารถเข้าถึงผู้คนได้ในวงกว้างและสามารถพบเห็นได้ผ่านสื่อช่องทาง

อินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ดี การสืบสวนติดตามตัวผู้กระทำผิดทำได้ยากเนื่องจากเป็นการเปิดให้เล่นพนันผ่านเว็บไซต์โดยผู้จัดให้มีการเล่นไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนและเปิดบัญชีเพื่อรับเงินในช่วงเวลาสั้น ๆ และมีการถอนเงินเข้า-ออกผ่านบัญชีที่รวดเร็ว ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบการกระทำผิด การโฆษณาช่องทางโอนเงินทางเว็บไซต์ หรือตรวจพบการทำธุรกรรมผ่านบัญชีต้องสงสัยก็พบว่ามีเงินเหลือบัญชีธนาคารเพียงเล็กน้อยและส่วนใหญ่มีการนำชื่อบุคคลอื่นมาเปิดบัญชีแทนจึงไม่สามารถเชื่อมโยงไปถึงตัวการรายใหญ่ที่แท้จริง รวมถึงตัวแทนเปิดบัญชีเป็นคนต่างด้าวตามแนวชายแดนโดยมีลักษณะการรับจ้างเปิดบัญชีคราวละหลายบัญชีพร้อม ๆ กันให้กับคนร้ายเมื่อเปิดบัญชีได้แล้วและย้ายกลับประเทศโดยทิ้งบัตรกดเงินสดไว้ให้คนร้ายสำหรับการเบิกถอนเงินเหล่านั้น และยังพบว่ามี การฟอกเงินจากธุรกิจพนันออนไลน์ผ่านเงินสกุลดิจิทัล (Cryptocurrency) อีกด้วย

(๔) อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม จะพบในลักษณะของการบุกรุกที่ดินของรัฐหรือพื้นที่เขตอนุรักษ์ที่รัฐสงวนไว้เพื่อการรักษาทรัพยากร (ป่าไม้ ป่าสงวน เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) และการใช้กลยุทธ์หรือฉ้อฉลเพื่อเปลี่ยนแปลงแนวเขตที่ดินหรือเอกสารสิทธิเพื่อเข้าถือครองที่ดินของรัฐหรือพื้นที่เขตอนุรักษ์ที่รัฐสงวนไว้เพื่อการรักษาทรัพยากรหรือการถือครองที่ดินดังกล่าวเป็นการหาประโยชน์เพื่อการค้า เช่น ก่อสร้างเป็นโรงแรม รีสอร์ท ฯลฯ ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับนักการเมือง ผู้มีอิทธิพล และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสารสิทธิ นอกจากนี้ ขบวนการค้าไม้มีค่าโดยเฉพาะไม้พะยุง การค้าสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่า และงาช้าง มักจะมีความเกี่ยวข้องกับเครือข่ายนายทุนชาวต่างชาติ โดยไม่มีค่า สัตว์ป่าหรือซากสัตว์เหล่านี้มีแหล่งจำหน่ายที่ตลาดใหญ่ในประเทศจีน และใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านนำเข้าสัตว์ป่าหรือซากสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน หรือจากประเทศที่เป็นแหล่งค้าส่งต่อไปในประเทศจีนอีกด้วย โดยมีกลุ่มผู้รับซื้อที่ให้ราคาสูงจึงทำให้เกิดเครือข่ายอาชญากรรมเป็นขบวนการตั้งแต่ขั้นตอนการจัดเก็บ ขนส่ง และส่งออกนอกประเทศ

(๕) การฉ้อโกงประชาชน เป็นการกระทำผิดในลักษณะแชร์ลูกโซ่ที่หลอกลวงว่าเหยื่อจะได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ตอบแทนในวงเงินสูงหากสามารถหาสมาชิกมาให้ หรือการเปิดบริษัทบังหน้า โดยมีแผนการตลาดที่ซับซ้อนหลอกลวงเหยื่อมาร่วมลงทุนและเก็งกำไรในสินค้าหรือบริการหลายประเภท หรือเปิดโฆษณาเชิญชวนบุคคลต่าง ๆ มาร่วมระดมทุนทำธุรกิจต่าง ๆ ทั้งที่ไม่ได้มีอยู่จริง ซึ่งปัจจุบันพบการหลอกลวงซื้อขายสินค้าออนไลน์ที่มีราคาถูกกว่าปกติ เมื่อประชาชนหลงเชื่อโอนเงินให้แต่ไม่มีการส่งสินค้าและปิดเว็บไซต์หลบหนีไป โดยคนร้ายมีการปิดบังตัวตนและใช้บัญชีธนาคารของบุคคลอื่นที่รับจ้างเปิดบัญชี นอกจากนี้ ในช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ พบรูปแบบการฉ้อโกงประชาชนโดยอาศัยการหลอกลวงผ่านทางอีเมล แอปอ้างโครงการความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือการหลอกลวงซื้อขายสินค้าเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางการแพทย์และสินค้าเกี่ยวกับโรคโควิด-๑๙ มีมูลค่าความเสียหายหลักร้อยล้านหรือพันล้านบาท และมีผู้ตกเป็นเหยื่อจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหากยังไม่เป็นข่าวว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นผู้เสียหายจะไม่เชื่อว่าตนเองถูกหลอกลวงเนื่องด้วยยังรับรายได้จากการถูกหลอกลวงอยู่ รวมถึงผู้กระทำผิดอาจมีการดำเนินธุรกิจที่ถูกกฎหมายซึ่งมีความน่าเชื่อถือบังหน้า

(๖) การลักลอบหนีศุลกากรและหนีภาษี บริเวณชายแดนไทยกับมาเลเซียมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการลักลอบหลบหนีภาษีศุลกากรมากที่สุด โดยพบสถานการณ์การลักลอบขนน้ำมันเถื่อนจากประเทศมาเลเซียเข้าประเทศไทยอยู่เสมอซึ่งเป็นขบวนการลักลอบขนน้ำมันเถื่อนผ่านทางบกและทางทะเลเป็นขบวนการขนาดใหญ่ โดยจากข้อมูลการข่าวพบความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงและเครือข่ายองค์กรอาชญากรรม นอกจากนี้มีการลักลอบขนสินค้าปกติที่ประเทศไทยมีราคาในท้องตลาดสูงกว่าประเทศมาเลเซีย เช่น บุหรี่ สุรา น้ำมันปาล์ม โดยพฤติกรรมการกระทำผิดมีทั้งการลักลอบขนผ่านทางรถยนต์หรือซุกซ่อนมากับเรือประมง รวมถึงมีการนำเข้าผ่านกระบวนการนำเข้าส่งออกสินค้าตามปกติแต่มีการสำแดงภาษีเพียงบางส่วน โดยผู้นำเข้ามีการตกลงกับเจ้าหน้าที่ทั้งทางฝั่งไทยและมาเลเซียเพื่อให้ความร่วมมือในการตรวจปล่อยสินค้า ในส่วนสินค้าไทยที่ลักลอบเข้าไปยังประเทศมาเลเซียส่วนใหญ่จะเป็นของผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติดและการขนคนข้ามแดน นอกจากนี้ยังพบความเสี่ยงว่า ประเทศไทยมีการใช้ช่องทางในการหลีกเลี่ยงภาษีและการขายทอดตลาดทรัพย์สินในการนำเข้ารถยนต์หรือจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศมาเลเซียซึ่งอาจมีช่องว่างให้เกิดการฟอกเงินจากขบวนการลักลอบนำเข้ารถยนต์หรือซึ่งกลายเป็นแหล่งฟอกเงินในกลุ่มความผิดอื่น ๆ ด้วย ความเสี่ยงที่สำคัญอีกประการ คือ การค้าสินค้าหนีภาษีหรือสิ่งผิดกฎหมายผ่านทางบริการพัสดุภัณฑ์หรือใช้การนำเข้าส่งออกสินค้า รวมถึงการใช้ธุรกิจสินค้าระหว่างประเทศบังหน้า (Trade-Based Money Laundering-TBML) ซึ่งมีรูปแบบที่สลับซับซ้อนตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินและธุรกิจที่ทำการค้าในหลายประเทศตั้งแต่โรงงานผลิต ผู้ค้า บริษัทที่รับ - ส่งของ ตัวแทนผู้ส่งออกและนำเข้า ทำให้อาชญากรสามารถแฝงตัวเข้ามาฟอกเงินในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานได้อีกทั้งวิธีการชำระเงินระหว่างประเทศหลายรูปแบบ เช่น การค้าต่างตอบแทน (Counter Trade) การชำระเงินภายหลังได้รับสินค้า (Open Account) การใช้ผู้บริการโอนเงินนอกระบบ (โพยก๊วน) รวมถึงมีเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนและเอกสารที่ต้องพิจารณาประกอบจำนวนมาก อาทิ ตราสารเครดิต (Letter of Credit) ตัวแลกเงิน (Bills of Exchange) และใบแจ้งหนี้ (Invoice) มีทั้งกรณีการแจ้งราคาสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง การทำใบแจ้งหนี้ซ้ำ การแสดงรายการสินค้าเป็นเท็จไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ทำให้การสืบสวนและติดตามเส้นทางการเงินมีความยากลำบากเนื่องจากสินค้าและบริการที่มีความหลากหลายมากและไม่มีการกำหนดราคาที่เป็นมาตรฐานขึ้นอยู่กับข้อตกลงและความพึงพอใจของผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งอาจกำหนดราคาที่สูงหรือต่ำกว่าราคาทั่วไปในท้องตลาดโดยมีความเสี่ยงที่การค้าระหว่างประเทศจะถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินได้มากขึ้นตามมูลค่าการค้าโลกที่เพิ่มขึ้น

(๗) การค้ำมนุษย์ การค้าประเวณี และการบังคับแรงงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยถูกจัดระดับอยู่ในกลุ่มเฝ้าระวัง หรือ Tier 2 Watch List ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์การค้ามนุษย์ในช่วงที่ผ่านมาซึ่งมีความรุนแรงอยู่มาก โดยประเทศไทยเป็นทั้งต้นทาง ทางผ่าน และศูนย์กลางการค้ามนุษย์ทั้งในรูปแบบของการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ มาตรการปิดสถานบริการทำให้การค้ามนุษย์ในกิจการการค้าประเวณีมีน้อยลง แต่ปัญหา

การผลิตและเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็กเพิ่มมากขึ้น โดยมีการตรวจพบและจับกุมอาชญากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาพำนักในประเทศไทยใช้เหยื่อที่เป็นเด็กไทยในการผลิตสื่อลามกอนาจารจำหน่ายผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยมีการเติบโตของเพศพาณิชย์ที่ดึงดูดให้คนไทยและชาวต่างชาติเข้ามาสู่ธุรกิจการค้าประเวณีจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหัวเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ชลบุรี (พัทยา) สงขลา (หาดใหญ่) และด่านชายแดนที่ติดกับประเทศมาเลเซีย โดยปัจจัยความเครียดที่ชัดเจนทางด้านการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศและการบังคับแรงงานยังคงเป็นเครือข่ายอาชญากรในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดหาและนำพาคนต่างด้าวเข้ามาค้าประเวณีหรือนำพาแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย นอกจากนี้ขบวนการเครือข่ายอาชญากรรมในต่างประเทศ ในประเทศไทยก็มีขบวนการนายหน้าจัดหาคนไทยไปค้าประเวณีและใช้แรงงานผิดกฎหมายในต่างประเทศซึ่งรวมถึงการจัดหาคนไปค้าประเวณีในแหล่งค้าประเวณีในประเทศไทยด้วย โดยประเทศที่มักพบการช่วยเหลือคนไทยที่ตกเป็นเหยื่อค้ำมนุษย์ ได้แก่ บาห์เรน บรูไน จีน เดนมาร์ก อินโดนีเซีย อินเดีย จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮองกง มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย และสวิตเซอร์แลนด์ ส่วนใหญ่แล้วจะพบว่า การไปค้าประเวณีหรือใช้แรงงานในต่างประเทศเริ่มต้นไปโดยสมัครใจแต่เนื่องจากสถานการณ์ที่เข้าไปทำงานโดยผิดกฎหมายก็อาจจะเป็นเหตุให้ถูกบังคับขู่เข็ญหรือถูกขูดรีดในภายหลังได้ ทั้งนี้ในช่วงที่ผ่านมาพบการโฆษณาจัดหาคนไปค้าประเวณีหรือรับคนไทยไปทำงานโดยผิดกฎหมายในต่างประเทศผ่านขบวนการนายหน้าทางเว็บไซต์หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเปิดเผย

(๘) ความผิดเกี่ยวกับภาษี จากข้อมูลผลการศึกษาระเบิดความเสียหายระดับชาติด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงปี ๒๕๖๕ พบว่า ความผิดเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงภาษีอากรยังถือว่าเป็นภัยอาชญากรรมที่สำคัญ แม้ในปัจจุบันศาลรัฐธรรมนูญมีคำตัดสินว่าการกำหนดความผิดมูลฐานการฟอกเงินเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงเป็นกฎหมายที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ก่อนหน้าจะมีคำตัดสินของศาลรัฐธรรมนูญทางกรมสรรพากรได้มีการร้องทุกข์และให้สำนักงาน ปปง. ดำเนินคดีในความผิดดังกล่าวมาโดยตลอดและถึงจะมีจำนวนคดีไม่มากนักแต่การตรวจพบในแต่ละครั้งเป็นการกระทำผิดที่มีการก่อเหตุต่อเนื่องยาวนานและมีวงเงินการหลบเลี่ยงภาษีสูงอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อการคลังของประเทศจำนวนมาก จากข้อมูลการยึดอายัดทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง. พบว่า แม้จำนวนคดีมีจำนวนไม่มากแต่คดีที่เกิดขึ้นสะท้อนความเสียหายที่มีมูลค่าสูง ดังนั้น ระดับความเสี่ยงการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับคดีหลบเลี่ยงภาษีอากรในมิติมูลค่านั้นอยู่ในระดับสูงและมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการคลังของประเทศโดยตรง จึงยังควรมีการเฝ้าระวังความผิดเกี่ยวกับภาษีที่ร้ายแรง (serious tax crime) หรือการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมเพิ่มเติมให้เป็นความผิดมูลฐานใน พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยตรงเพื่อให้เจ้าพนักงาน ปปง. ได้ใช้ประโยชน์ของมาตรการฟอกเงินดังกล่าวในการดำเนินคดีกับผู้ที่มีพฤติกรรมเป็นอาชญากรร้ายแรงหรือใช้ในการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

(๙) การลักทรัพย์ กรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฉ้อโกง และยักยอก การประกอบอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์นั้นส่วนมากพบว่า เป็นการลักทรัพย์ในเคหสถานหรือสถานที่ราชการ และมีลักษณะการก่อเหตุส่วนมากเป็นกลุ่มอาชญากรกลุ่มเล็กหรือก่อเหตุคนเดียวตระเวนลักทรัพย์สินในบ้านเรือนประชาชน อีกทั้งจากการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชนยังพบว่า ประชาชนมีโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมลักทรัพย์ในบ้านเรือนสูงมากเมื่อเทียบกับการก่อเหตุอาชญากรรมประเภทอื่น ประเด็นที่น่าสนใจคือทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำผิด โดยเฉพาะทรัพย์ที่มีค่าจะถูกนำมาจำหน่ายผ่านร้านค้าของเก่า ร้านรับซื้อสินค้ามือสอง หรือโรงรับจำนำ ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กและมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีลักษณะเป็นการทำธุรกรรมจำหน่ายสินค้าหลายครั้งแยกเป็นรายชิ้นเพื่อหลบเลี่ยงการถูกรายงานธุรกรรมต้องสงสัยจากธุรกิจต่าง ๆ ดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันเป็นผู้มีหน้าที่รายงานให้กับสำนักงาน ปปง.

การโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นอีกกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เนื่องจากสถิติการรับแจ้งคดีของตำรวจพบว่า เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ซึ่งมีลักษณะเป็นอาชญากรรมที่ก่อเหตุได้ง่ายและเป็นอาชญากรรมเริ่มต้นที่กลุ่มอาชญากรหน้าใหม่จะเลือกก่อเหตุ และพฤติกรรมของอาชญากรมีการเปลี่ยนไปจากเดิมที่มักจะเป็นการโจรกรรมรถเพื่อถอดแยกอะไหล่ขายในประเทศเปลี่ยนเป็นการโจรกรรมรถจักรยานยนต์เพื่อนำส่งไปจำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้านผ่านเส้นทางธรรมชาติหรือใส่รถขนส่งขนาดเล็กลักลอบนำออกไปโดยใช้การขนส่งสินค้าชายแดนบังหน้า เนื่องจากการจำหน่ายรถทั้งคันมีราคาสูงกว่าการแยกเป็นอะไหล่ขายในประเทศและมีขบวนการรับซื้ออยู่ในทั้งสองประเทศ ส่วนรถยนต์ก็เป็นปัญหาการลักลอบโจรกรรมรถจากประเทศไทยไปจำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้านเช่นกัน

ในส่วนของอาชญากรรมการหลอกลวงฉ้อโกงนั้น เป็นเครือข่ายอาชญากรรมข้ามชาติในลักษณะที่ผู้กระทำความผิดอยู่ต่างประเทศ อาทิ แก๊ง Call Center หลอกลวงผู้เสียหายอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเพื่อเข้าตรวจสอบบัญชีของผู้เสียหาย หรือหลอกลวงเพื่อให้ได้ไปซึ่งข้อมูลส่วนตัวและใช้เข้าถึงบัญชีของผู้เสียหาย หรือใช้การหลอกลวงให้เหยื่อโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของผู้รับจ้างเปิดบัญชีในประเทศไทย และยักยอกถ่ายเททรัพย์สินก่อนที่จะถูกตรวจพบหรือมักจะสืบสวนไปถึงได้เพียงผู้รับจ้างเปิดบัญชี นอกจากนี้ในการยักยอกเงินออกจากบัญชีผู้รับจ้างมักจะใช้วิธีการเบิกเงินจากบัญชีจากบัตร ATM ที่เปิดให้บริการถอนเงินสดจากต่างประเทศได้

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากข้อมูลผลการศึกษาการประเมินความเสี่ยงระดับชาติด้านการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงปี ๒๕๖๕ พบว่า ที่ผ่านมาในการเลือกตั้งระดับประเทศพบว่า มีผู้ร้องเรียนและคัดค้านการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรมและมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียง หรือการสัญญาจะให้เงินหรือผลประโยชน์แก่องค์กรการกุศล วัด โรงเรียน หรือสถาบันอื่นใดที่อาจชักจูงให้คนไปเลือกตั้งได้ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายการฟอกเงิน

ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงถือว่าเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญ จากข้อมูลจากงานวิจัยของสถาบันพระปกเกล้าซึ่งเป็นสถาบันด้านการพัฒนาประชาธิปไตยของรัฐสภาได้ศึกษาสถานการณ์การทุจริตเลือกตั้งหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ยังมีการซื้อสิทธิขายเสียงหรือการทุจริตเลือกตั้งในช่วงที่มีการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น ด้วยการจ่ายเงินผ่านห้วคະແນนซึ่งอาจเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน โดยในระยะหลังมักจะมีการจ่ายเงินผ่านกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่มีบทบาทในชุมชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กลุ่มผู้นำเกษตรกร เป็นต้น ลักษณะการซื้อเสียงส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะของการจ่ายเงินเหมาจ่ายรายหัวผ่านห้วคະແນนหรือให้ห้วคະແນนเข้าไปติดต่อซื้อเสียงในแต่ละครัวเรือน

แม้การซื้อสิทธิขายเสียงมีลดน้อยลงในกลุ่มคนรุ่นใหม่ แต่ก็ยังคงพบว่ามี การซื้อเสียงผ่านองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ได้แก่ วัด โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชับซ้อนและตรวจจับได้ยากขึ้น เนื่องจากมีลักษณะเป็นการให้ในรูปแบบผลประโยชน์ อาทิ สิ่งของช่วยเหลือ โครงการพัฒนาและก่อสร้างงบประมาณ โครงการดูงานเพื่อท่องเที่ยวให้กับห้วคະແນน การชักจูงจากผลประโยชน์ที่ได้จากโครงการภาครัฐ ซึ่งเป็นการทุจริตเชิงนโยบายจึงทำให้ยากต่อการสืบจับเชื่อมโยงทางการเงินและระบุชี้ชัดว่าเป็นการทุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นการเมืองระดับราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น ยังมีการใช้จ่ายเงินซื้อเสียงมากกว่าและรุนแรงกว่าการเลือกตั้งในระดับชาติ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะเป็นผู้มีอิทธิพลหรือผู้มีตำแหน่งใหญ่โตทำให้ไม่มีผู้ใดกล้าร้องเรียนหรือมาให้การเป็นพยาน

รูปแบบการฟอกเงิน

ปัจจุบันการฟอกเงินยังคงมีการดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเป็นส่วนใหญ่ อาทิ การว่าจ้างบุคคลอื่นเปิดบัญชีแทนเพื่อรับโอนเงินที่ได้จากการกระทำความผิดและโอนต่อไปยังบัญชีอื่น ๆ เพื่อให้ยากแก่การติดตาม หรือการที่ขบวนการค้ายาเสพติดใช้วิธีให้เครือข่ายและคนใกล้ชิดดำเนินการจำหน่ายยาเสพติดแทน และนำเงินที่ได้จากการค้ายาเสพติดไปฝากไว้บัญชีของบุคคลเหล่านั้น หรือมีการใช้รูปแบบการฟอกเงินต่าง ๆ เพื่อหลบเลี่ยงการสืบสวนจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการติดตามหาแหล่งที่มาของเงิน เช่น การซื้อสังหาริมทรัพย์บ้านและที่ดิน สังหาริมทรัพย์ราคาแพงจำพวกอัญมณี นาฬิกาหุ และรถยนต์หุ การฟอกเงินผ่านการจัดตั้งบริษัทบังหน้า (Shell Bank) และการฟอกเงินผ่านสกุลเงินดิจิทัล เป็นต้น อีกทั้ง ยังมีการใช้รูปแบบที่มีลักษณะเป็นการผสมผสานทรัพย์สินที่ผิดกฎหมายกับทรัพย์สินที่ถูกกฎหมาย ก่อนนำเงินเข้าสู่กระเป๋าของผู้กระทำความผิดผ่านการทำธุรกรรมที่ถูกกฎหมาย เช่น การเปิดธุรกิจที่ถูกกฎหมายโดยใช้เงินทุนจากการฟอกเงิน การนำเข้าและส่งออกสินค้าและบริการ และการทำธุรกิจซื้อขายสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ราคาแพง ทั้งนี้ อาจจำแนกรูปแบบการฟอกเงินได้ตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

รูปแบบการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตพบว่า มีการรับเงินจากบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการประมูลโครงการหรือจัดซื้อภาครัฐ แล้วนำเงินฝากเข้าบัญชีซึ่งอาจเป็นการโอนโดยตรงหรือโอนผ่านนายหน้าหรือบุคคลที่สามซึ่งเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลเข้าบัญชีส่วนตัวหรือบัญชีของผู้ใกล้ชิดสัมพันธ์ และ

ผู้มีพฤติการณ์ทุจริตอาจเป็นผู้มอบอำนาจ ผู้ร่วมทำธุรกรรม หรือผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงจากบัญชีเหล่านั้น อีกทั้ง เมื่อสืบค้นจะไม่พบว่าผู้มีพฤติการณ์ทุจริตเป็นกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารนิติบุคคลหรือบริษัทใด หรือไม่พบว่าประกอบธุรกิจหรือเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทใด ขณะเดียวกันจะพบว่าบุคคลดังกล่าวมีการทำธุรกรรมจำนวนมากและมีความถี่สูงและไม่สามารถชี้แจงที่มาของแหล่งเงินหรือทรัพย์สินได้

รูปแบบการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับการพนันในบ่อนและการพนันออนไลน์พบว่า เงินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวจะถูกโอนเข้าบัญชีปลายทางซึ่งมีอยู่จำนวนมากในหลากหลายพื้นที่มีทั้งบัญชีธนาคารเดียวกันและบัญชีต่างธนาคารซึ่งผู้กระทำความผิดจะอ้างให้บุคคลอื่นเปิดบัญชีเพื่อรองรับเงินที่ได้จากการพนันเพื่อปกปิดที่มาของแหล่งเงิน และเพื่อให้ยากต่อการตรวจสอบติดตามถึงตัวการ ผู้กระทำความผิด และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ทั้งนี้ ขบวนการดังกล่าวมีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นเครือข่ายที่มีโครงสร้างองค์กรที่ซับซ้อนและแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจนเพื่อให้การติดตามร่องรอยย้อนกลับทำได้ยากยิ่งขึ้น

รูปแบบการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายการค้ามนุษย์และการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อการค้าประเวณีพบว่า ลักษณะของการฟอกเงินของเครือข่ายธุรกิจดังกล่าวพบว่ามี การจ้างบุคคลอื่นเปิดบัญชีเงินฝากและทำการผูกบัญชีกับเครื่องรูดบัตรเครดิตเพื่อใช้เป็นช่องทางนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงและผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งเป็นเครือข่ายการค้ามนุษย์ โดยต่อมากจะมีการถอนเงินออกจากบัญชีในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้ง ยังมีการถอนเงินสดจากบัญชีของบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงหลายครั้งจำนวนมากถึงสิบล้านบาท และมีการนำรายได้จากการประกอบธุรกิจค้าประเวณีไปกลบเกลื่อนร่องรอยผ่านการทำธุรกรรมที่ถูกกฎหมายเพื่อให้ยากต่อการสืบค้น ด้วยการซื้อหลักทรัพย์ กองทุนเปิด ห้องชุด ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงการนำเงินไปลงทุนธุรกิจหรือร่วมทุนกับบุคคลภายนอก เพื่อแสดงให้เห็นว่าเงินที่ได้เป็นรายได้ที่มาจาก การประกอบอาชีพที่ถูกกฎหมาย

รูปแบบการฟอกเงินผ่านการค้า (Trade-Based Money Laundering) เพื่อยักย้ายถ่ายโอนทรัพย์สินที่มาจาก การกระทำความผิดผ่านการทำธุรกรรมทางการค้าทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้เป็นทรัพย์สินที่ถูกกฎหมายซึ่งพบว่า มีรูปแบบการกระทำที่ซับซ้อนทำให้ยากแก่การจำแนกธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดออกจากการทำธุรกรรมทางการค้าที่ถูกกฎหมาย จากข้อมูลกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบหนีศุลกากรพบว่า ปัจจุบันองค์กรอาชญากรรมได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดจากการลักลอบขนเงินสดโดยผ่านผู้ให้บริการใช้เป็นประโยชน์จากระบบการค้าและบริการระหว่างประเทศในการอำพรางที่มาของเงินที่ผิดกฎหมายซึ่งมีลักษณะบางประการที่ทำให้การตรวจหาธุรกรรมที่ผิดปกติดำเนินได้ยาก ซึ่งองค์กรอาชญากรรมอาจได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในองค์กรอาชญากรรมใช้ประโยชน์ อาทิ การใช้ปริมาณจำนวนมากมหาศาลเพื่อปกปิดซุกซ่อนธุรกรรมผ่านการจัดทำเอกสารสำแดงที่เป็นเท็จ การใช้ประโยชน์จากความซับซ้อนของธุรกรรมระหว่างประเทศและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายผ่านการจัดทำเอกสารเรียกเก็บ

ค่าสินค้าและบริการที่อาจสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง หรือการจัดทำเอกสารทางบัญชีที่เป็นเท็จเพื่อให้ยากในการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี การใช้เงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายปะปนเข้าไปในระบบการไหลเวียนธุรกรรมทางการเงินของธุรกิจที่ถูกกฎหมาย หรือการใช้ประโยชน์ข้อจำกัดของจำนวนเจ้าหน้าที่ในการตรวจหาธุรกรรมที่ผิดกฎหมายอย่างทั่วถึง ดังจะเห็นได้จากกรณีศึกษาของคดี Black Market Peso Exchange (BMPE) ซึ่งเป็นวิธีการฟอกเงินที่ถูกนำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในโคลัมเบีย สกุลเงินเปโซโคลัมเบีย (Colombian Peso) เป็นการฟอกเงินผ่านการทำธุรกรรมทางการเงินที่มี ความซับซ้อนเชื่อมโยงกับขบวนการค้ายาเสพติด และการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศผ่านการค้าระหว่างประเทศ^๖

รูปแบบการฟอกเงินความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่าพบว่า องค์กรอาชญากรรมขนาดใหญ่ได้มีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐอย่างเป็นทางการ เช่น การค้างานช่าง นอแรด หรือสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ เป็นต้น จากข้อมูลการรายงานผลการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของสำนักงาน ปปง. พบว่า ปัจจุบันสถานการณ์เกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าเป็นภัยคุกคามและทวีความรุนแรงมากขึ้นในทวีปแอฟริกาและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดฐานลักลอบสัตว์ป่า และถูกนำไปใช้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานอื่น ๆ อาทิ การทุจริต การค้าขายอาวุธ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ รวมทั้งการก่อการร้าย รูปแบบการกระทำผิดของขบวนการลักลอบค้าสัตว์ป่าจะมีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายที่มีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหลากหลายกลุ่มและได้ไปซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจำนวนมากมีเงินหมุนเวียนในธุรกิจที่ผิดกฎหมายไม่น้อยกว่า ๓๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดไปแปรสภาพเป็นธุรกิจหรือทรัพย์สินที่ถูกกฎหมาย เช่น โรงแรมพร้อมกิจการ อสังหาริมทรัพย์ กิจการสวนสัตว์ หรือฟาร์มสัตว์ เป็นต้น

รูปแบบการฟอกเงินผ่านสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) เงินเสมือน (Virtual Currency) หรือเงินดิจิทัล (Digital Currency) ซึ่งเป็นนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการเงินเพื่อโอนมูลค่าไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและมีประโยชน์มาก รวมถึงการชำระเงินได้เร็วและถูกกว่าการทำธุรกรรมผ่านสถาบันการเงิน และไม่ต้องเปิดเผยตัวตน อาชญากรนิยมใช้เงินเสมือนหรือเงินดิจิทัลเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการฟอกเงินที่ได้จากการกระทำผิด เช่น การค้ายาเสพติด การลักลอบขนค้าอาวุธผิดกฎหมาย เนื่องจากทำให้การติดตามเส้นทางการเงินทำได้ยาก อีกทั้ง จากข้อมูลรายงานข่าวกรองทางการเงินของสำนักงาน ปปง. เรื่อง ความเสี่ยงของเงินเสมือนต่อระบบการเงิน การลงทุน และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นช่องทางในการประกอบอาชญากรรมและฟอกเงิน โดยสำนักงาน ปปง. พบว่า ด้วยคุณสมบัติของเงินเสมือนหรือเงินดิจิทัลที่มีความรวดเร็วในการทำธุรกรรม ค่าธรรมเนียมต่ำหรือไม่มีเลย และไม่ต้องผ่านตัวกลางที่เป็นธนาคารหรือสถาบันการเงินทำให้เงินเสมือนหรือเงินดิจิทัลได้รับความนิยมมากขึ้น อีกทั้ง ระบบที่อยู่เบื้องหลังการทำงานของธุรกรรมเพื่อการซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลโดยใช้เงินเสมือนหรือเงินดิจิทัล

^๖ ที่มา: เอกสาร CPMU News กรมศุลกากร ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑๒ ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๒

มีการใช้รหัสข้อมูลที่มีความซับซ้อนมากจึงเอื้อประโยชน์ต่อการปกปิดตัวตนที่แท้จริงของผู้ใช้งาน และถูกเลือกใช้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนย้ายถ่ายเทเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด

การประเมินและวิเคราะห์จุดเปราะบางจากช่องทางต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงในการฟอกเงินชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดทางกฎหมายและมาตรการในควบคุมป้องกันและกำกับดูแลด้านการฟอกเงิน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมและการฟอกเงินในช่องทางต่าง ๆ ได้โดยง่าย ดังนี้

๑. ความเสี่ยงจากการรับแจ้งเปิดบัญชีในธุรกิจสถาบันการเงิน การรับแจ้งเปิดบัญชีเป็นช่องทางหนึ่งที่มีความเสี่ยงนำไปสู่การกระทำความผิดฐานฟอกเงิน อาชญากรสามารถนำบัญชีดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดเพื่อปกปิดร่องรอยการทำธุรกิจที่ผิดกฎหมายของตนหรือใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินได้ โดยปัญหาเกิดจากขาดการตรวจสอบลูกค้าที่เข้ามาเปิดบัญชีตามมาตรการการรู้จักตัวตนลูกค้าและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Know Your Customer-KYC/ Customer Due Diligence-CDD) อย่างเข้มข้นต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีประเด็นปัญหาด้านการเข้าถึงข้อมูลระหว่างธนาคารต่างเครื่องกันเพื่อให้ธนาคารต่าง ๆ สามารถแบ่งปันแหล่งข้อมูลและเชื่อมโยงถึงกันได้ อันเป็นการสร้างกลไกในการป้องกันและปราบปรามเครือข่ายอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

๒. ความเสี่ยงจากการโอนเงินสดข้ามแดน นอกจากการฟอกเงินผ่านสถาบันการเงินแล้ว อีกช่องทางที่พบว่าถูกใช้ในการเคลื่อนย้ายเงินผิดกฎหมายข้ามชาติ ได้แก่ การนำเงินเข้าและออกข้ามพรมแดนและการโอนเงินนอกระบบ หรือโพยก๊วน ทั้งนี้ การนำเงินเข้าและออกข้ามพรมแดนในช่วงหลังจากเกิดการระบาดของโรคโควิด-๑๙ มีจำนวนลดลงเนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทาง อย่างไรก็ตาม สาเหตุที่อาชญากรนิยมใช้การโอนเงินสดข้ามแดนเนื่องจากสามารถดำเนินการโดยไม่ถูกตรวจจับเพราะประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศและมีจังหวัดที่ติดชายแดนมากถึง ๓๑ จังหวัด แต่จำนวนด่านศุลกากรมีไม่เพียงพอที่จะสามารถตรวจจับหรือป้องกันเส้นทางที่อาชญากรใช้เป็นช่องทางในการลักลอบโอนเงินสด ธุรการทางการเงินดังกล่าวได้

๓. ความเสี่ยงจากการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ผ่านนายหน้าอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ผ่านนายหน้าอสังหาริมทรัพย์โดยเฉพาะการซื้อขายจากนายหน้าอสังหาริมทรัพย์ต่างชาติเป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องพิจารณาในการอาจถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงิน โดยพบว่ามี การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์โดยใช้ชื่อบุคคลอื่นบังหน้า อีกทั้งชาวต่างชาติสามารถซื้ออสังหาริมทรัพย์ได้โดยง่าย หรือใช้ช่องทางซึ่งผ่านบริษัทซึ่งจังหวัดที่พบว่ามีการจัดตั้งบริษัทที่มีชาวต่างชาติร่วมถือหุ้นส่วนมากเป็นจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๔. ความเสี่ยงจากธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ การโอนเงินข้ามแดนทำได้น้อยลงเนื่องจากการปิดด่านชายแดน อาชญากรจึงเปลี่ยนมาใช้ช่องทางโอนเงินระหว่างประเทศในระบบธนาคาร หรือสินทรัพย์ดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น โดยสินทรัพย์ดิจิทัลมีแนวโน้มจะถูกใช้ในอาชญากรรมหลายประเภท โดยเฉพาะอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับออนไลน์ เช่น

การพนันออนไลน์ การลอกให้โอนเงินจากต่างประเทศโดยใช้การลอกขายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับโควิด-๑๙ รวมไปถึง การค้ำมนุษย์ การค้ายาเสพติด การลักพาตัวเรียกค่าไถ่ การโจมตีระบบ (Ransomware) การฉ้อโกงประชาชนลักษณะของแชร์ลูกโซ่โดยการชักชวนให้เข้ามาลงทุน ซึ่งสาเหตุที่อาชญากรเลือกใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นช่องทางการฟอกเงิน เนื่องจากมาตรการทางกฎหมายที่ยังไม่ครอบคลุมในมิติทางการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสำหรับธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล อาทิ การทำธุรกรรมแบบแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคล หรือ peer to peer โดยธุรกิจลักษณะดังกล่าวเป็นการทำธุรกิจที่ไม่มีตัวกลางที่ถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมาย อีกทั้ง ยังไม่มีการกำหนดนิยามของ “กระเป๋าสตางค์ดิจิทัล (Digital Wallet)” และการเป็น “ผู้ดูแลกระเป๋าสตางค์ดิจิทัล (Digital Wallet Provider)” ที่ชัดเจน ย่อมทำให้ขาดมาตรการทางกฎหมายที่ครอบคลุมสำหรับการควบคุมและตรวจสอบผู้ให้บริการดังกล่าว

๕. ความเสี่ยงจากนักบัญชีและนายความ ด้วยการประกอบอาชีพของนักบัญชีและนายความมีการบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมายหรือบัญชีเป็นบริการที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจ ดังนั้นบริษัทเอกชนและบุคคลธรรมดาที่มีรายได้สูงมักนิยมใช้บริการเพื่อขอรับคำปรึกษาจากสำนักกฎหมายและบริการจากสำนักบัญชีในการบริหารจัดการทรัพย์สิน รายได้ และรายจ่าย ด้วยเหตุผลทางด้านภาษีหรือลดภาระที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายระเบียบที่ยุ่งยาก แต่ทว่ามักมีบุคคลบางกลุ่มที่ใช้บริการจากสำนักกฎหมายและสำนักบัญชีเพื่อวัตถุประสงค์ในการกระทำความผิด เช่น ผู้หลีกเลี่ยงภาษี ผู้ค้ายาเสพติด นักค้ำมนุษย์ ฯลฯ โดยมักจะใช้บริการเพื่อหาช่องทางในการฟอกเงิน

๖. ความเสี่ยงธนาคารใต้ดิน หรือโพยก๊วน (Underground Banking) เนื่องจากไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจึงทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดในการเข้ามาตรวจสอบและขาดกลไกในการกำกับดูแลที่ชัดเจน เช่นนี้ โพยก๊วนจึงเป็นช่องทางที่อาชญากรเลือกใช้เพื่อดำเนินการฟอกเงินหรือสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

๓.๓.๓ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

จากการที่ประเทศไทยถูกจัดกลุ่มเป็นกลุ่มประเทศที่มีสถานการณ์การก่อการร้ายปานกลางตามดัชนีสถานการณ์การก่อการร้ายโลก ค.ศ. ๒๐๒๐ ข้อมูลจากดัชนีดังกล่าวพบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็นปัญหาเกี่ยวกับการก่อความไม่สงบของกลุ่มผู้เห็นต่างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้^๗ ซึ่งเป็นความเคลื่อนไหวในการชักจูงคนในพื้นที่ให้เกิดความเกลียดชังรัฐไทยจากบริบทความขัดแย้งในอดีต ที่ผ่านมามีประเด็นความขัดแย้งกับกลุ่มผู้เห็นต่างเหล่านี้ยังไม่ถึงกับเป็นความขัดแย้งรุนแรงในระดับที่มีการลุกฮือของประชาชนหรือภาวะสงครามกลางเมือง อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่มอาชญากรเหล่านี้จะสามารถออกปฏิบัติการได้อย่างต่อเนื่องยังแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอาชญากรเหล่านี้จะต้องมีแหล่งเงินทุนในการสนับสนุนการคงอยู่ขององค์กรอาชญากรรมทั้งที่ใช้ในการออกปฏิบัติการ การจัดหาอาวุธ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมและฝึกซ้อมปฏิบัติการการจํา

^๗ หมายถึงกลุ่มที่เคลื่อนไหวก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ใช่กลุ่มก่อการร้ายที่เชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายสากลในต่างประเทศ แต่เป็นกลุ่มที่ใช้วิธีการบางอย่างในการก่อเหตุรุนแรงลักษณะเดียวกับการก่อการร้าย

แหล่งซ่อนตัว ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนความเป็นอยู่และสวัสดิการของสมาชิก การต่อต้านการกระทำผิดให้ได้ผลจึงจำเป็นจะต้องมีการดำเนินมาตรการในการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อใช้เป็นมาตรการพิเศษในการป้องกันปราบปรามการก่อความไม่สงบโดยให้มีมาตรการจัดทำรายชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเพื่อให้เจ้าพนักงานมีอำนาจการกำหนดมาตรการแทรกแซงทางการเงินในการระงับการดำเนินการกับทรัพย์สินและการทำธุรกรรมของผู้ที่ถูกกำหนดอยู่ในบัญชีรายชื่อ รวมถึงมีการกำหนดความผิดทางอาญาในข้อหาสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายซึ่งกำหนดมาตรการลงโทษไว้ตามกฎหมายสำหรับผู้จัดทำ รวบรวม หรือดำเนินการทางการเงินหรือทรัพย์สินหรือดำเนินการด้วยประการใดๆ เพื่อการก่อการร้าย และรวมถึงการรับหรือให้ผลประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินกับผู้ที่ถูกกำหนดอยู่ในบัญชีรายชื่อด้วย หลังจากที่ได้มีการกำหนดกฎหมายดังกล่าว สำนักงาน ปปง. มีการดำเนินมาตรการป้องกันปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยมีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด และดำเนินการระงับการทำธุรกรรมทรัพย์สิน

รูปแบบการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

การระดมทุน (Attracting Funds) เพื่อการเคลื่อนไหวและดำรงอยู่ของกลุ่มผู้เห็นต่างที่ก่อเหตุความไม่สงบต่าง ๆ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยมีการดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การระดมทุนโดยใช้ความเชื่อถือศรัทธาหรือเป็นการต่อสู้ทางศาสนาและเพื่อชาติพันธุ์มลายู การสนับสนุนทางการเงินโดยการระดมทุนมีการดำเนินการในหลายมิติทั้งการระดมทุนโดยความเชื่อถือศรัทธาให้กับเครือข่ายแนวร่วมสมัครใจบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนองค์กรโดยตัวสมาชิกเอง (Self-Funding) การใช้กลุ่มวัยรุ่นให้ร่วมก่อเหตุอาชญากรรมเพื่อนำรายได้จากอาชญากรรมมาใช้เป็นแหล่งเงินทุนซึ่งอาจมีความเกี่ยวข้อง เช่น ยาเสพติด การขนของเถื่อน เรียกเก็บค่าคุ้มครอง รวมถึงยังพบว่ามี การเคลื่อนย้ายเงินทุนไปสะสมผ่านธุรกิจในประเทศเพื่อนบ้าน การจัดกิจกรรมระดมทุนโดยทั่วไปอาจจัดเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้เป็นการแสดงออกเพื่อหาทุนสนับสนุนการก่อความไม่สงบโดยตรงแต่เป็นการจัดกิจกรรมในเชิงบวก เช่น การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบเหตุและครอบครัวของผู้ก่อเหตุรุนแรงที่เสียชีวิต การสนับสนุนการศึกษา หรือเป็นกิจกรรมทำบุญทางศาสนา จึงยากที่จะแยกแยะว่าเกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือไม่ ปัจจุบันยังไม่พบหรือปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับการระดมทุนผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนกลุ่มนี้กรบก่อการร้ายต่างชาติหรือกลุ่มก่อการร้ายสากลภายในประเทศไทย

การเคลื่อนย้ายเงินทุน (Moving Funds) มักจะใช้ช่องทางทางการแลกเปลี่ยนเงินตราหรือร้านรับโอนเงินต่างประเทศนอกระบบหรือใช้การเคลื่อนย้ายเงินทุนผ่านการถือครองเงินสดในปริมาณไม่มากนักจึงยากต่อการตรวจสอบป้องกัน หรือหากมีการใช้ช่องทางทางการเคลื่อนย้ายทุนผ่านบัญชีธนาคาร สถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินในระบบก็มักจะเคลื่อนย้ายเงินในลักษณะของกองทัมตในจำนวนที่ละเล็กทีละน้อยในจำนวนที่ไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรมและยากจะสังเกตเห็นความผิดปกติ

ในการปฏิบัติการกลุ่มคนร้ายมักจะใช้ชุดปฏิบัติการขนาดเล็กและใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบระเบิดแสวงเครื่อง ภายในพื้นที่ซึ่งไม่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายเงินสดจำนวนมากผ่านช่องทางสถาบันการเงิน หากจะมีการโอนเงิน ผ่านการทำธุรกรรมทางธนาคารก็มักจะมีการโอนเงินครั้งละไม่มากนักยากที่จะสังเกตความผิดปกติหรือ การตรวจสอบเส้นทางการเงิน จากการวิเคราะห์เส้นทางการเงินที่เคลื่อนไหวภายในประเทศของกลุ่มผู้เห็นต่างที่สามารถติดตามตัวได้ยังพบว่ายังใช้ช่องทางโอนเงินผ่านช่องทางสถาบันการเงินในลักษณะบุคคล ต่อบุคคลมากที่สุด และมีการใช้ช่องทางบริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์อยู่บ้างซึ่งสามารถปกปิดตัวผู้โอนเงิน เข้าบัญชีได้

การนำเงินทุนที่ได้มาไปใช้ (Using Funds) พบว่ากลุ่มผู้เห็นต่างในประเทศไทยยังมีการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายองค์กรที่เหนียวแน่นและมีการระดมทุนและเคลื่อนย้ายเงินทุนในการนำไปสนับสนุน การก่อเหตุโดยยังมีการก่อเหตุในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง การก่อเหตุความไม่สงบในแต่ละครั้งจะใช้ทรัพยากร ไม่มากนัก หรือมีการปล้นชิงอาวุธ หรือยานพาหนะมาเพื่อใช้ในการก่อเหตุ ซึ่งในแต่ละครั้งจะใช้งบประมาณ ในการก่อเหตุประมาณ ๕,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท ยากต่อการสังเกตความผิดปกติในการเคลื่อนไหว ทางการเงิน ทั้งนี้ ทรัพยากรส่วนใหญ่จะถูกใช้ไปเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาสถานะและจัดการองค์กร เช่น การฝึกอบรมและฝึกหัดปฏิบัติการ หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ก่อเหตุในขณะหลบหนี หรือเป็นสวัสดิการ ให้กับครอบครัวหากผู้กระทำความผิดถูกเจ้าหน้าที่จับกุมหรือถูกปราบปรามจนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต

๓.๓.๔ การสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction-WMD) ตามนิยามของ ภาควิชาสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการลดและไม่แพร่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงประกอบด้วย อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ และอาวุธเคมีในอดีตมีการใช้อาวุธดังกล่าวโจมตีฝั่งตรงข้ามเพื่อลดกำลังพลของศัตรู หรือแม้กระทั่งเพื่อเป็นอาวุธชี้ขาดการแพ้หรือการชนะในสมรภูมิต่างๆ แต่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงนี้ สร้างความเสียหายเป็นวงกว้างและกระทบต่อชีวิตผู้คนและสภาพแวดล้อมเป็นระยะเวลานานแม้ว่าสงคราม สิ้นสุดลงแล้ว แต่ผลกระทบของสิ่งที่ตกค้างจากอาวุธยังคงสร้างปัญหาให้กับคนรุ่นต่อไป อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันยังไม่มีกรณีที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในประเทศไทย แต่รัฐบาล ได้ให้ความสำคัญในการป้องกันปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยได้ตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมทั้งพระราชบัญญัติการควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายในการกำกับดูแลการส่งออก ถ่ายลำ ผ่านแดน และการเป็น คนกลางซึ่งสินค้าที่เกี่ยวข้องกับ WMD รวมทั้งสินค้าที่ใช้ได้สองทาง (Dual-Use Items-DUI) ตลอดจนสินค้า ทั่วไปที่สามารถนำไปประกอบการพัฒนาเสริมสร้างและดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ WMD แล้วก่อให้เกิด อันตรายต่อชีวิตมนุษย์จำนวนมากอย่างร้ายแรง โดยมาตรการดังกล่าวจะช่วยส่งผลดีต่อภาพพจน์การค้า ระหว่างประเทศของไทยให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่ามีความปลอดภัยจากการแพร่ขยาย WMD อันสอดคล้องตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๕๔๐ ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิก รวมถึงประเทศไทยต้องมีมาตรการภายในประเทศที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการแพร่ขยาย WMD ต่อไป

รูปแบบการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ปัจจุบันยังไม่พบว่า มีการดำเนินคดีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในประเทศไทยเนื่องจากประเทศไทยไม่ได้เป็นแหล่งวัตถุดิบหรือการพัฒนาเทคโนโลยีอาวุธที่จะสามารถสนับสนุนในด้านการจัดหาอาวุธ เครื่องมือทางเทคโนโลยี หรือสนับสนุนเทคโนโลยีในการผลิตอาวุธ WMD ได้ ประเด็นความเสี่ยงด้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยน่าจะอยู่ในส่วนของสินค้าที่เป็นเคมีภัณฑ์หรือเครื่องมือเทคโนโลยีเคมี หรือสินค้าทางแพทย์หรือเครื่องมือเทคโนโลยีห้องทดลองทางชีวภาพซึ่งเป็น DUI คือเป็นสินค้าที่อาจถูกนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือในอุตสาหกรรมทั่วไปแต่อาจถูกนำไปประยุกต์ใช้ในทางทหารเพื่อนำไปใช้ในการผลิตอาวุธ WMD

นอกจากนี้ จากข้อมูลการตรวจสอบพฤติกรรมต้องสงสัยเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ยังไม่ปรากฏความเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่ชัดเจน และยังไม่มีการดำเนินคดีในข้อหาสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง หรือกำหนดรายชื่อบุคคลเป็นผู้ที่ถูกกำหนดในบัญชีรายชื่อ หรือส่งเรื่องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติให้ประกาศกำหนดรายชื่อบุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือองค์กรใดเป็นผู้กระทำการอันเกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงแต่อย่างใด รวมถึงยังไม่พบความเคลื่อนไหวบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีความเคลื่อนไหวในการผลิตหรือพัฒนาอาวุธ WMD ในประเทศไทยหรือความเคลื่อนไหวของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กร ในการสนับสนุนประเทศกลุ่มเสี่ยงในการพัฒนา WMD หรือความเคลื่อนไหวของกลุ่มลัทธิที่ชักจูงเครือข่ายสมาชิกให้ก่อเหตุทำร้ายคนจำนวนมาก

ความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

จากผลการประเมินความเสี่ยง โอกาส และความน่าจะเป็นของการสนับสนุนการเงินแก่การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

๓.๔ แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT จำนวน ๒ มาตรา ได้แก่

มาตรา ๖๕ ระบุว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

มาตรา ๖๘ ระบุว่า รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติและให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

๒) นโยบายคณะกรรมการ (ทิศทาง/แนวทาง)

ตามคำแถลงนโยบายของคณะกรรมการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT อยู่ ๓ ประการ ได้แก่

นโยบายการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ ในประเด็น การรักษาและป้องกันอื้อปไตและความมั่นคงภายในของประเทศทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ รวมทั้งป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามต่าง ๆ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยมุ่งเน้นการสร้างอำนาจ กำลังรบที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนให้เข้มแข็ง การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมแห่งชาติระบบงานข่าวกรอง การจัดการข้อมูลที่เป็นเท็จทางสื่อออนไลน์และการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านความมั่นคง รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมให้มีความพร้อมในการรักษาอื้อปไต ผลประโยชน์ของชาติ และร่วมพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

นโยบายการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปฏิรูประบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาช่วยในการให้บริการของภาครัฐ และการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้ กระบวนการยุติธรรมจะต้องเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง กฎหมายจะต้องได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการดำเนินการ ทั้งในประเด็นการพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่โดยพัฒนาให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม มีการจัดรูปแบบองค์กรใหม่ที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ การพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ในการบริหารราชการแผ่นดินที่มีระบบการวิเคราะห์และแบ่งปันข้อมูล อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจน การปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการทำธุรกิจและการใช้ชีวิตประจำวัน

นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม ภายใต้ ประเด็นปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการลงโทษอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญาตามหลักสากล มุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาระบบ แก๊ไข บำบัด พื้นฟูผู้กระทำผิด ส่งเสริม ปกป้อง คุ่มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสืบสวนสอบสวนด้านการปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กำหนดมาตรการ คุ่มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงหรือ ครอบงำใด ๆ พร้อมทั้งบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดคล้องประสานกัน อย่างเป็นองค์ภาพเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้งและกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้น การทำงานเชิงรุกรวมทั้งพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเป็น ธรรม เสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว ท้าถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการ ยุติธรรมได้และสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม พร้อมทั้ง ผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมาย

พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๓) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประเด็นที่ ๒ การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาคัดค้านที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้นอันจะส่งผลให้การบริหารจัดการและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเด็นที่ ๔ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาาร่วมกันได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นที่ ๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรง โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นที่ ๓ ภาครัฐมีขนาดเล็กกลาง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

ประเด็นที่ ๔ ภาครัฐมีความทันสมัย ทนการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทนการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ประเด็นที่ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น กฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับมีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

๔) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน AML/CFT มีดังต่อไปนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง

ถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลักที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ ๒๐ ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีแผนงานย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพของประเทศ ให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม รวมทั้งปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดถึงสามารถพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศ ได้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือพัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระวังยับยั้ง ป้องกันปัญหาและภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเกิดเหตุการณ์หรือเหตุการณ์จะลุกลามต่อไป ในขณะที่เดียวกัน จะต้องมีแผนในการพัฒนาศักยภาพกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งคน เครื่องมือ/ยุทธโศปกรณ์ แผนปฏิบัติการตลอดจนการฝึกและระบบการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอและเป็นรูปธรรมในการเผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น การป้องกันประเทศ ภัยจากการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติตลอดจนสาธารณภัยและภัยพิบัติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดทำแนวทางในการบริหารจัดการและ/หรือแผนปฏิบัติการ ในการเผชิญกับภัยคุกคามแต่ละมิติให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพด้วย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้ (๑) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบ ในส่วนการพัฒนาคนเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยกลุ่มเด็กและเยาวชน เน้นการปลูกฝังและหล่อหลอมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสกลุ่มนักการเมือง ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งระดับประเทศและท้องถิ่นให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น ในส่วนการพัฒนา “ระบบ” ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับ บริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงานพร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือ และมาตรการเพื่อสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้และปิดโอกาสในการกระทำการทุจริต ทำให้การทุจริต คอร์รัปชันทำได้ยากและมีโอกาสสูงที่จะถูกตรวจพบและลงโทษ และ (๒) การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเพิ่ม ประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต ทั้งในขั้นตอน การสืบสวน/ตรวจสอบเบื้องต้น การดำเนินการทางคดีการยึด/อายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด การตัดสิน ลงโทษผู้กระทำความผิด ทั้งทางวินัยและอาญาให้มีความรวดเร็ว การปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่ เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การปรับกระบวนการทำงาน ด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัลการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลที่ สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียนระหว่าง หน่วยงาน การบูรณาการงานคดี การพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบทรัพย์สินและ หนี้สินที่ทันสมัย การจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต การพัฒนาสมรรถนะและ องค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และการพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ การดำเนินการ ตามแนวทางการปราบปรามการทุจริตต้องการบรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติโครงการสำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อน คือ โครงการสร้างนวัตกรรม การปราบปรามการทุจริตเชิงรุก

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ มุ่งเน้นการนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและพลวัตให้กับการพัฒนากฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนา ประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และทั่วถึง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่ (๑) การพัฒนากฎหมาย โดยเน้นการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิกกฎหมายให้มีเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องบริบทและไม่เป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ จากนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางกฎหมายมาประยุกต์ใช้ และส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการเชื่อมโยงกฎหมายทุกลำดับชั้นให้เชื่อมโยงกัน อย่างเป็นเอกภาพ ไม่ขัดกัน มีการนำกฎหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสซึ่งเป็นกลไกสำคัญ ที่จะนำกระบวนการยุติธรรมปราศจากความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียม และ (๒) การพัฒนากระบวนการ ยุติธรรม โดยอำนวยความสะดวกให้เป็นที่ไปอย่างเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรมทั่วถึง และปราศจากการเลือก ปฏิบัติบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดคล้องประสานกันอย่างเป็น องค์รวมเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้งกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคมและทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นและการเปลี่ยนแปลงชั่วอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์ เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ซึ่งมีมิติการพัฒนาด้านการต่างประเทศ จึงเน้นการบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทย มีเอกภาพทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” ประกอบด้วยเป้าหมายและประเด็นสำคัญ ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) มีความมั่นคง (๒) มีความมั่งคั่งและยั่งยืน (๓) มีมาตรฐานสากล (๔) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (๕) มีพลัง ซึ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน AML/CFT คือ ๑) แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (มีความมั่นคง) มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทยและเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ และ ๒) แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (มีมาตรฐานสากล) มุ่งส่งเสริมศักยภาพหน่วยงานไทยและคนไทย และยกระดับมาตรฐานการพัฒนาภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

๕) แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน AML/CFT มีดังต่อไปนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย^๔

แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย เป็นอีกหนึ่งกลไกในการปรับปรุงกฎหมายในการดำเนินการด้าน AML/CFT ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งมีแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ๑๐ เป้าหมาย หรือผลอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย ๑) มีกลไกให้การออกกฎหมายเป็นกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น รวมทั้งมีกลไกในการทบทวนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒) ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ๓) มีกลไกทางกฎหมายเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม ๔) มีกลไกให้มีการตรากฎหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ๕) พัฒนาระบบการจัดทำและตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้รวดเร็ว รอบคอบ และสอดคล้องกับเงื่อนไขเวลาในการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๖) มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายรวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ๗) มีกลไกให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายโดยสะดวกและเข้าใจกฎหมายได้ง่ายรวมทั้งการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของกฎหมาย คำพิพากษา คำวินิจฉัย หรือการตีความกฎหมาย ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก ๘) ปฏิรูปการเรียนการสอนและการศึกษาอบรมวิชากฎหมาย

^๔ ฉบับปรับปรุง เดือนกันยายน ๒๕๖๓

เพื่อพัฒนานักกฎหมายให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ดี ๙) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้โดยสะดวก เพื่อลดค่าใช้จ่ายและขจัดช่องทางการทุจริตประพฤติมิชอบ และ ๑๐) มีกลไกส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ซึ่งกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาครัฐที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานด้าน AML/CFT คือ

(๑) มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต หรือการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

(๒) จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

(๓) จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน
แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ภายใต้การดำเนินการด้าน AML/CFT ถือว่าเป็นหนึ่งในกระบวนการป้องกันและปราบปรามทุจริต ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมี ๖ เรื่องประเด็นปฏิรูปและวัตถุประสงค์รวมประกอบด้วย **๑) ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง** ให้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งให้มีกฎหมายในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเป็นพลังในการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ และชี้เบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำความผิด โดยรัฐมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสด้วย **๒) ด้านการป้องปราม (๑)** ให้มีมาตรการควบคุม กำกับติดตามการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรง สุจริตของบุคลากร ใช้ดุลยพินิจโดยสุจริตภายใต้กรอบธรรมาภิบาลและการกำกับกิจการที่ดีอย่างแท้จริง **(๒)** ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ และสนับสนุนแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนในการต่อต้านการทุจริตเพื่อจัดปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ **๓) ด้านการปราบปราม (๑)** ยกกระตบการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าพนักงานของรัฐที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด **(๒)** ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน (ได้สวนข้อมูล ฟ้องศาล พิพากษา) ทั้งแพ่งและอาญาให้รวดเร็ว รุนแรง เด็ดขาด เป็นธรรม เสมอภาคโดยเฉพาะมีการจัดทำและบูรณาการฐานข้อมูลคดีทุจริต ตลอดจนเร่งรัดการติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน และในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลก็ให้เร่งบัญญัติเพิ่มเติม **๔) ด้านการบริหารจัดการ** ให้มีกลไกที่เหมาะสมในการประสานงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริต โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ทั้งนี้ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ได้ระบุถึงประเด็น (๓.๓) การปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยการกระทำอันเป็นการฟอกเงิน เพื่อสกัดกั้นการเงินที่ได้จากการทุจริตและประพฤติมิชอบมาใช้

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง)

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง) ได้มีการระบุถึงมิติการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้กับทุกภาคส่วนในระบบเศรษฐกิจ โดยประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน AML/CFT คือ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center) ประเด็นที่ ๔) อำนวยความสะดวกให้แก่ธุรกิจการเงิน การประกันภัยและการบริการ โดย (๑) ลดข้อจำกัดของการดำเนินธุรกิจด้านการเงิน การประกันภัยและการบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการไทยทั้งในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนดึงดูดผู้ประกอบการต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้มากขึ้น เช่น ผ่อนคลายกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผ่อนคลายมาตรการการกำกับของหน่วยงานกำกับธุรกิจประกันภัย เพื่อให้ธุรกิจมีความคล่องตัวและมีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้น ซึ่งมีการดำเนินโครงการภายใต้แผนปฏิรูป ได้แก่ โครงการแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT โดยจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สถานการณ์ปัจจุบัน มีความเหมาะสมเป็นธรรมไม่เป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

๖) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)

(๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน แนวทางการพัฒนา

ข้อ ๓.๒ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ

ข้อ ๓.๒.๒ พัฒนาระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีกลไกเสริมสร้างความร่วมมือพัฒนา องค์ความรู้ ศักยภาพวิเคราะห์แนวโน้มภัยคุกคาม รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลด้านการข่าวที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ ให้มีความพร้อมในการสนับสนุนข้อมูลเพื่อเตรียมการรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคงทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ

ข้อ ๓.๓ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

ข้อ ๓.๓.๑ พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนและนานาชาติ
ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าว และการร่วมดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และลดผลกระทบจาก
ภัยคุกคาม ทั้งปัญหาข้ามชาติ ปัญหาท้าทายด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

(๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาแนวทางการพัฒนา

ข้อ ๓.๗ เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

ข้อ ๓.๗.๓ ยกระดับมาตรฐานของไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานและบรรทัดฐานสากล
ตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

๗) ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ภายใต้กรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยหรือ
เปลี่ยนแปลงประเทศขนาดใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย
ในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้
ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน
โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก
ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วน
เศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับ
ต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทัน
และสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของ
ประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน
ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยัง
คนรุ่นต่อไป

การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มุ่งเน้นองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจ
มูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค
(High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉม
ประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) ทั้งนี้ภายใต้การดำเนินการด้าน AML/CFT
เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) และปัจจัยสนับสนุน
การพลิกโฉมประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม
จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๘) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

มีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการด้าน AML/CFT ได้แก่

การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง รองรับนโยบายที่ ๑๕ : พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ การมีระบบข่าวกรองที่มีการบูรณาการมีความทันสมัยและมีเครือข่ายความร่วมมือที่พร้อมเผชิญภัยคุกคาม รวมทั้ง มีความสามารถในการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงที่หลากหลายในทุกมิติสามารถสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติได้

การพัฒนากระบวนการเตรียมพร้อมแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ ๑๓ : พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นทิศทางและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยให้ทุกภาคส่วนพร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รองรับนโยบายที่ ๕ : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ข้ามชาติและนโยบายที่ ๘ : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ปลอดภัยจากการค้ามนุษย์ และแรงงานต่างด้าว/บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเข้าสู่ระบบการจ้างแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายได้สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รองรับนโยบายที่ ๕ : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ข้ามชาติและนโยบายที่ ๘ : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยลดลง

การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต รองรับนโยบายที่ ๘ : เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ รองรับนโยบายที่ ๕ : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามโดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการตอบสนองและฟื้นฟูที่เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือภัยจากการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเป้าโจมตีหรือเป็นที่ก่อเหตุ หรือเป็นเส้นทางของการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ สามารถสรุปการเชื่อมโยงแผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับของยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ได้ดังต่อไปนี้

แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง	ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT
นโยบายคณะรัฐมนตรี	
นโยบายการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล</p>
นโยบายการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการความรู้ด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาการองค์กรสูงองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล</p>
นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล</p>

แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง	ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT</p>
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒน่องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล</p>
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒน่องค์กรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสู่ภาคประชาสังคม</p>

แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง	ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงิน
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	แก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาคอร์ปสูงที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล
แผนการปฏิรูปประเทศ	
แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านกฎหมาย	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาคอร์ปสูงที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล
แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และฉบับปรับปรุง	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล
แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง)	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT

แผนหรือนโยบายระดับสูงที่เกี่ยวข้อง	ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)	
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาศักยภาพความรู้ด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล
ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)	
การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล
การพัฒนาาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ	
การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT
การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	
การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต	
การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ	

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ยังช่วยส่งเสริมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ (Sustainable Development Goals: Goal ๑๖) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม ที่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ โดยเฉพาะเป้าประสงค์ที่ ๑๖.๔ ลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมสร้างความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและส่งคืนทรัพย์สินที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับองค์การอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบภายในปี ๒๕๗๓ โดยยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ถือเป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อยกระดับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง รวมทั้งเป็นกรอบในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นการตัดวงจรอาชญากรรม และส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๖ (Sustainable development Goals: Goal ๑๖) คือ สังคมที่ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขต่อไป

๓.๕ ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

จากการประชุมระดมสมอง/สัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยประชุมร่วมกับผู้บริหาร และบุคลากรในสำนักงาน ปปง. รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน AML/CFT เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อชี้แจงแนวทางและรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ร่วมกันทั้งสิ้น ๔๑ หน่วยงาน และการรวบรวมความคิดเห็นในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ซึ่งมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามต่อระบบ AML/CFT ของประเทศไทย จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน สรุปได้ดังนี้

๑. ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)

๑.๑ มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT เป็นกรอบในการดำเนินงานส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินการ

๑.๒ สถาบันการเงินให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT

๑.๓ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยข่าวกรองมีความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF รวมถึงสถานการณ์การกระทำผิด ML/TF/PF ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ประกอบการสืบสวน และปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ตรงกับความเสี่ยงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๑.๔ บุคลากรของหน่วยบังคับใช้กฎหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานที่มีอำนาจในการสืบสวนและดำเนินคดีมีความรู้ความสามารถในการสืบสวน สอบสวนคดีอาญาฟอกเงิน คดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และความผิดมูลฐาน

๑.๕ มีคณะกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญที่หลากหลายมาร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจด้าน AML/CFT

๑.๖ หน่วยงานรัฐและภาคเอกชน มีความตื่นตัวในด้าน AML/CFT มากขึ้น

๑.๗ มีโครงสร้างเชิงสถาบัน (บุคลากร กฎหมาย ระเบียบ องค์กรกำกับ) ที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานและการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๘ มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยบังคับใช้กฎหมาย หน่วยกำกับดูแล และหน่วยงานความมั่นคง เพื่อให้การดำเนินงานด้าน AML/CFT เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)

๒.๑ กฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องบางฉบับล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์ความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่เปลี่ยนแปลงไป และยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงยังไม่มีลักษณะองค์รวม (Comprehensive)

๒.๒ สำนักงาน ปปง. ไม่มีโครงสร้างที่รองรับภารกิจงานในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินการในเชิงรุก

๒.๓ ผลการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ยังไม่สามารถนำไปดำเนินการกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมเพียงพออย่างสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF

๒.๔ บางภาคธุรกิจยังไม่มี การปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT อย่างครบถ้วน เช่น รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างเข้มข้นกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง

๒.๕ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและบางภาคธุรกิจ ยังไม่มีการนำผลการประเมินความเสี่ยงไปใช้กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงอย่างเพียงพอ

๒.๖ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยข่าวกรองยังมีความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF รวมถึงสถานการณ์การกระทำความผิด ML/TF/PF ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบการสืบสวน และปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ตรงกับความเสี่ยงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๒.๗ การให้ความสำคัญกับการสืบสวนและดำเนินคดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การสืบสวนและดำเนินคดีอาญาฟอกเงินยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินคดีมีจำนวนน้อย

๒.๘ การวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินและข่าวกรองทางการเงินเชิงรุกยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และยังไม่สามารถนำไปสู่การดำเนินคดีได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๙ การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายบางส่วนภายใต้แผนยุทธศาสตร์ยังไม่สะท้อนถึงผลลัพธ์การดำเนินงานด้าน AML/CFT

๒.๑๐ ขาดระบบการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๒.๑๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT

๒.๑๒ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน AML/CFT ขาดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

๒.๑๓ ระบบฐานข้อมูลด้าน AML/CFT ยังไม่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑๔ มีกลไกการประสานงานและความร่วมมือในด้าน AML/CFT ที่ชัดเจนและเข้มแข็งในระดับนโยบาย แต่ยังคงขาดแนวปฏิบัติในระดับปฏิบัติ

๒.๑๕ ยังไม่มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้อย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT

๒.๑๖ ไม่มีการบูรณาการงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้าน AML/CFT กับหน่วยงานหรือภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๗ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อนำมาใช้พัฒนาระบบงานและเทคโนโลยีเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน

๒.๑๘ ระบบการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายด้าน AML/CFT แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีหลากหลายและครอบคลุมเท่าที่ควร

๒.๑๙ การสร้างค่านิยมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้าน AML/CFT ยังไม่ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ปัจจัยด้านโอกาส (Opportunities)

๓.๑ รัฐบาลให้ความสำคัญ มีความมุ่งมั่น และสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การทุจริต ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน และการก่อการร้าย

๓.๒ มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบด้าน AML/CFT ให้เข้มแข็งมากขึ้น

๓.๓ มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น FATF APG ที่เข้มแข็ง ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๔ ประเด็น AML/CFT เป็นประเด็นที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญ ส่งผลให้มีการพัฒนา AML/CFT ที่มีประสิทธิภาพ

๓.๕ ประชาชนและสังคมตื่นตัวต่อการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงให้ความสนใจข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตต่อประเทศ และมีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตทั้งในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อต่าง ๆ

๓.๖ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนำมาใช้ประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน และช่วยในการดำเนินการกับทรัพย์สิน การดำเนินคดีอาญาฟอกเงิน และคดีสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายได้มากขึ้น

๔. ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats)

๔.๑ การรวมตัวเป็นภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งนโยบายผ่อนปรนเพื่อส่งเสริมการเปิดเสรีทางการค้า การเงิน และการลงทุนเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของไทย มีผลให้มีการเคลื่อนย้ายคนและเงินมากขึ้น และอาชญากรสามารถแฝงตัวได้ง่ายขึ้น

๔.๒ ระบบเศรษฐกิจที่มีการใช้เงินสด ทำให้ยากต่อการติดตามร่องรอยทางการเงิน

๔.๓ ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความร่วมมือในเรื่องทางอาญามีกระบวนการที่ล่าช้า และขั้นตอนที่ยุ่งยาก ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดี

๔.๔ การก่อความไม่สงบ การโจรกรรมทางข้อมูลจาก ML/TF/PF ทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น

๔.๕ กลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติและนักบงการก่อการร้ายต่างชาติ มีการใช้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแหล่งในการกระทำความผิดด้าน ML/TF/PF มากขึ้น

๔.๖ สถานการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้มีความเสี่ยงด้าน TF มากขึ้น

๔.๗ สภาพภูมิประเทศซึ่งมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้เป็นช่องทางในการประกอบอาชญากรรมหรือหลบหนีของผู้กระทำผิดได้ง่าย

๔.๘ รูปแบบของ ML/TF/PF และเทคโนโลยีทางการเงิน มีความซับซ้อน และมีลักษณะข้ามชาติมากขึ้น ส่งผลให้ยากต่อการติดตามทรัพย์สิน และสืบหาตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริง

๔.๙ เครือข่ายการก่อการร้ายมีการระดมทุน มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Crowd Funding สกุลเงินดิจิทัล ในการสนับสนุนเงินทุนมากขึ้น

๔.๑๐ ภาคประชาสังคมมีความตระหนักและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT ค่อนข้างน้อย

๔.๑๑ จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลให้มีความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF จากการทำธุรกรรมออนไลน์จำนวนมาก

๔.๑๒ กำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐยังไม่ครอบคลุมระบบการชำระเงินออนไลน์ผ่านสกุลเงินดิจิทัลทั่วโลก

๔.๑๓ ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของ ML/TF/PF ที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และเศรษฐกิจ

๔.๑๔ ผู้แจ้งเบาะแสไม่มั่นใจในความปลอดภัย เนื่องจากอิทธิพลของผู้กระทำความผิด

๔.๑๕ ระเบียบของการสรรหา คัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้าน AML/CFT ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT

พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๒๓

บทที่ ๒

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและ การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์

เป็นเลิศด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอย่างมีมาตรฐานสากล

พันธกิจ

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒. เสริมสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

๓. ส่งเสริมการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT

๔. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล

๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดประเด็นทางสังคมด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสู่ภาคประชาสังคม

๖. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการองค์กรและทุนมนุษย์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงให้มีประสิทธิผลตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ภายใต้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐ คือ (๑) ประเทศไทยมีผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ที่ดีขึ้น และได้ปรับระดับจากกลุ่มติดตามแบบเฝ้าระวัง (Enhanced Follow-up) เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลในระดับดี (Regular Follow-up) โดยมีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมายอย่างน้อย จำนวน ๓๓ ข้อ จาก ๔๐ ข้อ และด้านประสิทธิผลอย่างน้อย จำนวน ๕ ด้าน จาก ๑๑ ด้าน และ (๒) ประมาณการมูลค่าทรัพย์สินจากการยึดทรัพย์สินคดีที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑** ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒** บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓** ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔** พัฒนาการองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕** สร้างความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงสู่ภาคประชาสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖** พัฒนาการองค์กรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผลักดันมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล

จากสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและบางภาคธุรกิจ ยังไม่มีการนำผลการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ระดับชาติ และรายภาคธุรกิจไปใช้กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงอย่างเพียงพอ อีกทั้งบางภาคธุรกิจไม่มีการปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT อย่างครบถ้วน ในขณะที่หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและหน่วยข่าวกรองยังไม่มี ความเข้าใจ ความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF อย่างเพียงพอ รวมถึงสถานการณ์การกระทำความผิด ML/TF/PF ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการนำไปใช้ประกอบการสืบสวนและปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ตรงกับความเสี่ยงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และการวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินและข่าวกรองทางการเงินเชิงรุกยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ไม่สามารถนำไปสู่การดำเนินคดีได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้วยสถานการณ์เหล่านี้ ส่งผลให้การดำเนินงานด้าน AML/CFT ควรจะมีการผลักดันมาตรการต่าง ๆ ในเชิงรุก ซึ่งในเบื้องต้นการดำเนินการด้าน AML/CFT จำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง รวมถึงสถานการณ์การกระทำความผิดด้าน ML/TF/PF ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และครอบคลุมการยกระดับงานด้านข่าวกรองทางการเงินให้มีคุณภาพมากขึ้น ทั้งการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ และส่งต่อข้อมูลอย่างต่อเนื่อง และมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการสืบสวนและการดำเนินการกับทรัพย์สิน โดยเฉพาะมูลฐานที่มีความเสี่ยงสูง รวมทั้งสนับสนุนให้มีการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงิน และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการใช้มาตรการทางภาษี ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการต่อต้านอาชญากรรม และสามารถตรวจจับอาชญากรรมได้ รวมถึงการบริหารจัดการการจำหน่ายทรัพย์สินที่ถูกริบ ยึดและอายัดให้มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เป็นร้อยละการดำเนินคดีมูลฐานฟอกเงินที่มีความเสี่ยงสูงเพิ่มขึ้น เพื่อผลักดันมาตรการการดำเนินคดีมูลฐานฟอกเงินที่มีความเสี่ยงสูงต่าง ๆ ในเชิงรุก เช่น การประเมินความเสี่ยงระดับชาติด้าน ML/TF/PF เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ เพื่อลดความเสี่ยง การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ การบูรณาการการสืบสวนและการดำเนินการกับทรัพย์สิน โดยเฉพาะมูลฐานที่มีความเสี่ยงสูง และการบริหารจัดการการจำหน่ายทรัพย์สินที่ถูกริบ ยึดและอายัดให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^๔
ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง				
๑.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF และสามารถนำผลประเมินความเสี่ยงมาใช้ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกลไก ^{๑๐} ในการกำกับดูแลและปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับนโยบายด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	๑.๑.๑ มีการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	(๑) สร้างความตระหนัก ^{๑๑} แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบที่สำคัญที่เกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF นำไปสู่การกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกลไก ^{๑๑} ในการกำกับดูแลและปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับนโยบายด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. - หน่วยงาน สนับสนุน ทุกหน่วยงาน
	๑.๑.๒ จำนวนหน่วยงานที่มีการนำผล การประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ของประเทศมาใช้ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกลไก ^{๑๑} ในการกำกับดูแลและปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับนโยบายด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	(๑) สร้างความตระหนัก ^{๑๑} แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงผลกระทบที่สำคัญที่เกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF นำไปสู่การกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือกลไก ^{๑๑} ในการกำกับดูแลและปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับนโยบายด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. - หน่วยงาน สนับสนุน ทุกหน่วยงาน
	๑.๑.๓ ระดับความสำเร็จในการจัดทำแนวปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมูลฐาน ^{๑๒}	(๒) พัฒนาแนวปฏิบัติ ^{๑๓} แก่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมูลฐาน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. - หน่วยงาน สนับสนุน ทุกหน่วยงาน

^๔ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

^{๑๐} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

^{๑๑} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

^{๑๒} ทุกมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒

^{๑๓} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๔}
๑.๒ ส่งเสริมมาตรการเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง ^{๑๔}	๑.๒.๑ จำนวนมาตรการเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง	(๓) พัฒนามาตรการเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง	มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมูลฐานความเสี่ยงสูง
	๑.๒.๒ ร้อยละของการเกิดอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
ด้านข่าวกรองทางการเงิน				
๑.๓ หน่วยข่าวกรองทางการเงินและหน่วยข่าวกรองด้านความมั่นคงมีการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และส่งต่อข้อมูล ข่าวสาร และผลการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๑.๓.๑ มีระบบหรือกลไกของหน่วยข่าวกรองทางการเงิน ระบบการรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยและ ความลับของข้อมูล เพื่อสนับสนุน การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิบัติการด้าน AML/CFT ที่มีประสิทธิภาพ	(๔) จัดทำระบบหรือกลไกของหน่วยข่าวกรองทางการเงิน ระบบการรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยและ ความลับของข้อมูล ที่น่าเชื่อถือ เพื่อสนับสนุน การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิบัติการด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลักสำนักงาน ปปง. - หน่วยงานสนับสนุน ผู้มีหน้าที่รายงาน
	๑.๓.๒ ระดับความสำเร็จในการจัดทำมาตรการกลไก หรือกระบวนการรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยและ ความลับของข้อมูล อย่างเป็นระบบและ น่าเชื่อถือ	(๕) พัฒนามาตรการกลไก หรือ กระบวนการรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยและ ความลับของข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ		

^{๑๔} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^๔
	<p>๑.๓.๓ จำนวนรายงานข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>๑.๓.๔ ร้อยละของรายงานข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่นำไปสู่การยึดทรัพย์สินหรือดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงิน หรือคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย</p>	<p>(๖) จัดทำรายงานข่าวกรองเชิงยุทธศาสตร์และข่าวกรองเชิงรุกที่สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐</p>	<p>- สำนักงาน ปปง. - หน่วยงานด้านความมั่นคง</p>
ด้านการสืบสวนและดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินและคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย				
<p>๑.๔ มีการกำหนดนโยบาย ที่มุ่งเน้นการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ควบคู่ไปกับการสืบสวนทางการเงินทั้งในและต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑.๔.๑ ระดับความสำเร็จของการกำหนดนโยบาย ที่มุ่งเน้นการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ควบคู่ไปกับการสืบสวนทางการเงินทั้งในและต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>(๗) พัฒนากลไกหรือรูปแบบการสืบสวนและการดำเนินคดีอาชญาฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายควบคู่ไปกับการสืบสวนทางการเงินทั้งในและต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐</p>	<p>- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. และหน่วยงาน บังคับใช้กฎหมาย - หน่วยงานสนับสนุน หน่วยงานด้านความมั่นคง</p>

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^๔
๑.๕ มีการสืบสวนและดำเนินคดีอาญารฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	๑.๕.๑ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาไกลหรือรูปแบบการสืบสวนคดีอาญารฐานฟอกเงินและคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	(๘) พัฒนากลไกหรือรูปแบบการสืบสวนคดีอาญารฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงและคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล	มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย - หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องตามความเสี่ยงสูง - สำนักงานอัยการสูงสุด
	๑.๕.๒ จำนวนคดีอาญารฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงและคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่มีการสั่งฟ้อง	มาตรฐานสากล		
ด้านการริบ ยึด และอายัดทรัพย์สิน				
๑.๖ มีการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานและการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงและการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างเป็นระบบและ	๑.๖.๑ จำนวนมูลค่า และทรัพย์สินที่ริบ ยึด และอายัด จากการกระทำ ความผิดฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงและคดีฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายที่เพิ่มขึ้น	(๙) ดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานและการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูงและการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐	- สำนักงาน ป.ป.ง. - หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงสูง

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^๙
มีประสิทธิผลตามมาตรฐานสากล	๑.๖.๒ จำนวนคดีที่มีการนำเอามาตรการทางภาษีมาใช้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินได้	(๑๐) นำมาตรการทางภาษีมาใช้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินได้	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- กรมสรรพากร
	๑.๖.๓ ร้อยละของทรัพย์สินที่ได้จากการบริหารจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินที่ถูกริบ ยึด และอายัด เพิ่มขึ้นในทุกมูลฐานความผิด	(๑๑) เพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกริบ ยึด และอายัด ในทุกมูลฐานความผิด	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- สำนักงาน ปปง.
	๑.๖.๔ ร้อยละของการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ริบ ถูกยึด และอายัดในทุกมูลฐาน			
	๑.๖.๕ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาและปรับปรุงกลไกการสกัดกั้นการลักลอบขนเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือข้ามแดน	(๑๒) ผลักดันมาตรการและกลไกในการดำเนินการด้านการสำแดงและเปิดเผยข้อมูลของการขนส่งเงินและตราสารที่เปลี่ยนมือเข้าและออกนอก ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล รวมทั้งแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมกฎหมาย ให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- กรมศุลกากร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ปัจจุบันความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องทางอาญา พบว่า ยังมีกระบวนการที่ล่าช้าและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ผนวกกับสถานการณ์ ทั้งการก่อความไม่สงบต่าง ๆ สภาพภูมิประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านอันเป็นช่องทางในการหลบหนีของผู้กระทำผิด อีกทั้ง รูปแบบของ ML/TF/PF และเทคโนโลยีทางการเงิน มีความซับซ้อนและมีลักษณะข้ามชาติมากขึ้น ส่งผลให้ยากต่อการติดตามทรัพย์สินและสืบหาตัวผู้กระทำผิดที่แท้จริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ถือเป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้าน AML/CFT เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยภายในจะพบว่าการทำงานด้าน AML/CFT นั้น มีแผนระดับประเทศเป็นกรอบในการดำเนินงาน ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินภารกิจ อีกทั้งบุคลากรมีความรู้ความสามารถด้าน AML/CFT ทั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญที่หลากหลายมาร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจด้าน AML/CFT ประกอบกับหน่วยงานรัฐและภาคเอกชน มีความตื่นตัวในด้าน AML/CFT มากขึ้น ดังนั้นจึงควรผลักดันให้มีการบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินการด้าน AML/CFT ทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น เนื่องจากการดำเนินการด้าน AML/CFT มีความซับซ้อนทั้งในเชิงลักษณะความเสี่ยงรูปแบบการดำเนินการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความหลากหลาย ฉะนั้นจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จผลได้จะต้องมีการบูรณาการความร่วมมือ หรือพัฒนาและแสวงหาเครือข่ายใหม่ ๆ ในการดำเนินการด้านข้อมูลหรือความช่วยเหลือตามคำขอทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในปัจจุบันมีการดำเนินการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งความช่วยเหลือทางกฎหมายทางอาญา และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวกรองทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีการดำเนินการต่อเนื่องและให้มีประสิทธิภาพและความรวดเร็วที่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เป็นจำนวนเรื่องที่มีความร่วมมือจากเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศที่ดำเนินการสำเร็จเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการผลักดันให้มีการบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินการด้าน AML/CFT ทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๔}
๒.๑ เครือข่ายความร่วมมือครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศและภาคประชาสังคม	๒.๑.๑ จำนวนความสำเร็จของการมีคำขอและให้ความร่วมมือของฝ่ายไทยตามช่องทางความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา และการส่งผู้ร้ายข้ามแดนเพิ่มขึ้น	(๑) แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างความร่วมมือ ความช่วยเหลือทางอาญา และการส่งผู้ร้ายข้ามแดน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- สำนักงานอัยการสูงสุด - หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย - หน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
	๒.๑.๒ จำนวนเครือข่าย/ความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ และภาคประชาสังคมเพิ่มขึ้น	เชิงรุก/ตามคำขอให้มี ความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ		
๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความร่วมมือและประสานเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศอย่างเหมาะสมในการดำเนินการด้าน AML/CFT	๒.๒.๑ จำนวนคดีที่มีความร่วมมือและประสานในการติดตามทรัพย์สินคืนจากต่างประเทศ/การแบ่งปันทรัพย์สินที่ดำเนินการสำเร็จ	(๒) พัฒนาความร่วมมือและการประสานงานเพื่อต่อต้านการฟอกเงิน การสนับสนุน การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่มีประสิทธิผล	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- สำนักงานอัยการสูงสุด - หน่วยงานด้านความมั่นคง - หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย - หน่วยงานกำกับดูแล - หน่วยงานกำกับดูแลด้านเสถียรภาพทางการเงิน - หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	๒.๒.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศในการปฏิบัติการด้าน AML/CFT	(๓) แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือทรัพยากรกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศในการปฏิบัติการด้าน AML/CFT		

^{๑๔} สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๔}
	๒.๒.๓ จำนวนเครือข่าย ความร่วมมือที่ดำเนินการ ป้องกันและเฝ้าระวัง ความผิดปกติจาก ความเสี่ยงต่าง ๆ โดยสำเร็จ	(๔) เสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ของเครือข่าย ในการป้องกัน และปราบปราม การฟอกเงินและ การต่อต้าน การสนับสนุน ทางการเงินแก่ การก่อการร้ายและ การแพร่ขยายอาวุธ ที่มีานุภาพทำลาย ล้างสูงของประเทศไทย		

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT

จากบริบทภายนอกในปัจจุบันที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญกับประเด็นด้าน AML/CFT ทั้งรัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การทุจริต ยาเสพติด การค้ำมนุษย์ การฟอกเงิน และการก่อการร้าย อีกทั้ง มีมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาระบบด้าน AML/CFT ให้เข้มแข็งมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นโอกาสในการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลด้าน AML/CFT อย่างไรก็ตาม บางภาคธุรกิจยังไม่มีปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT อย่างครบถ้วน เช่น รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูงอย่างเข้มข้นรวมถึงบางภาคธุรกิจ ยังไม่มีการนำผลการประเมินความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ไปใช้กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อบรรเทาความเสี่ยงอย่างเพียงพอ ดังนั้น การส่งเสริมมาตรการและระบบการกำกับดูแลด้าน AML/CFT จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากลักษณะความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF เป็นความเสี่ยงที่มีหลากหลายรูปแบบ และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานไม่ใช่เพียงแค่หน่วยงานภาครัฐ แต่ยังเกี่ยวเนื่องกับสถาบันทางการเงิน ผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน องค์กรไม่แสวงหากำไร และนิติบุคคล ซึ่งภาคส่วนเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะถูกใช้เป็นช่องทางในการกระทำความผิด ML/TF/PF ทั้งนี้ ควรที่จะมีการดำเนินการกำกับดูแลภาคส่วนเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการให้ความรู้ การส่งเสริมความตระหนักความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนามาตรการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้งานด้าน AML/CFT ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดช่องทางการกระทำความผิดของอาชญากรได้อย่างครอบคลุม

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็นร้อยละของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มีการปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT อย่างครบถ้วนเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรการด้าน AML/CFT ครอบคลุม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๖}
การกำกับดูแลสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน				
๓.๑ หน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีความร่วมมือในการกำกับดูแลและมีระบบการกำกับดูแลที่สอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF รวมทั้งความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีใหม่ เช่น สินทรัพย์ดิจิทัล	๓.๑.๑ มีระบบตรวจสอบและการทำงานที่สอดคล้องกับความเสี่ยงและครอบคลุมทุกภาคธุรกิจ	(๑) ส่งเสริมและพัฒนากลไก มาตรการ ^{๑๗} ในการตรวจสอบและการกำกับร่วมที่สอดคล้องกับความเสี่ยงของหน่วยกำกับดูแล	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก: สำนักงาน ปปง. - หน่วยงานสนับสนุน: หน่วยงานกำกับดูแล (ด้านเสถียรภาพทางการเงิน) และผู้มีหน้าที่รายงาน
		(๒) ส่งเสริมให้สมาคมภาคธุรกิจมีการรวมตัวเพื่อพัฒนาการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้าน AML/CFT		
	๓.๑.๒ ร้อยละของหน่วยกำกับดูแลมีการตอบกลับรายงานธุรกรรมต้องสงสัยจากสถาบันการเงิน (STR-Feedback)	(๓) เพิ่มศักยภาพหน่วยกำกับดูแลในการดำเนินการตรวจสอบรายงานธุรกรรมต้องสงสัยจากสถาบันการเงิน		
๓.๒ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีความเข้าใจลักษณะและระดับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF เป็นอย่างดี	๓.๒.๑ ร้อยละของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีความเข้าใจความเสี่ยง	(๔) ส่งเสริมการพัฒนาสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินให้มีความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	

^{๑๖} สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

^{๑๗} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๖}
	๓.๒.๒ ร้อยละของสถาบันการเงิน และผู้ประกอบการอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน มีการจัดการกับความเสี่ยง	(๕) ส่งเสริมแนวทางและกลไก ให้สถาบันการเงิน และผู้ประกอบการอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินมีการจัดการกับความเสี่ยง		
๓.๓ สถาบันการเงินและผู้ประกอบการอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน มีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงโดยสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF	๓.๓.๑ มีกลไกในการติดตามและตรวจสอบความเสี่ยง/ความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้พร้อมสำหรับการดำเนินมาตรการเพื่อพิจารณาออกมาตรการป้องกัน	(๖) พัฒนามาตรการที่สอดคล้องกับความเสี่ยง/ความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	
	๓.๓.๒ สัดส่วนของสถาบันการเงินและผู้ประกอบการอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่ถูกดำเนินคดีและได้รับบทลงโทษจากการไม่ดำเนินการตามกฎหมายลดลง			
การกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร				
๓.๔ หน่วยงานกำกับดูแลมีระบบป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทาง ML/TF/PF	๓.๔.๑ ร้อยละของหน่วยงานกำกับดูแลที่มีระบบป้องกันไม่ให้องค์กรไม่แสวงหากำไรถูกใช้เป็นช่องทาง ML/TF/PF	(๗) พัฒนากลไกมาตรการในการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไรที่สอดคล้องกับความเสี่ยง	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานกำกับดูแล

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๖}
	๓.๔.๒ ร้อยละขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่เข้ามาอยู่ในระบบการกำกับดูแลเพิ่มขึ้น	(๘) ส่งเสริมให้องค์กรไม่แสวงหากำไรเข้ามาอยู่ในระบบการกำกับดูแล		
๓.๕ องค์กรไม่แสวงหากำไร มีความตระหนักและมีความเข้าใจความเสี่ยง และสามารถปฏิบัติตามแนวทางด้าน AML/CFT ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๕.๑ ร้อยละขององค์กรไม่แสวงหากำไรมีความเข้าใจความเสี่ยง	(๙) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจความเสี่ยงแก่องค์กรไม่แสวงหากำไร	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	
๓.๖ องค์กรไม่แสวงหากำไรมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงโดยสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF	๓.๖.๑ จำนวนของมาตรการเพื่อลดความเสี่ยง/ความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ	(๑๐) พัฒนามาตรการที่สอดคล้องกับความเสี่ยง/ความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	
	๓.๖.๒ สัดส่วนขององค์กรไม่แสวงหากำไรที่ถูกดำเนินคดีและได้รับบทลงโทษจากการไม่ดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้น			
การกำกับดูแลนิติบุคคล				
๓.๗ นิติบุคคล และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักและมีความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF	๓.๗.๑ ร้อยละของนิติบุคคล และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจความเสี่ยงเพิ่มขึ้น	(๑๑) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจความเสี่ยงแก่นิติบุคคล และหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๖}
๓.๘ มาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้นิติบุคคลเป็นช่องทางด้าน ML/TF/PF	๓.๘.๑ มีระบบการกำกับตรวจสอบที่สอดคล้องกับความเสี่ยงและครอบคลุมนิติบุคคลทุกประเภทที่มีความเสี่ยง	(๑๒) พัฒนาระบบการกำกับตรวจสอบที่สอดคล้องกับความเสี่ยงและครอบคลุมนิติบุคคลทุกประเภทที่มีความเสี่ยง	มกราคม ๒๕๖๕-กันยายน ๒๕๗๐	
	๓.๘.๒ มีมาตรการป้องกันไม่ให้นิติบุคคลถูกใช้เป็นช่องทางด้าน ML/TF/PF	(๑๓) ปรับปรุงมาตรการป้องกันไม่ให้นิติบุคคลถูกใช้เป็นช่องทางด้าน ML/TF/PF		
	๓.๘.๓ สัดส่วนของนิติบุคคลถูกดำเนินคดีและได้รับบทลงโทษจากการไม่ดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้น			

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการความรู้ด้านนวัตกรรม^{๑๘} ผลลัพธ์ที่ใหม่ และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ เพื่อมุ่งสู่การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงในรูปแบบดิจิทัล

จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในปัจจุบัน ทำให้สามารถติดต่อเชื่อมโยงได้สะดวก รวดเร็ว และมีข้อมูลข่าวสารและความรู้ใหม่ ๆ จนสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้ง การมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ และมีมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนาระบบด้าน AML/CFT ให้เข้มแข็งมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินงาน ยังไม่มีการนำเอาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ควบคู่กับการปฏิบัติงาน และเมื่อพิจารณาถึงขีดความสามารถของบุคลากร พบว่า บุคลากรยังขาดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม จึงส่งผลให้การพัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้าน AML/CFT ของประเทศไทย ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในขณะที่การพัฒนาดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจด้าน AML/CFT เนื่องจากการดำเนินงานด้าน AML/CFT เป็นการทำงานที่ต้องอาศัยองค์ความรู้เฉพาะทางเป็นอย่างมาก ทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF แนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล หรือการดำเนินการสืบสวนสอบสวนทั้งทางอาญาและแพ่งซึ่งมีความซับซ้อน ฉะนั้นการพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้าน AML/CFT จึงต้องมีการดำเนินการเพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมถึงสามารถบูรณาการองค์ความรู้/ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการเชื่อมโยงการดำเนินงานและตัดสินใจเชิงนโยบาย อีกทั้งควรสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรรม หรือระบบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการทำงาน หรือขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิผลมากขึ้น

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็นร้อยละของหน่วยงานที่มีการดำเนินการด้าน AML/CFT ในรูปแบบดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินและการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสินทรัพย์ดิจิทัล อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้าน AML/CFT อย่างเป็นระบบ

^{๑๘} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๙}
๔.๑ มีองค์ความรู้ ^{๒๐} ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงานหรือขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT อย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๑.๑ จำนวนองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการสนับสนุนการดำเนินงานหรือขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT	(๑) พัฒนา/นำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
๔.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ	๔.๒.๑ จำนวนองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีการแลกเปลี่ยนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT	(๒) ส่งเสริมการจัดทำองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
	๔.๒.๒ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาโลกความร่วมมือในการบูรณาการองค์ความรู้ด้าน AML/CFT	(๓) พัฒนากลไกความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนส่งต่อ เชื่อมโยง และบูรณาการองค์ความรู้ด้าน AML/CFT ร่วมกัน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน

^{๑๙} สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

^{๒๐} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๑๙}
	๔.๒.๓ จำนวนองค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ รวมถึงช่องทางการให้บริการใหม่ ๆ และการใช้หรือการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ก่อนหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน	(๔) ส่งเสริมการบูรณาการองค์ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่และแนวทางการประกอบธุรกิจแบบใหม่ รวมถึงช่องทางการให้บริการใหม่ ๆ และการใช้หรือการพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ก่อนหรือผลิตภัณฑ์ใหม่มาสนับสนุนงานด้าน AML/CFT ร่วมกัน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- สำนักงาน ปปง. - หน่วยกำกับดูแลด้านเสถียรภาพทางการเงิน
๔.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/เครือข่ายสามารถนำความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๓.๑ จำนวนผลผลิตที่ได้จากการนำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	(๕) ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปใช้ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง สู่ภาคประชาสังคม

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญต่อประเด็นด้าน AML/CFT ประชาชนและสังคมตื่นตัวต่ออาชญากรรมการฟอกเงินและการก่อการร้าย รวมถึงให้ความสนใจข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประเทศ ประกอบกับในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีผลกระทบไปทั่วโลก และมีการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัลส่งผลให้การดำเนินงานด้าน AML/CFT สามารถใช้ประโยชน์ในการกำกับดูแล การสืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาพบว่า ระบบการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายด้าน AML/CFT แก่ประชาชนและภาคประชาสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีหลากหลายและครอบคลุมเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างการรับรู้ และการสื่อสารสังคมเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF และการสร้างความตระหนักไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของอาชญากรรมจากการใช้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จ (Fake News) ในการประกอบอาชญากรรมหรือความผิดมูลฐาน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการดำเนินการด้าน AML/CFT ถือเป็นลักษณะรูปแบบการดำเนินงานที่มีความเฉพาะด้าน มีความหลากหลาย และซับซ้อน ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ไม่มากพอ ซึ่งย่อมส่งผลต่อการเป็นพลเมืองที่ตื่นตัว (Active Citizen) ที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้าน AML/CFT ให้ครอบคลุมมากขึ้น อีกทั้ง ยังต้องมีการพัฒนาระบบกลไกหรือนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนกลไกการแจ้งเบาะแสด้าน ML/TF/PF อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เป็นร้อยละของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจด้าน AML/CFT เพิ่มมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจด้าน AML/CFT ให้แก่ประชาชนเพื่อให้มีความตื่นตัวไม่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการฟอกเงินและเกิดความร่วมมือในด้าน AML/CFT จากภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๒๑}
๕.๑ ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจด้าน AML/CFT	๕.๑.๑ ร้อยละของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจด้าน AML/CFT	(๑) ส่งเสริมองค์ความรู้ด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. - หน่วยงานสนับสนุน ทุกหน่วยงาน
	๕.๑.๒ จำนวนความหลากหลายของช่องทางที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้าน AML/CFT	(๒) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้าน AML/CFT และพัฒนาช่องทาง การประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย		
๕.๒ ประชาชนมีความตื่นตัวและร่วมมือในด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	๕.๒.๑ จำนวนข้อมูลและเบาะแสการกระทำ ความผิดที่ได้มีการดำเนินการ	(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือในด้าน AML/CFT ของประเทศไทย	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปปง. - หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย - หน่วยงานสนับสนุน ทุกหน่วยงาน

^{๒๑} สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนางค์กรสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization)^{๒๒}
ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงของประเทศไทยให้มีประสิทธิผล

จากผลการศึกษาพบว่า การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้าน AML/CFT จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภายในองค์กร ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ากฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องบางฉบับล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์ความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่เปลี่ยนแปลงไป และยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงยังไม่มีลักษณะองค์รวม (Comprehensive) ของระบบฐานข้อมูลด้าน AML/CFT ซึ่งยังไม่มีครบถ้วนสมบูรณ์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังไม่มีมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้อย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน AML/CFT ขาดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT ควรจะพัฒนางค์กรให้มุ่งไปสู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูง ทั้งในมิติการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินภารกิจด้าน AML/CFT การจัดสรรอัตรากำลังให้มีความเหมาะสมและการตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความชำนาญและมุ่งสู่ความเป็นทุนมนุษย์ด้าน AML/CFT ตลอดจนการพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้าน AML/CFT ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เมื่อองค์กรมีขีดสมรรถนะสูงจะเป็นฐานรากที่เข้มแข็งในการผลักดันการดำเนินภารกิจด้าน AML/CFT ให้บรรลุประสิทธิผลตามมาตรฐานสากลได้

ทั้งนี้ ได้กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เป็นร้อยละของหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีความพร้อมและมีระบบป้องกันด้าน AML/CFT ที่มีประสิทธิผล ทั้งในมิติการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินภารกิจด้าน AML/CFT การจัดสรรอัตรากำลังให้มีความเหมาะสมและการตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความชำนาญและมุ่งสู่ความเป็นทุนมนุษย์ด้าน AML/CFT ตลอดจนการพัฒนาฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้าน AML/CFT ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

^{๒๒} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๒๓}
๖.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีโครงสร้างที่สอดคล้องและเหมาะสมกับภารกิจด้าน AML/CFT	๖.๑.๑ ระดับความสำเร็จในการปรับโครงสร้าง ^{๒๔} องค์กรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภารกิจด้าน AML/CFT เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	(๑) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภารกิจด้าน AML/CFT เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
๖.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT	๖.๒.๑ ระดับความสำเร็จของการทบทวนและปรับปรุงกรอบอัตราค่าจ้างด้าน AML/CFT ให้มีความเหมาะสมและรองรับการเปลี่ยนแปลง	(๒) ทบทวนและปรับปรุงกรอบอัตราค่าจ้างด้าน AML/CFT ให้มีความเหมาะสมและรองรับการเปลี่ยนแปลง	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
๖.๓ บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติภารกิจงานด้าน AML/CFT ได้	๖.๓.๑ ร้อยละของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้าน AML/CFT ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติภารกิจงานด้าน AML/CFT ได้	(๓) พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้าน AML/CFT ให้มีความเป็นมืออาชีพ	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
	๖.๓.๒ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาแพลตฟอร์ม ^{๒๕} (Platform) ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรด้าน AML/CFT	(๔) สร้างแพลตฟอร์ม (Platform) ที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของบุคลากรด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน

^{๒๓} สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

^{๒๔} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

^{๒๕} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ ^{๒๓}
๖.๔ มีฐานข้อมูลเกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานด้าน AML/CFT ที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจในระดับนโยบายได้	๖.๔.๑ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ Big Data / Data Analytics ที่ใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจใน การดำเนินงาน ในทุกมูลฐาน	(๕) พัฒนาระบบ Big Data /Data Analytics เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจใน การดำเนินงาน ในทุกมูลฐาน	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	- หน่วยงานหลัก สำนักงาน ปง. - หน่วยงาน สนับสนุน ทุกหน่วยงาน
๖.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูล ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคง ปลอดภัยและ สามารถเชื่อมโยงกัน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและ มั่นคงปลอดภัยได้จริง	๖.๕.๑ ระดับ ความสำเร็จใน การส่งเสริม ธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ^{๒๖} ด้าน AML/CFT	(๖) ส่งเสริมธรรมาภิบาล ข้อมูล (Data Governance) ด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน
๖.๖ มีการปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย แนวปฏิบัติ นโยบาย และมาตรการ ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT	๖.๖.๑ จำนวน กฎหมายที่มี การปรับปรุง และพัฒนาที่สอดคล้อง กับมาตรฐานสากล ด้าน AML/CFT	(๗) ปรับปรุงกฎหมาย แนวปฏิบัติ นโยบาย และมาตรการ ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล ด้าน AML/CFT	มกราคม ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๗๐	ทุกหน่วยงาน

*หมายเหตุ: ในเป้าประสงค์ที่ ๖.๑ – ๖.๒ การปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลัง ไม่จำเป็นต้องมีการขยายส่วนงาน และดำเนินการเฉพาะหน่วยงานที่มีความต้องการปรับส่วนงานให้เหมาะสม

^{๒๖} อภิธานศัพท์ในภาคผนวก ค

ทั้งนี้สามารถสรุปจำนวนเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ภายใต้อุตสาหกรรม
ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ สรุปจำนวนเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ภายใต้อุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๑	๖	๑๗	๑๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	๒	๕	๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	๘	๑๕	๑๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	๓	๕	๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๕	๒	๓	๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๖	๖	๗	๗
รวมยุทธศาสตร์	๒๗	๕๒	๔๔

การแปลงยุทธศาสตร์

ไปสู่การปฏิบัติและปัจจัยความสำเร็จ

๓

บทที่ ๓

การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและปัจจัยความสำเร็จ

เพื่อให้ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตลอดจนตัวชี้วัด จึงควรมีแนวทางการดำเนินการยุทธศาสตร์ในลักษณะการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กระบวนการติดตามและประเมินผลจึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ ทั้งนี้การได้มาซึ่งข้อมูลการประเมินผลของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบจะทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของแต่ละตัวชี้วัดว่าบรรลุผลหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานอย่างไร อันนำมาสู่การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุผลการดำเนินการ

๓.๑ กรอบแนวคิดการประเมินผล

การประเมินผลโดยใช้กรอบการวัดผลองค์กรแบบสมดุลเป็นเทคนิคการประเมินที่พัฒนาขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๒ โดย Robert S.Kaplan David P. Norton จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ผลการศึกษาได้เสนอให้มีการวัดผลที่คำนึงถึงมิติต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นมาภายใต้ชื่อ “การวัดผลองค์กรแบบสมดุล (Balanced Scorecard)” (Kaplan & Norton: VIII, ๑๙๙๖) โดยคำนึงถึงมิติที่แตกต่างกันทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการเงิน (Financial) ด้านลูกค้า (Customer) ด้านกระบวนการภายในองค์กร (Internal) และด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้ (Innovation and Learning) เป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการวัดผลสำเร็จที่เกิดขึ้นในระยะสั้นและการวัดผลถึงความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว สร้างความสมดุลระหว่างการวัดผลที่เน้นการเงินและไม่เน้นการเงิน สร้างความสมดุลระหว่างตัวชี้วัดผลผลิต (Lagging Indicators) กับตัวชี้วัดที่เป็นปัจจัยนำหรือสาเหตุ (Leading Indicators) และสร้างความสมดุลระหว่างการวัดผลการดำเนินงานจากภายในองค์กร (Internal) และจากภายนอกองค์กร (External)

การวัดผลองค์กรแบบสมดุล ประกอบด้วยมิติสำคัญที่ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ คือ

ซึ่งทั้ง ๔ มิติของ Balanced Scorecard ของภาครัฐไทย ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ มีรายละเอียดดังนี้

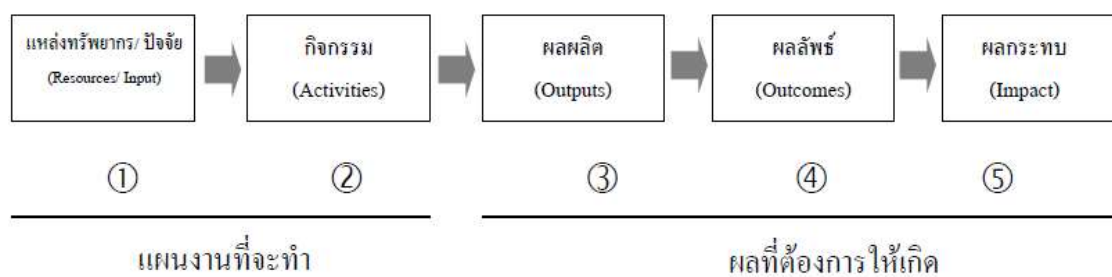
มิติที่ ๑ : มิติด้านประสิทธิผล คือผลสำเร็จตามแผนปฏิบัติราชการ ยังรวมถึงการแสดงผลงานและผลสำเร็จที่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและพันธกิจของส่วนราชการ ตามที่ได้รับงบประมาณในการดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชน

มิติที่ ๒ : มิติด้านคุณภาพการให้บริการ คือการให้ความสำคัญกับลูกค้าในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจของผู้รับบริการ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

มิติที่ ๓ : มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ คือการแสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ และการบริหารงบประมาณ เช่น ประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน การลดระยะเวลาการให้บริการ การจัดทำต้นทุนต่อหน่วย (ค่าใช้จ่าย) เป็นต้น

มิติที่ ๔ : มิติด้านการพัฒนาองค์กร คือการเตรียมความพร้อมหรือการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การจัดการความรู้ การจัดการทุนด้านมนุษย์ การจัดการสารสนเทศ การพัฒนากฎหมาย หรือการบริหารจัดการองค์กร เป็นต้น (สำนักงาน ก.พ.ร., ๒๕๕๒ : ๑๒๘)

การประเมินผลโดยใช้ Logical Framework มีรากฐานมาจากทฤษฎีระบบ (System Theory) ซึ่งถูกพัฒนาในปี ค.ศ. ๑๙๖๙ สำหรับหน่วยงานพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (United States Agency For International Development: USAID) โดย Leon J. Rosenberg ที่ปรึกษาหลักของหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และเป็นกรอบแนวคิดเพื่อบรรยายความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนในทรัพยากรทางการบริหาร (Investment) การดำเนินกิจกรรม (Activities) และผลที่ได้รับ (Results) ซึ่งเป็นวิธีการ (Approach) ที่นำมาใช้ในการบูรณาการระหว่างการวางแผน (Planning) การนำไปปฏิบัติ (Implementing) การประเมินผล (Evaluating) และการรายงานผล (Reporting) ตัวแบบเชิงตรรกะจึงเป็นภาพที่แสดงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยเป็นตัวแบบที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการต่าง ๆ ในแผนงาน/โครงการว่ามีการดำเนินการอะไรบ้าง อย่างไร และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะได้ผลสัมฤทธิ์ (ผลผลิตและผลลัพธ์) อะไรบ้าง โดยความสัมพันธ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเหตุและผลซึ่งกันและกัน (If-then Relationship) กล่าวคือ ถ้าดำเนินแผนงาน/โครงการตามที่วางแผนไว้แล้วจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ ดังนั้น การใช้ Logical Framework จะทำให้หน่วยงานเข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงของกิจกรรมและผลที่ต้องการให้เกิด ทำให้รู้ว่าปัจจัยและทรัพยากรในการดำเนินงานได้ใช้ไปเพื่อบรรลุกิจกรรมและเป้าหมาย อีกทั้งช่วยทำให้การวางแผนงานการบริหารจัดการและการดำเนินการด้านการประเมินอย่างเป็นระบบ ดังแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ กรอบการประเมินผลแบบ Logical Framework

การประเมินผลแบบ Logical Framework ตามแผนภาพข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างงานที่วางแผนจะทำและผลที่คาดหวังให้เกิดขึ้น ซึ่งหากสามารถเชื่อมโยงกระบวนการและกิจกรรมและทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนการทำงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ได้ จะนำไปสู่ผลผลิตที่คาดหวังได้อย่างไร และจะเป็นแนวทางให้เกิดข้อมูลสะท้อนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลได้

๓.๒ การติดตามและประเมินผล

การประเมินภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ในระยะยาวจะต้องมีการติดตามประเมินผลในระดับประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการ โครงการและแนวทางในการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งในแต่ละระดับจำเป็นต้องต้องมีตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบตามแนวทางของดัชนีชี้วัดความสมดุล หรือ Balanced Scorecard ที่ให้ทราบถึงผลการดำเนินงานสุดท้ายของยุทธศาสตร์นี้ ทั้งนี้การประเมินผลยุทธศาสตร์สามารถแบ่งระยะเวลาได้ ดังนี้

ก่อนดำเนินการ

(๑) สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร และภาคประชาชน และสร้างความตระหนักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ร่วมกัน

(๒) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจความจำเป็นในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีการสื่อสารไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ในรายไตรมาสรายปีงบประมาณอย่างจริงจัง

(๓) สำนักงาน ปปง. วางแผนการดำเนินการติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ในรายไตรมาส รายปีงบประมาณอย่างจริงจัง และแจ้งให้หน่วยงานมีการรายงานผลการดำเนินงานมายังสำนักงาน ปปง. โดยผ่านระบบการติดตามและประเมินผลรายไตรมาส

(๔) มีการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสามารถส่งต่อข้อมูลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานกลับไปยังหน่วยงานเพื่อได้รับทราบผลการดำเนินงานอันประกอบด้วย ความสำเร็จและอุปสรรคปัญหาระหว่างการดำเนินงาน เพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนทิศทางหรือรูปแบบในการดำเนินงานที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ระหว่างดำเนินการ

(๑) หน่วยงานรายงานผลการดำเนินงาน โครงการ ตัวชี้วัดรายไตรมาสและรายปี โดยมีการประเมินผลการดำเนินงาน อาทิ การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report - SAR) มายังสำนักงาน ปปง. ผ่านระบบการติดตามและประเมินผล

(๒) ติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(๓) มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระยะครั้งแรกของยุทธศาสตร์โดยบุคคลที่มีความเป็นอิสระและเป็นมืออาชีพทำหน้าที่ในการติดตามประเมินผล เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ในระยะต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังดำเนินการ

(๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังสิ้นสุดยุทธศาสตร์ เพื่อเสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

(๒) ประเมินผลการดำเนินงานความสำเร็จของการดำเนินงาน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนปัจจัยความสำเร็จในขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

(๓) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายในช่วงระยะถัดไปร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

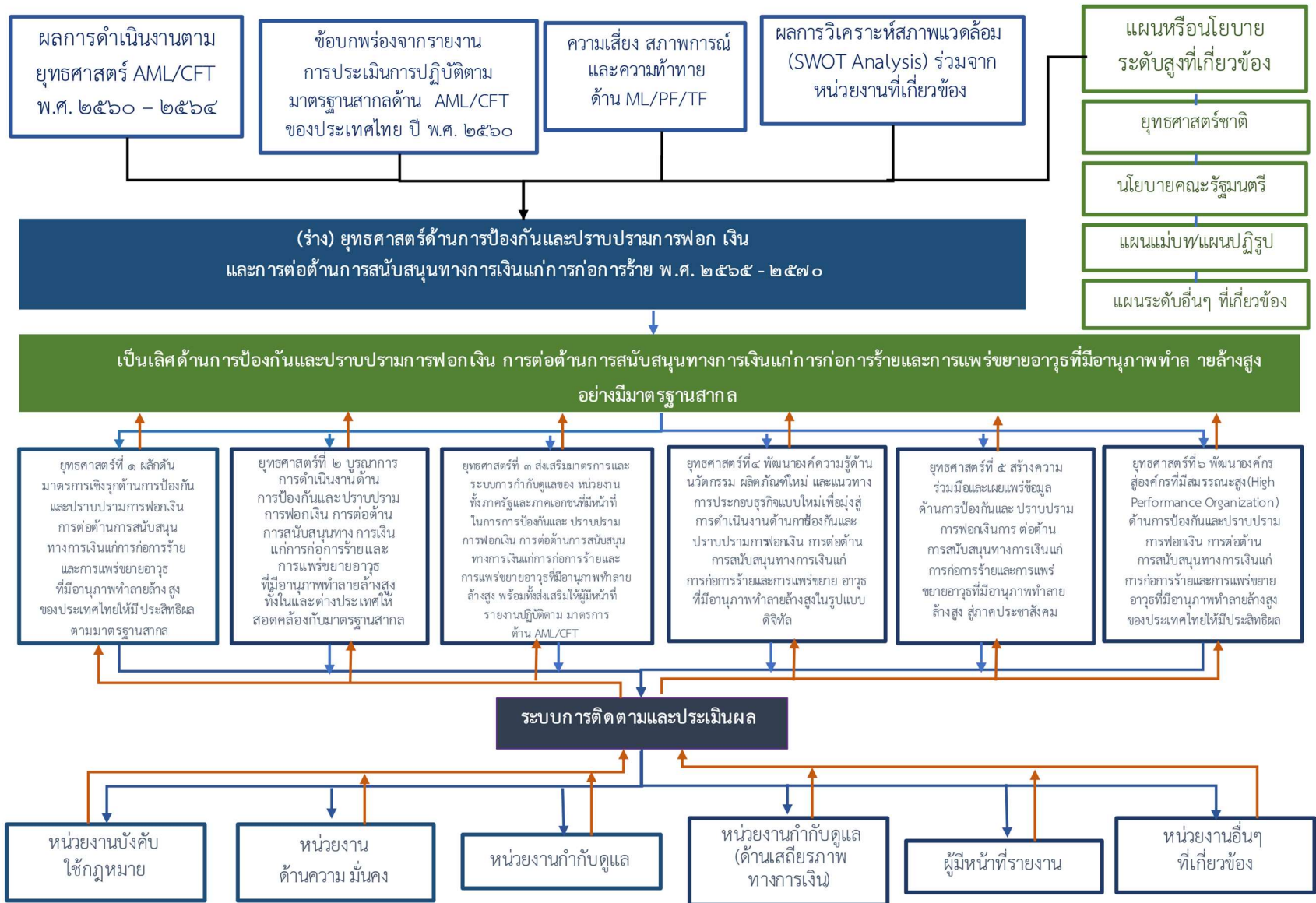
๓.๓ ข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์และการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

การจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยตั้งวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายในระยะ ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) ไว้ที่คำสำคัญอันสะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการในสองมิติ คือ การบริหารจัดการงานด้านดังกล่าวนี้ต้องมี “ความเป็นเลิศ” และ “มีมาตรฐานสากล” นั้น เป็นการกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ในลักษณะที่ต้องการการปรับเปลี่ยนไปสู่ “การทำงานในเชิงรุก” ซึ่งหมายถึงความถึงการที่น้ำหนักและความสำคัญของยุทธศาสตร์จะอยู่ที่การใช้ข้อได้เปรียบและจุดแข็งที่มีอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องของกลไกภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีความเข้มแข็ง สร้างความร่วมมือบนฐานการใช้ข้อมูลร่วมกัน และความสามารถในการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการทำให้การมองเห็นความเสี่ยง และสามารถดำเนินการจัดการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งใจนั้น สามารถดำเนินการได้ หากแต่ในการกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์เช่นนี้ ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ หากจุดแข็งของการดำเนินการไม่อยู่ที่หน่วยงานหลักในการดำเนินการด้วย นั่นคือหน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานความมั่นคงและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งต้องการการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารยุทธศาสตร์ และระบบการปฏิบัติงานที่มีความยืดหยุ่นตัวมากขึ้นตามไปด้วย

ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ที่จัดทำขึ้นมาในครั้งนี้ นั้น ยังอยู่บนพื้นฐานของการพยายามมียุทธศาสตร์เข้าไปจับพันธกิจทั้ง ๖ ด้านอย่างชัดเจน ในมิติหนึ่งมีข้อดีที่ทำให้เห็นว่าพันธกิจแต่ละด้านมีเป้าหมายข้างหน้าอย่างไร หากแต่การมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงรุกควรจะมีการปรับบทบาทและกลไกภายใต้หน่วยงานแต่ละกลุ่มที่ดำเนินพันธกิจทางด้านนี้ ให้มีการทำงานที่แนบแน่น และสร้างกลไกของการประสานการกำกับดูแลที่สามารถปลดล็อกการดำเนินงานทางด้านนี้ให้มากไปกว่าการดำเนินการภายใต้การสร้างความเข้าใจและโครงการจัดทำความร่วมมือ หากแต่หน่วยงานกลางควรต้องทำหน้าที่ในการเป็นหมุดเชื่อมที่มีความเข้าใจต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ จนสามารถเข้าใจและทำให้เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของภาคส่วนเหล่านั้น บรรลุไปพร้อมกับเป้าหมายร่วมกันด้วย

การเลือกตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ในเชิงรุก ควรหมายถึงการปรับบทบาทให้เป็นผู้ริเริ่มกระทำในการสร้างความร่วมมือ มิใช่เพียงเป็นผู้ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือ (Collaborator not Facilitator) กล่าวคือ ดำเนินยุทธศาสตร์ในการสร้างกลไกความร่วมมือ อาทิเช่น การพัฒนาเทคโนโลยีวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมระหว่างหน่วยงาน และปลดล็อกระเบียบกีดกีดการความร่วมมือ รวมทั้งการประสานการปฏิบัติในเชิงกฎหมาย (Regulatory Enabler) ผ่านการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ควบคุมความเป็นปรกติ ให้เป็นผู้ที่สามารถเข้าใจข้อติดขัดและข้อจำกัดของการปฏิบัติ อาทิเช่น การพัฒนาการติดตามและประเมินผลเชิงยุทธศาสตร์ (Monitoring and Evaluation - M&E) เพื่อให้หน่วยงานสามารถติดตามแก้ไข ปรับเปลี่ยน และปรับแก้การดำเนินการในเชิงสถาบันได้หากจำเป็น ตลอดจนเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล และการสร้างความสามารถในการวิเคราะห์ร่วมกัน (Analytic Risk Knowledge Sharing) ผ่านกิจกรรม อาทิ การสร้างคลินิก AML/CFT เพื่อการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานหลักต่าง ๆ และกับภาคประชาสังคม มากไปกว่าการรณรงค์เผยแพร่ประเด็นที่สังคมรู้สึกว่ามีภัย

สารบัญภาพ

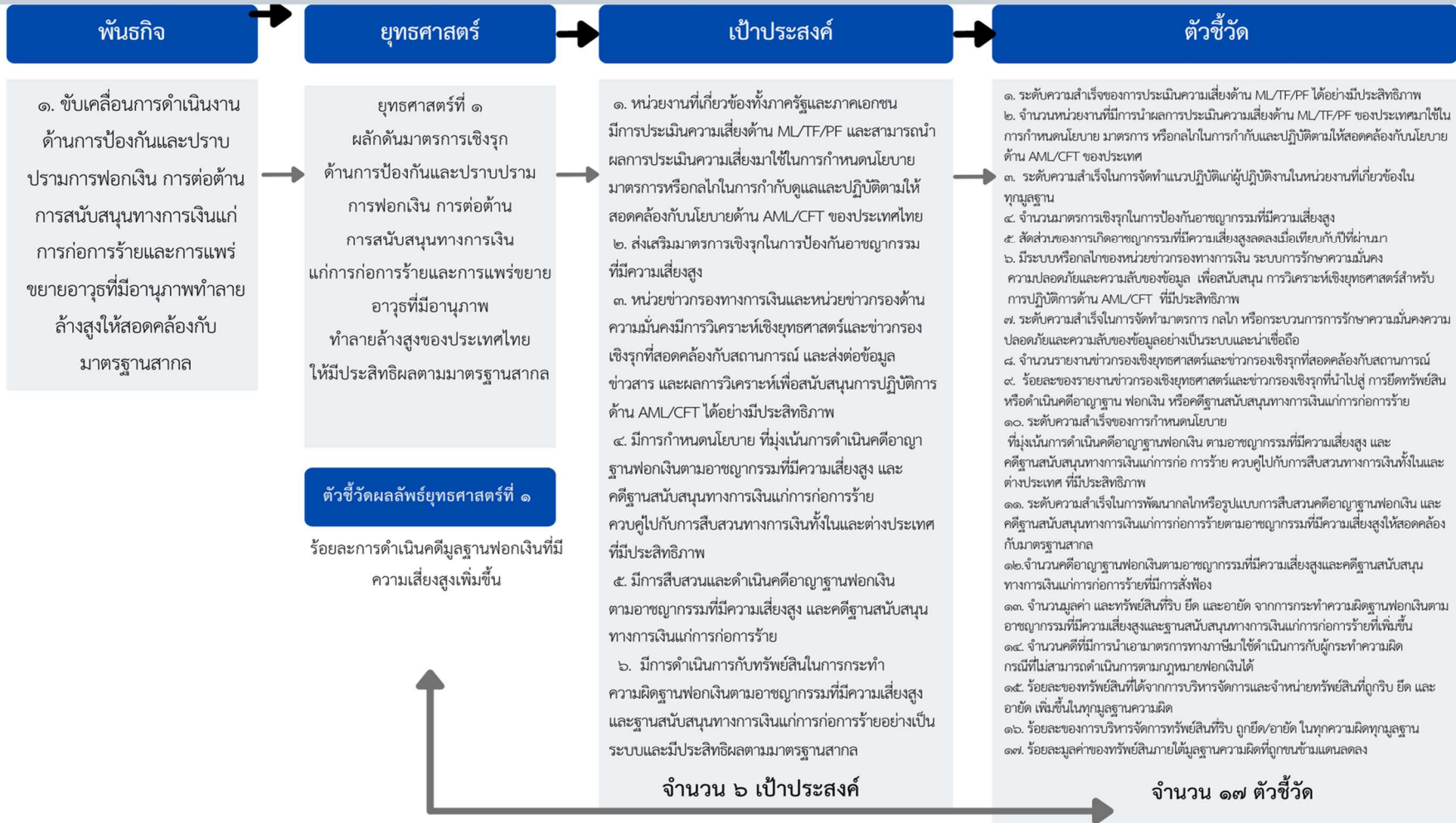
แผนภาพที่ ๒ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ

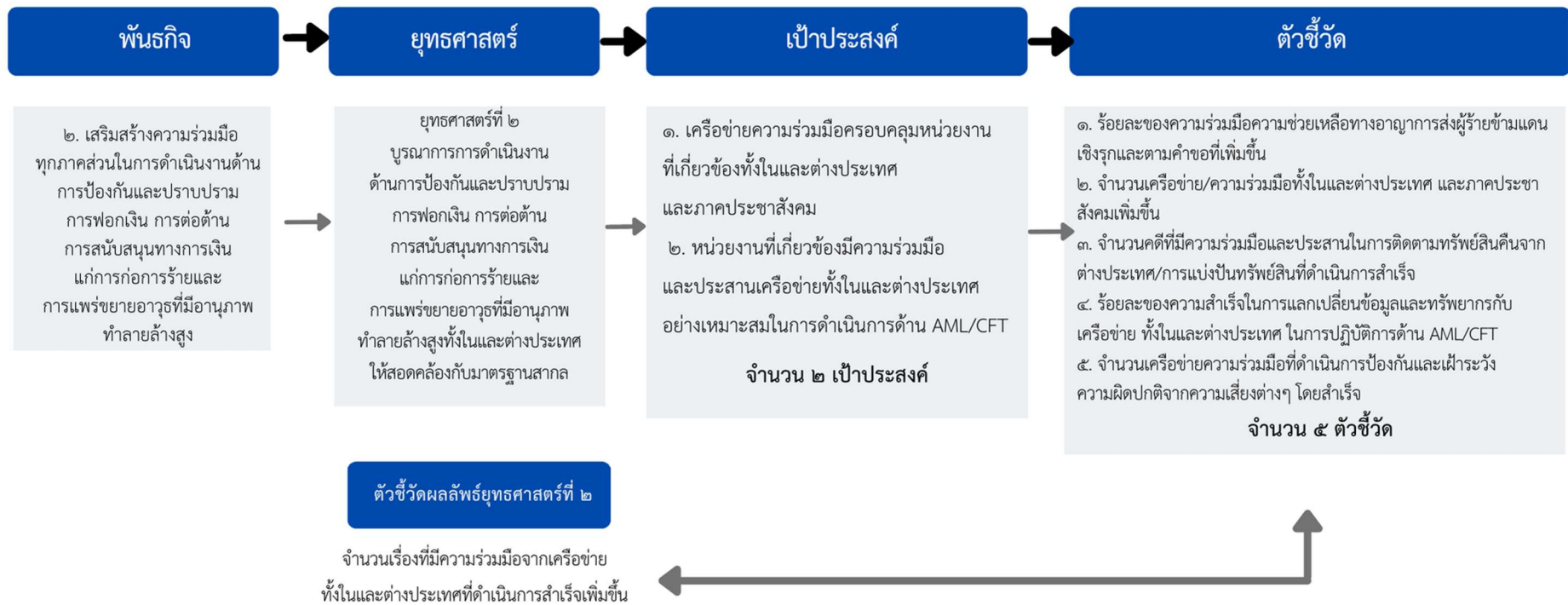
ทั้งนี้สามารถสรุปความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ : เป็นเลิศด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อย่างมีมาตรฐานสากล

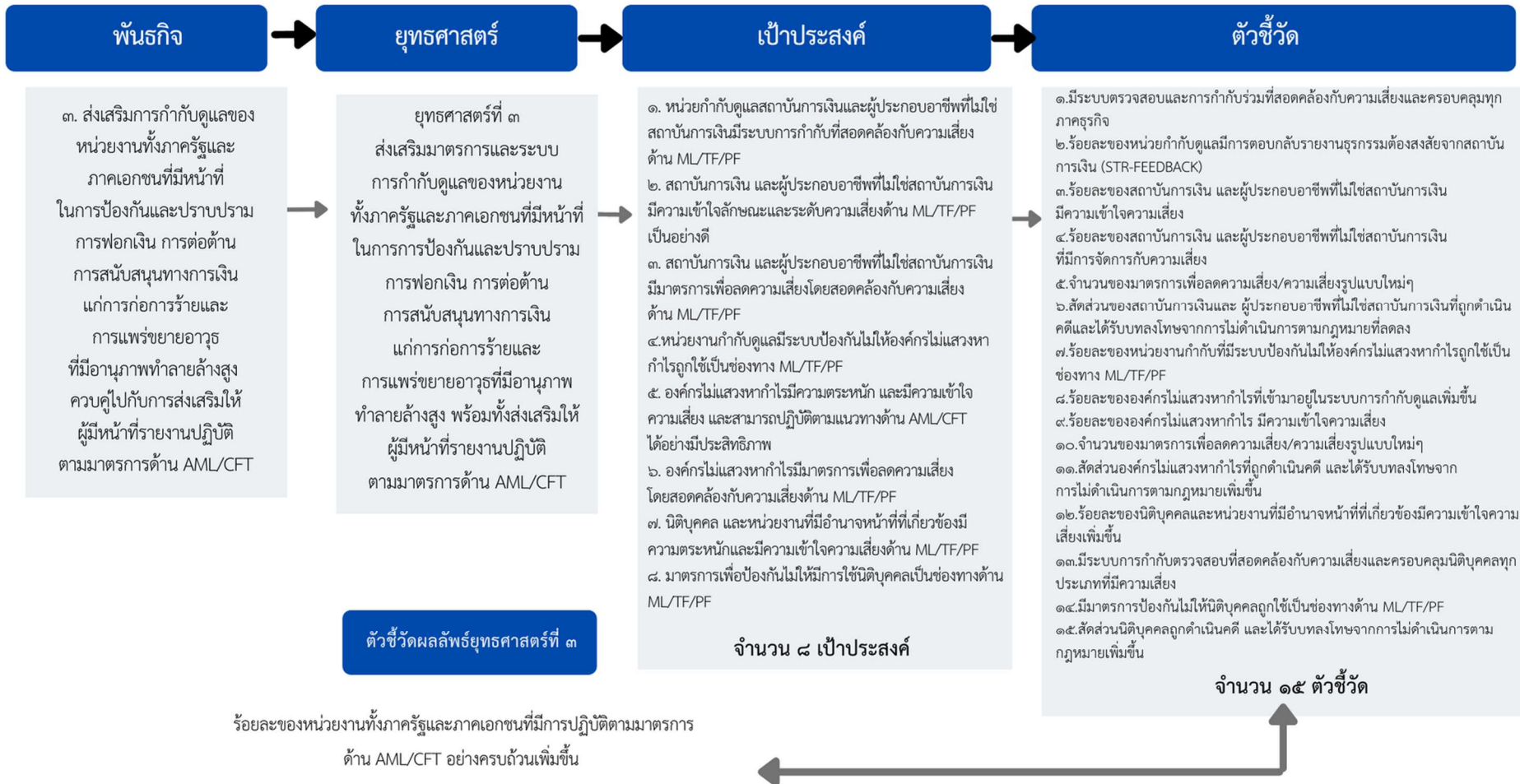
ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ : ได้รับการยกระดับผลการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT จากกลุ่มถูกติดตามแบบเฝ้าระวัง (Enhanced Follow-up) เป็นกลุ่มที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลในระดับดี (Regular Follow-up) โดยมีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย จำนวน ๓๓ ข้อ (จาก ๔๐ ข้อ) และด้านประสิทธิผล จำนวน ๕ ด้าน (จาก ๑๑ ด้าน)

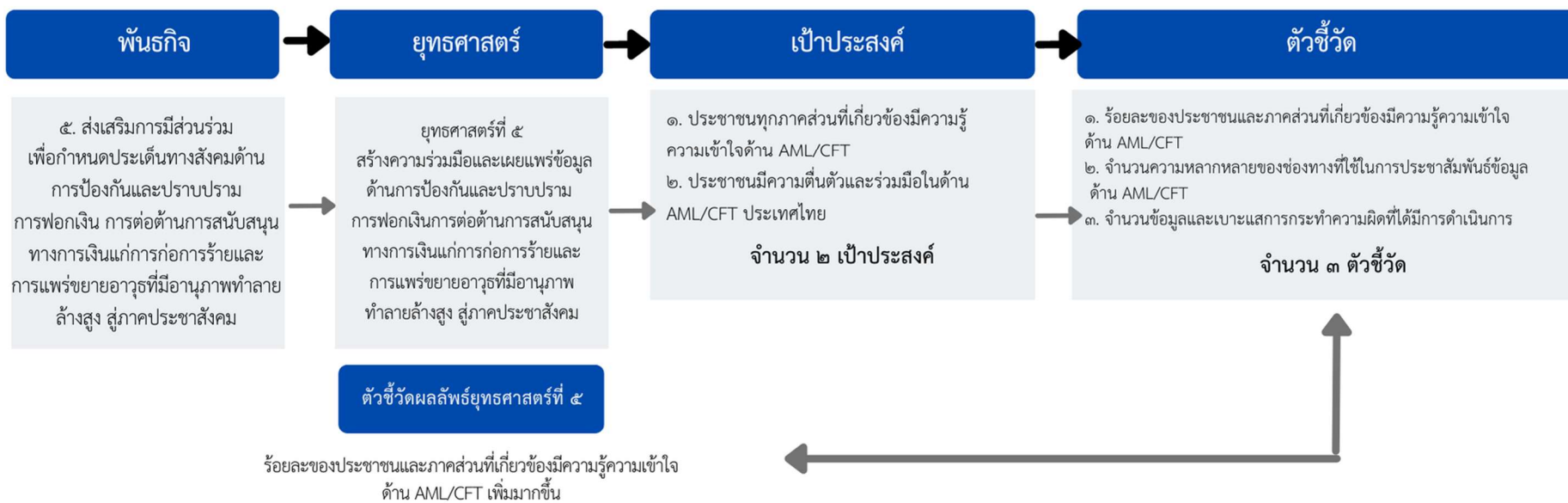
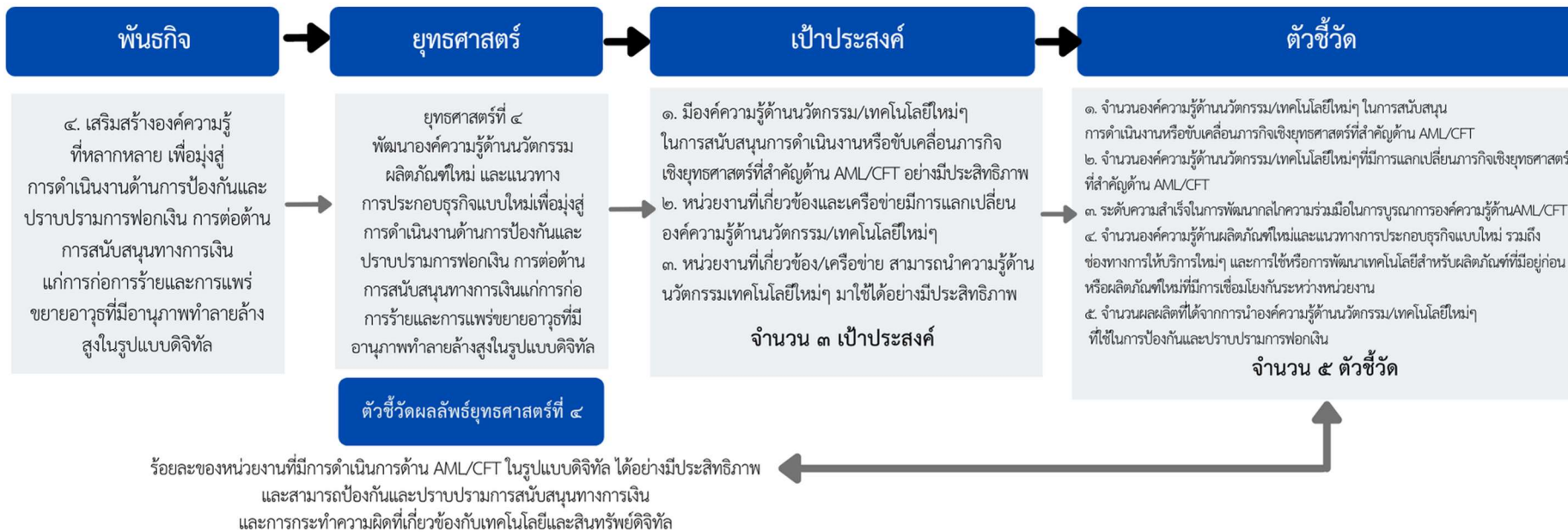
แผนภาพที่ ๓ ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๑)

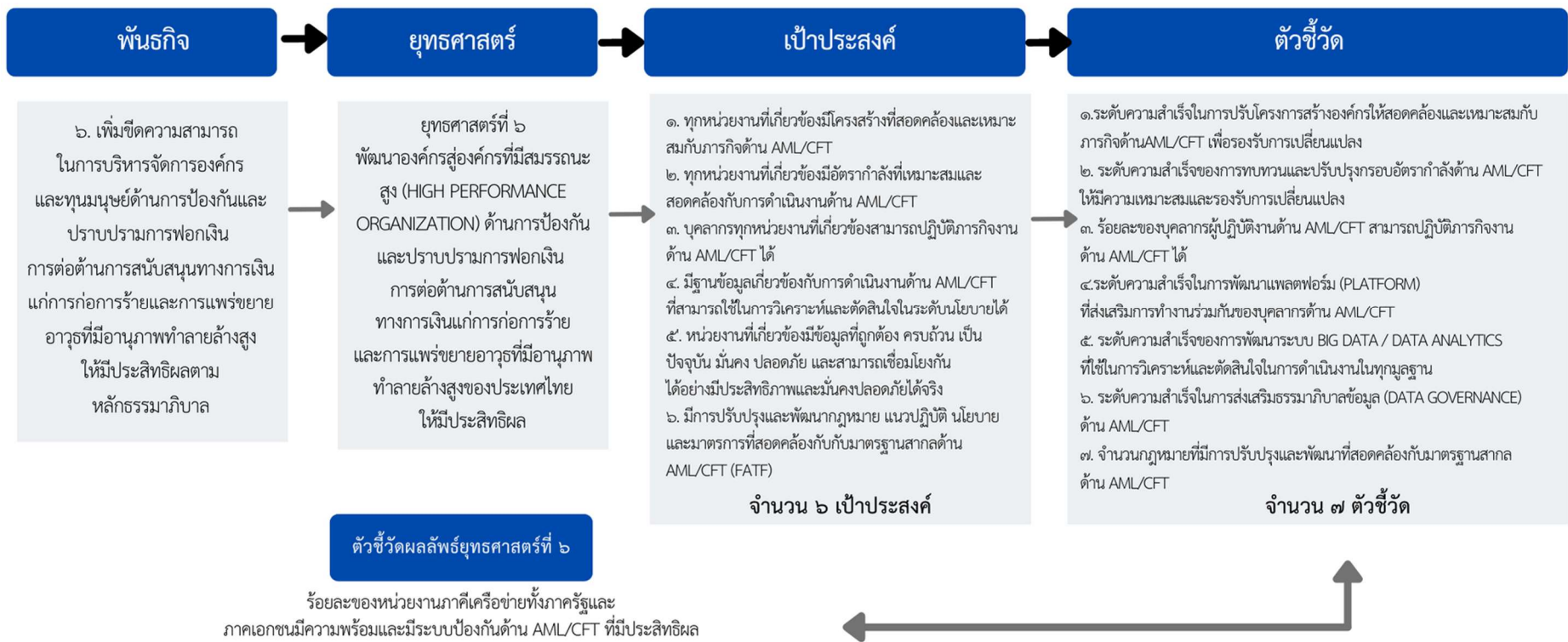
แผนภาพที่ ๔ ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๒)

แผนภาพที่ ๕ ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๓)

แผนภาพที่ ๖ ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๔)

แผนภาพที่ ๗ ความเชื่อมโยงในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ (๕)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการรวบรวมและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

ทางสำนักงาน ปปง. ได้มีการดำเนินการประสานขอความคิดเห็นหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ด้าน AML/CFT ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ซึ่งมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามต่อระบบ AML/CFT ของประเทศไทย โดยได้มีการรวบรวมและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ตามความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths) (N=๔๑)

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๑. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง					
๒	มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน AML/CFT เป็นกรอบในการดำเนินงานส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินการกิจ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๔	สถาบันการเงินให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลและตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT	✓ ๑๐๐.๐๐		-	

^{๒๗} ลำดับตามแบบฟอร์มความคิดเห็นหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ ด้าน AML/CFT ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๗	หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และหน่วยข่าวกรอง มีความเข้าใจความเสี่ยง ด้าน ML/TF/PF รวมถึง สถานการณ์การกระทำ ความผิด ML/TF/PF ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้ประกอบการ สืบสวน และปราบปราม ผู้กระทำความผิดได้ตรงกับ ความเสี่ยงและสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น	✓ ๙๗.๕๖	๒.๔๔	-	หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่บางหน่วยงานมีความเห็น สัดส่วนของหน่วยงานบูรณาการ ที่มีความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยง/สถานการณ์ การกระทำความผิด ML/TF/PF ต่ำกว่าหน่วยงานที่มีความรู้ ความเข้าใจ ทำให้ข้อมูล ที่ได้รับมีความคลาดเคลื่อน การวิเคราะห์ฯ อาจผิดพลาดได้ (ไม่ปรับ แต่มีการให้ความเห็น ว่าหน่วยงานมีความรู้ ไม่เพียงพอ)
๘	บุคลากรของหน่วยบังคับใช้ กฎหมาย และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน ที่มีอำนาจในการสืบสวนและ ดำเนินคดีมีความรู้ความสามารถ ในการสืบสวน สอบสวน คดีอาญาฐานฟอกเงิน คดีฐานสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย และความผิดมูลฐาน	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๐	มีคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญ ที่หลากหลายมาร่วมกัน ขับเคลื่อนภารกิจด้าน AML/CFT	✓ ๑๐๐.๐๐		-	มีหน่วยงานให้ความเห็นว่า ยังขาดผู้เชี่ยวชาญ (แต่มีเพียง หน่วยงานเดียว)
๑๑	หน่วยงานรัฐและภาคเอกชน มีความตื่นตัวในด้าน AML/CFT มากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๒. มีการปรับแก้ประเด็น					
๓	มีโครงสร้างเชิงสถาบัน (บุคลากร กฎหมาย ระเบียบ องค์การกำกับ) ที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานและการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓ ๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	-	มีความคิดเห็นจากหน่วยงานให้รวมถึงการมีบุคลากรที่เพียงพอ และสนับสนุนการปฏิบัติงาน การกำกับดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย
๖	มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยบังคับใช้กฎหมาย หน่วยกำกับดูแล และหน่วยงานความมั่นคง เพื่อให้ AML/CFT เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	✓ ๘๕.๓๖	๑๔.๖๔	-	หน่วยงานมีความเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับทุกหน่วยงาน และการดำเนินงานด้านการกำหนดนโยบาย ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน
๓. มีการตัดหรือปรับย้ายให้เหมาะสม					
๗	หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และหน่วยข่าวกรองยังมีความเข้าใจความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF รวมถึงสถานการณ์การกระทำ ความผิด ML/TF/PF ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประกอบการสืบสวน และปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ตรงกับความเสี่ยงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	✓	หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่บางหน่วยงานมีความเห็นว่าสัดส่วนของหน่วยงานบูรณาการที่มีความรู้ความเข้าใจ ความเสี่ยง/สถานการณ์ การกระทำความผิด ML/TF/PF ต่ำกว่าหน่วยงานที่มีความรู้ความเข้าใจ ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความคลาดเคลื่อน การวิเคราะห์ฯ อาจผิดพลาดได้ (ไม่ปรับ แต่มีการให้ความเห็นว่าหน่วยงานมีความรู้ไม่เพียงพอ) ไม่เข้าใจ ไม่ทราบว่าจะพบภาพภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานในด้าน AML/CFT มีผลกระทบต่อประเทศ (เศรษฐกิจ สังคม)

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๕	มีกลไกการประสานงานและความร่วมมือในด้าน AML/CFT ที่ชัดเจนและเข้มแข็งในระดับนโยบาย แต่ยังคงขาดแนวปฏิบัติในระดับปฏิบัติ	๘๒.๙๒	๑๗.๐๘	✓	<p>มีความเห็นบางหน่วยงานว่ายังขาดแนวปฏิบัติ และมีข้อจำกัดทางด้านโครงสร้างความรู้ของบุคลากร ทำให้การประสานงานมีอุปสรรคไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้าน AML/CFT อีกทั้งยังขาดความร่วมมือจากบางหน่วยงานซึ่งขาดความรู้ด้านกฎระเบียบ เช่น ไม่ทราบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และหน้าที่รายงานแก่สำนักงาน ปปง. นอกจากนี้ไม่ทราบว่าธุรกรรมใดเป็นธุรกรรมที่ต้องสงสัยเพราะขาดประสบการณ์ และการรายงานต่อสำนักงาน ปปง. ต้องรวดเร็ว ไม่เช่นนั้นอาจได้ไม่ทัน รวมถึงยังไม่เข้าใจบทบาทตัวเองที่กระทบต่อประเทศ เช่น ถ้าไม่ผ่านประเมินจะมีผลกระทบต่อการทำธุรกรรม</p> <p>เสนอให้นำออกจากจุดแข็ง แต่ไม่ถือว่าเป็นจุดอ่อน และควรมีการพัฒนากลไกคณะกรรมการดำเนินการร่วมกันในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์</p>

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๘	<p>การจัดการความรู้ (KM) ด้าน AML/CFT ของหน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงิน และหน่วยงานทางการเงินฯ ยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานในเชิงรับและเชิงรุก เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้าน กระบวนการและเทคโนโลยี และธุรกิจมีความเสี่ยง (ใหม่)</p> <p>หน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงินต่าง ๆ มีความรู้ความสามารถในการกำกับ ตรวจสอบธุรกิจภายใต้ การกำกับดูแล (เดิม)</p>	๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	✓	<p>หลายหน่วยงานมีความเห็นว่าหน่วยกำกับดูแลมีความรู้ตามกรอบกฎหมาย แต่ยังไม่สามารถกำกับตรวจสอบธุรกิจภายใต้การดูแลได้ครอบคลุมเท่าไรพียงหนึ่ง เนื่องจากธุรกิจภาคการเงินมีการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้าน กระบวนการและเทคโนโลยี และธุรกิจมีความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF แตกต่างกัน ทำให้การติดตามและกำกับดูแลจะต้องมีการพัฒนาตลอดเวลา และมีความเห็นให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้และ ความสามารถในการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>เสนอให้นำออกจากจุดแข็ง แต่ไม่ถึงว่าเป็นจุดอ่อน</p>
๑	<p>มีกฎหมายและกลไกการดำเนินงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานภายใต้ขอบเขต AML/CFT</p>	๘๐.๔๘	๑๙.๕๒	✓	<p>หลายหน่วยงานมีความเห็นว่าแนวทางปฏิบัติ กฎหมาย และกลไกการ ยังมี ความแตกต่างกันมาก บางประเด็นมีความพร้อมและเอื้อต่อการดำเนินงาน แต่ในขณะที่บางประเด็นยังต้องมีการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เอื้อต่อการดำเนินการ</p>

ลำดับ ^{๒๗}	ปัจจัยด้านจุดแข็ง (Strengths)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
					<p>ขึ้นอยู่กับปัจจัยความสำเร็จในหลายด้าน ในกรณีของกลไกเนื่องจากยุทธศาสตร์ AML/CFT ประกอบด้วยหน่วยงานจำนวนมากซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจมีข้อจำกัดการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน เห็นควรนำข้อจำกัดดังกล่าวมาพิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์ AML/CFT ด้วย เพื่อให้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถดำเนินการได้และประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง</p> <p>ควรนำออก หรือปรับเป็นจุดอ่อน</p>

๒. ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses) (N=๔๑)

ลำดับ ^{๒๘}	ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๑. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง					
๑	กฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องบางฉบับล้าสมัย ไม่ทันต่อสถานการณ์ ความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ที่เปลี่ยนแปลงไป และยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงยังไม่มีลักษณะองค์รวม (Comprehensive)	✓ ๙๕.๑๒	๔.๘๒	-	หน่วยงานส่วนใหญ่เห็นด้วยในเรื่องของข้อกฎหมายที่ยังไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ครอบคลุมและไม่เอื้อต่อการดำเนินกิจการหรือธุรกิจ ในภาพรวม โดยมีข้อเสนอให้เกิดการบูรณาการแต่ละภาคส่วน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อปรับปรุงหรือปรับข้อกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งข้อกฎหมายควรมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน ไม่ต้องตีความเพิ่มเติม
๒	สำนักงาน ปปง. ไม่มีโครงสร้างที่รองรับภารกิจงานในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินการในเชิงรุก	✓ ๑๐๐.๐๐		-	มีความเห็นจากบางหน่วยงานที่ให้ ปปง. พิจารณาถึงความเสี่ยงของประเทศในด้าน ML/TF/PF หากมีความเสี่ยงสูง ย่อมจำเป็นที่จะจัดตั้งสำนักงานประจำภูมิภาคเพื่อทำงานเชิงรุก อีกทั้งควรจัดอบรมให้ความรู้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

^{๒๘} ลำดับตามแบบฟอร์มความคิดเห็นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ ด้าน AML/CFT ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

ลำดับ ^{๒๘}	ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๔	บางภาคธุรกิจยังไม่มี การปฏิบัติตามมาตรการ ด้าน AML/CFT อย่างครบถ้วน เช่น รายงาน ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย และการตรวจสอบข้อเท็จจริง อย่างเข้มข้นกับลูกค้าที่มี ความเสี่ยงสูง	✓ ๑๐๐.๐๐		-	บางหน่วยงานยืนยันว่าได้ ดำเนินการอย่างเข้มข้นและ ครบถ้วนแล้ว แต่ใน บางหน่วยงานมองถึงการสร้าง กลไก เครื่องมือใน การตรวจสอบและบทลงโทษ ที่ชัดเจน ให้เกิดความพร้อม ในทุกภาคส่วน
๕	หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และบางภาคธุรกิจ ยังไม่มี การนำผลการประเมิน ความเสี่ยงไปใช้กำหนด นโยบายและมาตรการ เพื่อบรรเทาความเสี่ยง อย่างเพียงพอ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ปัจจุบันผลการประเมิน ความเสี่ยงระดับชาติ (National Risk) ความเสี่ยง รายภาคธุรกิจ (Sector Risk) และความเสี่ยงรายกิจการ (Reporting Entity Risk) ทั้ง ๓ ส่วน ยังไม่มี ความสัมพันธ์กัน อย่างตรงไปตรงมา โดยนัยสำคัญ จึงทำให้การนำ ผลการประเมินความเสี่ยงไปใช้ ทำได้เพียงบางส่วน จึงควรนำเกณฑ์ Risk-Based- Supervision มาใช้ให้เป็น รูปธรรม
๖	การให้ความสำคัญกับ การสืบสวนและการดำเนินคดี อาญาสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย ยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้ มีการดำเนินคดีน้อย	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ขาดหน่วยงานหรือกำลัง บุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ในการสืบสวนและดำเนินคดี

ลำดับ ^{๒๘}	ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๗	การให้ความสำคัญกับการสืบสวนและการดำเนินคดีอาญาฟอกเงินยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้มีจำนวนคดีอาญาฟอกเงินน้อย	✓ ๑๐๐.๐๐		-	หลายหน่วยงานมองว่าเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรที่จะสนับสนุนและรองรับปฏิบัติการในการสืบสวนสอบสวน ซึ่งหน่วยงานจำนวนมากพร้อมที่จะสนับสนุนข้อมูล
๘	การวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงินและข่าวกรองทางการเงินเชิงรุกยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และยังไม่สามารถนำไปสู่การดำเนินคดีได้อย่างเป็นรูปธรรม	✓ ๑๐๐.๐๐		-	หน่วยงานส่วนมากเห็นด้วยแต่มีข้อเสนอแนะให้มีการเพิ่มบุคลากรในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับมาตรการและรับผิดชอบโดยตรงในการวิเคราะห์และส่งต่อข้อมูลเชิงลึกระหว่างกัน
๙	การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายบางส่วนภายใต้แผนยุทธศาสตร์ยังไม่สะท้อนถึงผลลัพธ์การดำเนินงานด้าน AML/CFT	✓ ๑๐๐.๐๐		-	หลายหน่วยงานให้ความเห็นการกำหนดตัวชี้วัดควรกำหนดในภาพรวมมากกว่าด้านใดด้านหนึ่งซึ่งเป็นการไม่สะท้อนถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๑๐	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๑	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน AML/CFT ขาดการถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ควรเพิ่มการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในทางปฏิบัติ

ลำดับ ^{๒๘}	ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๑๓	ระบบฐานข้อมูลด้าน AML/CFT ยังไม่มี ความครบถ้วนสมบูรณ์ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ในปัจจุบันผู้ประกอบการ ต้องหาข้อมูลจากหลากหลาย ระบบ ขาดฐานข้อมูลกลางที่ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ จึงเห็นควรให้มีการพัฒนา ฐานข้อมูลกลางและใช้ Format file ในรูปแบบ เดียวกัน
๑๔	ขาดการบูรณาการข้อมูลที่ใช้ ในการปฏิบัติงาน ด้าน AML/CFT ระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	✓ ๑๐๐.๐๐		-	เสนอให้เกิดการบูรณาการ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ลดความซ้ำซ้อนในการส่งต่อ และขอตรวจสอบข้อมูล อีกทั้ง ต้องการความชัดเจนอย่างเป็น รูปธรรมในยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนของ ปปปง.
๑๕	ยังไม่มีให้นำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้อย่าง เพียงพอในการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๖	ไม่มีการบูรณาการงบประมาณ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT กับหน่วยงานหรือ ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๗	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ อย่างเพียงพอ เพื่อนำมาใช้ พัฒนาระบบงานและเทคโนโลยี เพื่อรองรับการปฏิบัติงาน	✓ ๑๐๐.๐๐		-	

ลำดับ ^{๒๘}	ปัจจัยด้านจุดอ่อน (Weaknesses)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๑๘	ระบบการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายด้าน AML/CFT แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีหลากหลายและครอบคลุมเท่าที่ควร	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๒๐	มีการสร้างค่านิยมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้าน AML/CFT ยังไม่ครอบคลุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๒. มีการปรับแก้ประเด็น					
๓	ผลการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ยังไม่สามารถนำไปดำเนินการกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมเพียงพออย่างสอดคล้องกับความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF	✓ ๘๕.๓๖	๑๔.๖๔	-	มีหน่วยงานจำนวนไม่น้อยที่ไม่เห็นด้วย มองว่าสามารถนำไปใช้เป็นนโยบายและเป็นมาตรการที่เหมาะสมได้ แต่ควรปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์และครอบคลุมในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง
๓. มีการตัดหรือปรับย้ายให้เหมาะสม					
๑๐	ขาดระบบการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานด้าน AML/CFT ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม	๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	✓	หลายหน่วยงานไม่เห็นด้วย มองว่าชัดเจนดีอยู่แล้ว
๑๙	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อนำมาใช้พัฒนาระบบงานและเทคโนโลยีเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน	ประเด็น ซ้ำ	ประเด็น ซ้ำ	✓	ประเด็นซ้ำซ้อนกับข้อ ๑๗

๓. ปัจจัยด้านโอกาส (Opportunities) (N=๔๑)

ลำดับ ^{๒๔}	ปัจจัยด้านโอกาส (Opportunities)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๑. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง					
๑	รัฐบาลให้ความสำคัญ มีความมุ่งมั่น และสนับสนุน การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ การปราบปรามอาชญากรรม ข้ามชาติ การทุจริต ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน และ การก่อการร้าย	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๒	มาตรฐานสากลด้าน AML/CFT เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีใน การพัฒนาระบบด้าน AML/CFT ให้เข้มแข็งมากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๓	มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ประเทศ เช่น กลุ่ม ปปง. สากล FATF APG ที่เข้มแข็ง ซึ่งสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรด้าน AML/CFT ที่มีลักษณะข้ามชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๔	ประเด็น AML/CFT เป็นประเด็น ที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญ ส่งผลให้มีการพัฒนา AML/CFT ที่มีประสิทธิภาพ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	

^{๒๔} ลำดับตามแบบฟอร์มความคิดเห็นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ ด้าน AML/CFT ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

ลำดับ ^{๒๙}	ปัจจัยด้านโอกาส (Opportunities)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๕	ประชาชนและสังคมตื่นตัวต่อการทุจริต คอร์รัปชัน รวมถึงให้ความสนใจข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของ การทุจริตต่อประเทศ และมีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตทั้งในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อต่าง ๆ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	

๔. ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats) (N=๔๑)

ลำดับ ^{๓๐}	ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	นำออก	หมายเหตุ
๑. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง					
๑	การรวมตัวเป็นภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งนโยบายผ่อนปรนเพื่อส่งเสริมการเปิดเสรีทางการค้า การเงิน และการลงทุนเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของไทย มีผลให้มีการเคลื่อนย้ายคนและเงินมากขึ้น และอาชญากรสามารถแฝงตัวได้ง่ายขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๓	ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะความร่วมมือในเรื่องทางอาญา มีกระบวนการที่ล่าช้าและขั้นตอนที่ยุ่งยาก ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดี	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย ควรหาแนวทางปรับปรุงร่วมกัน

^{๓๐} ลำดับตามแบบฟอร์มความคิดเห็นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ ด้าน AML/CFT ร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

ลำดับ ^{๓๐}	ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๔	การก่อความไม่สงบ การโจรกรรมทางข้อมูล จาก ML/TF/PF ทั้งในและ ต่างประเทศมากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๕	กลุ่มก่อการร้ายข้ามชาติและ นักรบก่อการร้ายต่างชาติ มีการใช้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง เฉียงใต้เป็นแหล่งในการกระทำ ความผิดด้าน ML/TF/PF มากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๖	สถานการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้มีความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF มากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๘	รูปแบบของ ML/TF/PF และ เทคโนโลยีทางการเงิน มีความซับซ้อน และมีลักษณะ ข้ามชาติมากขึ้น ส่งผลให้ยาก ต่อการติดตามทรัพย์สิน และสืบหาตัวผู้กระทำความผิด ที่แท้จริง	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๙	เครือข่ายการก่อการร้าย มีการระดมทุน มีการใช้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Crowd Funding สกุลเงินดิจิทัล ในการสนับสนุนเงินทุนมากขึ้น	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๐	ภาคประชาสังคมมีความ ตระหนักและให้ความร่วมมือ ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับ AML/CFT ค่อนข้างน้อย	✓ ๑๐๐.๐๐		-	หน่วยงานภาคประชาสังคม บางหน่วยงานเป็นภัยคุกคาม ข้ามชาติ ซึ่งขาดการตรวจสอบ อย่างเข้มข้นจากภาครัฐ

ลำดับ ^{๓๐}	ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๑๒	กำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ ยังไม่ครอบคลุมระบบการชำระ เงินออนไลน์ผ่านสกุลเงินดิจิทัล ทั่วโลก	✓ ๑๐๐.๐๐		-	ด้วยข้อจำกัดทางด้าน เทคโนโลยีโดยเฉพาะระบบ การชำระเงินแบบไร้ศูนย์กลาง ดังเช่น สินทรัพย์ดิจิทัลรวมทั้ง ขอบเขตอำนาจของกฎหมาย (Territorial jurisdiction) ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐ ตรวจสอบและดำเนินการทาง กฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กระทำความผิดยากลำบากขึ้น
๑๓	ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบ ของ ML/TF/PF ที่จะส่งผล กระทบต่อความมั่นคง และเศรษฐกิจ	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๑๔	ผู้แจ้งเบาะแสไม่มั่นใจในความ ปลอดภัย เนื่องจากอิทธิพลของ ผู้กระทำความผิด	✓ ๑๐๐.๐๐		-	
๒	ระบบเศรษฐกิจที่มีการใช้เงินสด ทำให้ยากต่อการติดตาม ร่องรอยทางการเงิน	✓			หลายหน่วยงานมองว่า ปัจจุบันมีการใช้และ ทำธุรกรรมผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ซึ่งเป็น ผลดีที่ได้ทราบและสามารถ ตรวจสอบเส้นทางการเงิน ได้ แต่ในอีกกรณีที่มองถึงภาพ การใช้ สินทรัพย์ดิจิทัลซึ่ง เป็นการทำธุรกรรมที่ยากต่อ การตรวจสอบ ติดตามตัว บุคคลและไม่มีตัวกลาง ในการกำกับดูแล

ลำดับ ^{๓๐}	ปัจจัยด้านภัยคุกคาม (Threats)	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	นำ ออก	หมายเหตุ
๒. มีการปรับแก้ประเด็น					
๗	สภาพภูมิประเทศซึ่งมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เป็นช่องทางในการประกอบอาชญากรรมหรือหลบหนีของผู้กระทำผิดได้ง่าย	✓ ๘๕.๓๖	๑๔.๖๔	-	๑) การมีสภาพภูมิประเทศซึ่งติดกับพรมแดนประเทศเพื่อนบ้านมิใช่สาเหตุในการประกอบอาชญากรรม หรือช่องทางในการหลบหนีของผู้กระทำผิด และ ๒) สาเหตุในการประกอบอาชญากรรมหรือช่องทางหลบหนีของผู้กระทำผิด อาจเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายที่หละหลวม ไม่มีระบบการเฝ้าระวังและกลไกที่มีประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการเข้า-ออกประเทศเพื่อนบ้านผ่านช่องทางชายแดน
๑๕	ระเบียบของการสรรหาคัดเลือกบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้าน AML/CFT ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร	✓ ๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	-	คำตอบแทนที่ต่ำของภาครัฐไม่จูงใจให้เกิดการสรรหาที่ประสบความสำเร็จ
๓. มีการตัดหรือปรับย้ายให้เหมาะสม					
๑๑	จากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้มีความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF จากการทำธุรกรรมออนไลน์จำนวนมาก	๗๘.๐๔	๒๑.๙๖	✓ -	หน่วยงานให้ความเห็นว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ผ่านการตรวจสอบตัวบุคคลปกติ และมีหน่วยงานที่ดูแลโดยตรงอยู่แล้ว อีกทั้งไม่พบเบาะแสว่าผู้กระทำผิดได้ใช้ช่องทางดังกล่าว เพียงแต่ต่อตัวบุคคลอาจมีการกระทำความธุรกรรมในปริมาณที่มากขึ้นกว่าช่วงสถานการณ์ปกติ

ภาคผนวก ข
รายชื่อหน่วยงาน จำแนกตามภารกิจ

ประเภทภารกิจ	หน่วยงาน
หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ๔. กรมศุลกากร ๕. กรมสรรพากร ๖. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ๗. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ๘. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
หน่วยงานด้านความมั่นคง	๑. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ๒. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ๓. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
หน่วยงานกำกับดูแล	๑. สำนักงาน ปปง. ๒. กรมการปกครอง ๓. กรมการจัดหางาน ๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๕. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
หน่วยงานกำกับดูแล (ด้านเสถียรภาพทางการเงิน)	๑. ธนาคารแห่งประเทศไทย ๒. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ๓. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ๔. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ๕. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๑. สำนักงานศาลยุติธรรม (หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม) ๒. สำนักงานอัยการสูงสุด (หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม) ๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๔. กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ๕. กรมองค์การระหว่างประเทศ ๖. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประเภทภารกิจ	หน่วยงาน
	๗. กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๘. กรมการค้าต่างประเทศ ๙. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๑๐. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๑๑. กรมที่ดิน ๑๒. สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๑๓. สภานายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์
สมาคมผู้มีหน้าที่ รายงาน	๑. สมาคมธนาคารไทย ๒. สมาคมธนาคารนานาชาติ ๓. สมาคมประกันชีวิตไทย ๔. สมาคมประกันวินาศภัยไทย ๕. สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย ๖. สมาคมบริษัทจัดการลงทุน ๗. สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย ๘. สมาคมค้าทองคำ ๙. สมาคมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ๑๐. สมาคมนายหน้าอสังหาริมทรัพย์ไทย
ผู้มีหน้าที่รายงาน	๑. สถาบันการเงิน ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ๒. กรมที่ดิน ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ๓. ผู้ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (๑) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการ การให้คำแนะนำ หรือการเป็นที่ปรึกษาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือการเคลื่อนย้ายเงินทุน ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน ตามมาตรา ๑๓ (๒) ผู้ประกอบอาชีพค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ หรือเครื่องประดับที่ประดับด้วยอัญมณี เพชรพลอย หรือทองคำ (๓) ผู้ประกอบอาชีพค้าหรือให้เช่าซื้อรถยนต์ (๔) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

ประเภทภารกิจ	หน่วยงาน
	<p>(๕) ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่าตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า</p> <p>(๖) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับหรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน</p> <p>(๗) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน</p> <p>(๘) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่มีใช้สถาบันการเงินตามประกาศกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจบัตรเครดิต หรือตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน</p> <p>(๙) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>(๑๐) ผู้ประกอบอาชีพที่ดำเนินธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินที่มีใช้เป็นสถาบันการเงิน</p>

ภาคผนวก ค

อภิธานศัพท์ภายใต้ยุทธศาสตร์ AML/CFT พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

คำศัพท์	คำอธิบาย	เป้าประสงค์
ความตระหนัก	<p>การที่บุคคลหนึ่งได้ถูกคิด หรือ เกิดความรู้สึกว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง ภายใต้สภาวะจิตใจที่สามารถ แสดงออก ด้วยการพูด การเขียน การอ่านหรืออื่น ๆ โดยอาศัยระยะเวลา ประสบการณ์ หรือ สภาพแวดล้อมทางสังคม หรือสิ่งเร้าจากภายนอกให้เกิดความรู้สึก จากการสัมผัส การรับรู้ ความคิด รวบรวม การเรียนรู้หรือความรู้ ส่งผลให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งนั้น</p> <p>ในบริบทของตัวชี้วัด คือ บุคคลมีความรู้ และความรู้สึกที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ส่งผลให้เกิดความตระหนักและนำไปสู่พฤติกรรมที่แสดงออกในสิ่งนั้นให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเสี่ยง ด้าน ML/TF/PF อย่างชัดเจน จนนำไปสู่การกำหนดนโยบาย/มาตรการ/กลไกในการกำกับดูแลด้าน AML/CFT ได้</p>	๑.๑
ความเสี่ยงสูง	<p>ความเสี่ยงสูง ๕ อันดับแรกตามรายงานการประเมินความเสี่ยง NRA ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕) ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ๒. ยาเสพติด ๓. การพนัน ๔. อาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ๕. การฉ้อโกงประชาชน 	ยุทธศาสตร์ ที่ ๑
มาตรการหรือ กลไก	<p>วิธีการหรือกระบวนการที่จะปรับเข้าไปสู่ผลสำเร็จ</p> <p>ในบริบทของตัวชี้วัด คือ แนวทาง วิธีการ หรือกระบวนการ ที่มีการนำเอา ผลความเสี่ยงด้าน ML/TF/PF ของหน่วยงานมาใช้ในการกำกับดูแลและ ปฏิบัติตามนโยบายด้าน AML/CFT อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p>	๑.๑, ๓.๑
แนวปฏิบัติ	<p>แนวทาง/วิธีการในประพหุติดน</p> <p>ในบริบทของตัวชี้วัด คือ แนวทาง/วิธีการในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน ด้าน AML/CFT ซึ่งจะเป็นเพียงแนวทาง/วิธีการของกระบวนการ หรือทั้งระบบ และผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้อย่างดีถือในการปฏิบัติงานได้</p>	๑.๑

คำศัพท์	คำอธิบาย	เป้าประสงค์
นวัตกรรม	สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความรู้ ทักษะประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ในการพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการใหม่ หรือกระบวนการใหม่ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ อาจหมายถึงกระบวนการใหม่ ที่ปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	ยุทธศาสตร์ ที่ ๔
องค์ความรู้	ความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการถ่ายทอด ประสบการณ์ หรือจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยความรู้เกิดขึ้นนั้น ผู้รับสามารถนำไปใช้ได้โดยตรง หรือสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อให้เหมาะกับสถานการณ์หรืองานที่กระทำอยู่เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นผู้รับสามารถนำไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ ได้	๔.๑, ๔.๒
องค์กรที่มี สมรรถนะสูง	องค์กรที่มีการใช้การบริหารเชิงยุทธศาสตร์เนื่องจากการบริหารยุทธศาสตร์ ถือเป็นหลักการในการบริหารที่จะช่วยทำให้องค์กรมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนมีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อสู่ทิศทางที่ต้องการรวมทั้ง มีการติดตาม ประเมินผลที่ชัดเจนในระยะยาว โดยยึดตามหลัก PMQA	ยุทธศาสตร์ ที่ ๖
แพลตฟอร์ม	โครงสร้างพื้นฐานของสถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำหน้าที่เป็นฐานบริการ ให้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้ในสภาพแวดล้อมเดียวกันโดยผู้พัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ จะต้องกำหนดว่าโปรแกรมนั้น ๆ สามารถใช้งานบนแพลตฟอร์มอะไรบ้าง ตัวอย่างเช่น Facebook สามารถใช้งานได้ทั้ง iOS Platform และ Android Platform	๖.๓
ธรรมาภิบาล ข้อมูล	การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสีย ในการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐทุกชั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน และบูรณาการระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย	๖.๕

ภาคผนวก ง
แบบฟอร์มการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)

แบบฟอร์มการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ทางคณะที่ปรึกษาออกแบบเพื่อใช้ในการจัดทำรายงานและให้สอดคล้องกับระบบการติดตามและประเมินผลรับทราบเพื่อทบทวนการดำเนินงาน ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้การวิเคราะห์ขั้นสูง หรือการติดตามประเมินผลที่จะต้องอาศัยความน่าเชื่อถือรายตัวชี้วัด

รายงานการประเมินผลตนเองตามยุทธศาสตร์รายปี		
ยุทธศาสตร์ที่		
เป้าประสงค์ที่		
ชื่อตัวชี้วัด:		
ค่าเป้าหมาย:		
หน่วยงานรับผิดชอบ :		
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด:		
มีการดำเนินงาน	อยู่ระหว่างการดำเนินงาน	ยังไม่ได้ดำเนินงาน
คำอธิบาย/ หลักฐานแสดงผลการดำเนินงาน (กรณีที่มีการดำเนินงาน)		
ความสำเร็จตามค่าเป้าหมาย (กรณีที่มีการดำเนินงาน)		
สูงกว่าค่าเป้าหมาย	บรรลุตามค่าเป้าหมาย	ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย
อุปสรรคต่อการดำเนินงาน:		
ปัจจัยสนับสนุนต่อการดำเนินงาน:		
ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานในรอบถัดไป:		

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
The Anti-Money Laundering Office

เลขที่ ๘๒๒ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๑๔ ๓๖๐๐ และสายด่วน ปปง. ๑๗๑๐
โทรสาร : ๐ ๒๒๑๔ ๓๖๒๒
อีเมล : mail@amlo.go.th / saraban@amlo.go.th
เว็บไซต์ : www.amlo.go.th